Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Folkets Almanak

Udkom fra 1875-1972 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0063/sknr63737.htm

Udarbejdet af Niels Jensen

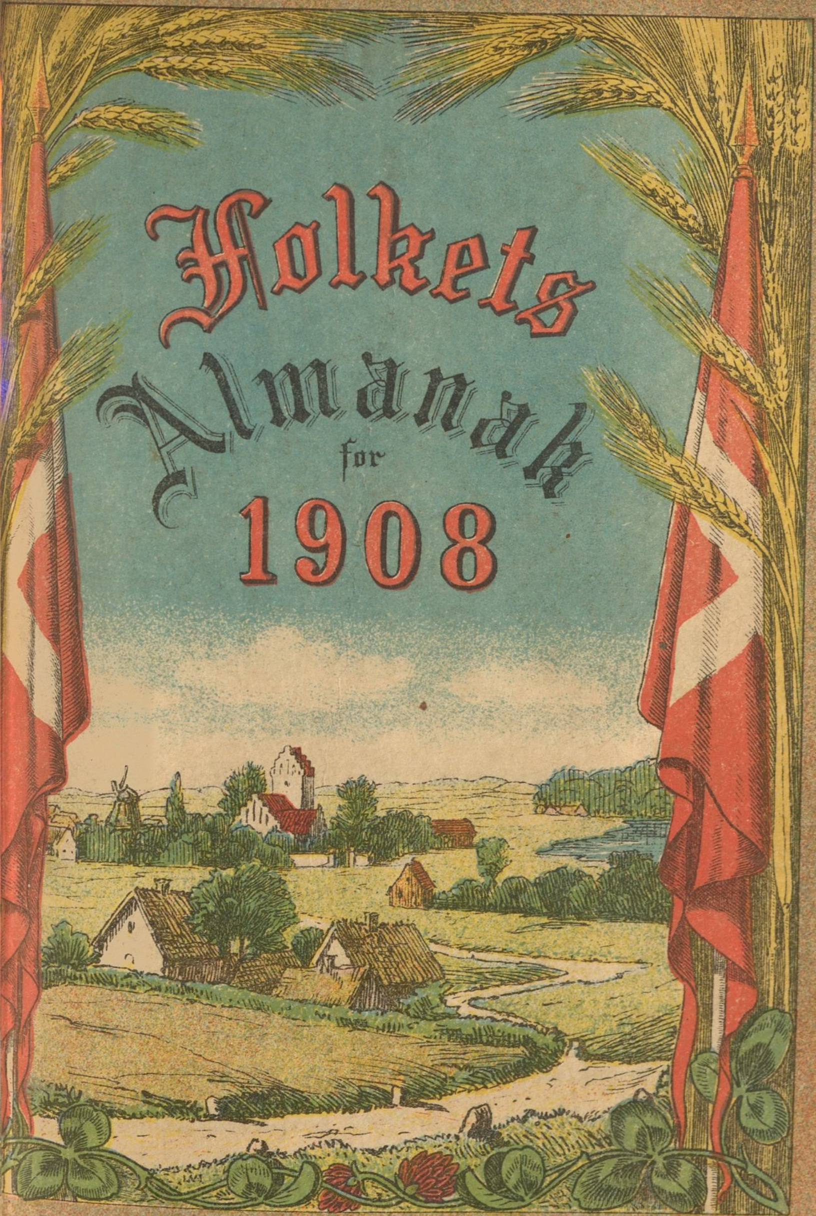

Udgivet af

N. C. ROM.

C. Roms Forlagsforretning København

Til Amerika med

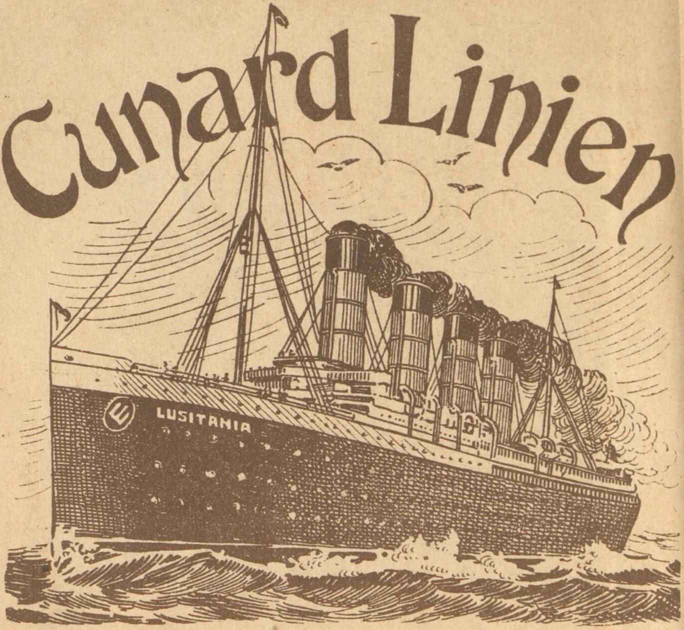

32,500 Tons, 70,000 Hestekræfter.

Verdens største og hurtigste Dampere.

Fortrinlige Bekvemmeligheder for saavel Kahyts- som Mellemdæks-Passagere

Alle Passagerer placeres i Separatkahytter.

Ill. Rejsehaandbog med Uddrag af den amerikanske In vandringslov og Engelsk Tolk samt alle for Rejsen nødver dige Oplysninger erholdes hos de befuldmægtigede Agent i Provinserne samt hos

Cunard Liniens Generalagent

C. Mogensen,

Nyhavn Nr. 1. København K.

Telefon: Palæ 1212.

Folkets

Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

1908,

som er et Skudaar,

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium,

af

C. F. Pechüle.

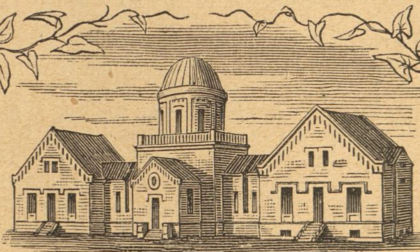

Kjøbenhavn.
N. C. Roms Forlagsforretning.

N. C. Roms Bog- & Stentrykkeri. Kjøbenhavn.

Det danske Kongehus.

Kong Frederik VIII. til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, født 3 Juni 1843, sukcederede 29 Januar 1906, formælet 28 Juli 1869 med

Dronning Louise Josephine Eugenie, Prinsesse af Sverige og Norge, født 31 Oktober 1851.

Børn:

1) **Kronprins Christian** Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm, f. 26 Sept. 1870, formælet 26 April 1898 med
Kronprinsesse Alexandrine Augusta, Hertuginde af Mecklenburg-Schwerin, f. 24 Decbr. 1879.
Sønner:
a) Christian **Frederik** Franz Michael Carl Valdemar Georg, f. 11 Marts 1899.
b) **Knud** Christian Frederik Michael, født 27 Juli 1900.
2) **Haakon VII.**, Norges Konge (Christian Frederik **Carl** Georg Valdemar Axel), f. 3 August 1872, formælet 22 Juli 1896 med **Maud** Charlotte Marie Victoria, Datter af Kong Edward VII. af England, født 26 Novbr. 1869.
3) **Harald** Christian Frederik, f. 8 Oktober 1876.
4) **Ingeborg** Charlotte Caroline Frederikke Louise, f. 2 August 1878, formælet 27 August 1897 med Oscar **Carl** Vilhelm, Prins af Sverige og Norge, Hertug af Vestgothland, født 27 Febr. 1861.
5) **Thyra** Louise Caroline Amalie Augusta Elisabeth, f. 14 Marts 1880.
6) Christian Frederik Vilhelm Valdemar **Gustav**, f. 4 Marts 1887.
7) **Dagmar** Louise Elisabeth, f. 23 Maj 1890.

Kongens Søskende:

1) **Alexandra** Caroline Marie Charlotte Louise Julie, f. 1 Decbr. 1844, formælet 10 Marts 1863 med nuværende **Edward VII.**, Konge af Storbritanien og Irland, Kejser af Indien, f. 9 Novbr. 1841.
2) **Georg I.**, Hellenernes Konge (Christian **Vilhelm** Ferdinand Adolph Georg), f. 24 Decbr. 1845, formælet 27 Oktbr. 1867 med **Olga** Constantinowna, Storfyrstinde af Rusland, f. 3 Septbr. 1851.
3) **Maria** Feodorowna (Maria Sophie Frederikke **Dagmar**), f. 26 Novbr. 1847, formælet 9 Novbr. 1866 med senere **Kejser Alexander III.** af Rusland, Enke 1 Novbr. 1894.
4) **Thyra** Amalie Caroline Charlotte Anna, f. 29 Septbr. 1853, formælet 21 Decbr. 1878 med Ernst August Vilhelm Adolf Georg Frederik, Hertug af Cumberland og Brunsvig-Lüneborg, f. 21 Septbr. 1845.
5) **Valdemar**, f. 27 Oktbr. 1858, formælet 22 Oktbr. 1885 med **Marie** Amélie Françoise Hélène, Prinsesse af Orléans, f. 13 Jan. 1865.

Børn:

1) **Aage** Christian Alexander Robert, f. 10 Juni 1887.
2) **Axel** Christian Georg, f. 12 August 1888.
3) **Erik** Frederik Christian Alexander, f. 8 Novbr. 1890.
4) **Viggo Christian Adolph Georg**, f. 25 **Decbr.** 1893.
5) **Margrethe Françoise Louise Marie Helene**, f. 17 Sept. 1895.

Nærværende Aar regnes efter Kristi Fødsel 1908.

Efter Verdens Skabelse	5875.
Siden Reformationen	391.
Siden den Oldenborgske Stammes Regerings Begyndelse i dette Rige	460.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong Frederik den Ottendes Fødsel	65.
Fra Kong Christian den Femtes danske Lov	225.
Fra Danmarks Grundlov	59.

Mellem Jul og Fastelavn er 9 Uger 4 Dage.

Aaret 1908 er det 6621de i den julianske Periode.

Næste Aar, 1909, er 1ste Paaskedag den 11. April.

Mosaiske Festdage i 1908.

Purimfest	17	Marts.
* 1ste Paaskedag	16	April.
* 2den —	17	—
* 7de —	22	—
* Paaskens Ende	23	—
* Ugefest (Pinse)	5	Juni.
* Sammes 2den Festdag	6	—
Fastedag, Templets Ødelæggelse	6	August.
* Nytaarsfest (5669)	26	Septbr.
* Sammes 2den Dag	27	—
* Store Forsoningsfest	5	Oktbr.
* Løvsalsfest	10	—
* Sammes 2den Festdag	11	—
* Sammes Slutningsfest	17	—
* Thorah-Glædesfest	18	—
Templets Indvielsesfest (Jul), som fejres i 8 Dage	19	Decbr.

Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften, og de med * betegnede fejres strengt.

I Kirkeaaret 1907—1908, der ender med den 23de Søndag efter Trinitatis (22de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den anden Række af Evangelietekster.

I Kirkeaaret 1908—1909, der begynder med 1ste Søndag i Advent (29de November), vil der ordentligvis blive prædiket over den første Tekstrække.

Forklaring af Beregningen af Klokkeslættet for Høj- og Lavvande.

Ved Beregningen af Klokkeslættet for Højvande og Lavvande tager man først de Tal, der findes i den sidste Række i hver Maaned, og lægger dertil de Tal, der findes i nedenstaaende Tabels første Talrække. Den anden angiver Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande og den tredie Middelspringflodhøjden i Decimeter (1 Fod = 3 Decimeter).

Tabel til Beregning af Høj- og Lavvande.

Agger	4	2	5	19	3
Altona	5	5	7	45	25
Amrum	1	13	6	49	30
Blaavandshuk	1	38	6	8	10
Blankenese	4	31	7	36	—
Blauort Sand	0	29	6	31	—
Bongsiel	2	4	6	38	35
Bordelum Siel	2	32	8	37	—
Brunsbüttel	1	48	7	14	30
Büsum, udenfor Havnen	1	12	6	15	—
Cuxhaven	0	59	6	53	35
Dagebøl	2	10	6	54	30
Dicksander Gat, ved Sydenden af Flakstrømmen	0	52	6	50	—
Esbjerg	2	49	6	3	15
Fanø, N. O. Pynt	2	34	—		—
" N. V. "	2	14	—		—
" Midten af Vestkysten	1	23	—		—
Frederikshavn	5	30	6	0	3
Frederiksstad	2	27	7	34	35
Glückstadt	2	57	7	13	35
Hals	8	18	4	57	3
Hamborg	5	15	7	48	—
Helgoland	0	5	6	51	24
Hirtshals	3	57	6	14	3
Hjerting	2	38	6	5	—
Husum Havn	2	26	7	25	—
Højer Kanal	3	11	6	33	20
Krück Aue	3	13	—		—
List	2	14	6	15	20
Meldorf Havn	1	22	7	45	35
Nordby	2	54	6	4	20
Norderpiep	0	42	6	18	40
Nymindegab	2	34	5	48	6
Ording	0	37	7	23	30
Pelvorm	1	49	6	14	35
Pin Aue	3	35	7	34	30
Rendsborg	7	30	7	18	10
Schulau	4	22	7	32	—
Seesand	0	43	6	54	30
Skagen	5	30	6	6	3
Skallingende	2	9	—		—
Støren { Itzehoe	3	48	—		—
Støren { Størort	2	37	7	17	—
Süderoog	1	1	6	44	35
Sydvesthorn	2	34	7	36	30
Sønderho	2	13	6	42	15
Teufelsbrücke	4	51	7	41	—
Thorsminde Gab	3	28	5	35	6
Tvilenfleth	3	45	7	27	—
Tønning	1	52	7	11	30
Vollervik	1	5	6	45	35
Vyk	2	13	6	21	30

Eksempel for Esbjerg den 4de Januar:

Af Pillen for Højvande i Januar	0	Tim.	8	Min.
Hertil lægges (se første Talrække)	2	—	49	—
Højvande ved Esbjerg den 4de Januar Kl.	2	—	57	—
Hertil lægges (se anden Talrække)	6	—	3	—
Lavvande ved Esbjerg den 4de Januar Kl.	9	—	0	—

De udkomne Klokkeslæt ere efter mellemeuropæisk Tid og gælde for Formiddagen. Fører Regningen til et Klokkeslæt større end 12 Timer, trækkes 12 Timer fra, og Klokkeslættet gælder da for Eftermiddagen. Høj- og Lavvandene om Eftermiddagen indtræffe gennemsnitlig 12 Tim. 25 Min. efter de tilsvarende om Formiddagen. — For de af ovenstaaende Steder, der ligge ved Skagerak eller Kattegat, gælde de saaledes fundne Klokkeslæt kun ved Ny- og Fuldmaanetid; ved Kvarterskifterne maa der lægges $1^{3}/_{4}$ Time til. — Paa følgende Steder (de indklamrede Tal angive Middelspringflodhøjden i Decimeter) indtræffer Højvande følgende Antal Timer senere end i Frederikshavn: Hornbæk (2) $3^{1}/_{4}$, Kjøbenhavn (2) 4, Aarhus (3) 5, Fredericia (3) 6, Slipshavn (3) 7, Korsør (3) $7^{1}/_{4}$. Ved Gjedser (1) indtræffer Højvande $6^{1}/_{4}$ Time senere end ved Korsør.

Ifølge Lov af 29de Marts 1893 skal Tiden for alle Dele af Landet bestemmes lige med Middelsoltiden for den 15. Længdegrad øst for Greenwich. Alle Klokkeslæt i denne Almanak er derfor angivne i denne (saakaldte mellemeuropæiske) Tid og er 10 Minutter (nøjagtigere 9 Min. 41 Sek.) større end efter Kjøbenhavns Middelsoltid, der tidligere har været benyttet som fælles Tid for hele Landet.

Dagen antages overensstemmende med almindelig Vedtægt at begynde ved Midnat og regnes indtil næste Midnat, saa at de 12 Timer, der gaar foran den mellemliggende Middag, benævnes Formiddagstimer, de 12 efterfølgende derimod Eftermiddagstimer.

Den tredie Række paa enhver Side indeholder Angivelsen af Klokkeslættet for Maanens Op- eller Nedgang, for saa vidt som Kundskab derom kan have Vigtighed i det daglige Liv. Maanens Opgang er betegnet med Op F. eller Op E., eftersom den indtræffer paa en Formiddags- eller Eftermiddagstime. Ligeledes betegnes Nedgangen med Ned F. eller Ned E.

Den sidste Række paa enhver Side med Overskrift Højv. tjener til Beregning af Flod og Ebbe, som er meddelt efter Tabellen for Tidsforskellen.

Tabel, som viser, hvad Klokken er, naar det er sand Middag*) i Kjøbenhavn.

Jan.	1	12 13'	Marts	30	12 14'	Aug.	13	12 14'	Oktbr.	30	11 53'
"	3	12 14'	April	2	12 13'	"	18	12 13'	Novbr.	8	11 54'
"	5	12 15'	"	6	12 12'	"	23	12 12'	"	16	11 55'
"	7	12 16'	"	9	12 11'	"	26	12 11'	"	21	11 56'
"	9	12 17'	"	13	12 10'	"	30	12 10'	"	25	11 57'
"	12	12 18'	"	17	12 9'	Septb.	2	12 9'	"	28	11 58'
"	14	12 19'	"	21	12 8'	"	5	12 8'	Decbr.	1	11 59'
"	17	12 20'	"	26	12 7'	"	8	12 7'	"	3	12 0'
"	20	12 21'	Maj	4	12 6'	"	11	12 6'	"	6	12 1'
"	24	12 22'	"	27	12 7'	"	14	12 5'	"	8	12 2'
"	28	12 23'	Juni	3	12 8'	"	17	12 4'	"	11	12 3'
Febr.	3	12 24'	"	9	12 9'	"	20	12 3'	"	13	12 4'
"	22	12 23'	"	14	12 10'	"	22	12 2'	"	15	12 5'
"	29	12 22'	"	19	12 11'	"	25	12 1'	"	17	12 6'
Marts	5	12 21'	"	23	12 12'	"	28	12 0'	"	19	12 7'
"	9	12 20'	"	28	12 13'	Oktbr.	1	11 59'	"	21	12 8'
"	13	12 19'	Juli	3	12 14'	"	5	11 58'	"	23	12 9'
"	17	12 18'	"	9	12 15'	"	8	11 57'	"	25	12 10'
"	20	12 17'	"	17	12 16'	"	12	11 56'	"	27	12 11'
"	23	12 16'	Aug.	6	12 15'	"	16	11 55'	"	29	12 12'
"	27	12 15'				"	21	11 54'	"	31	12 13'

*) **Sand Middag** er det Tidspunkt af Dagen, der ligger midt imellem Tidspunkterne for Solens Op- og Nedgang. Solen ses da lige mod Syd og staar højst paa Himlen, og Solskiven viser 12. Ovenstaaende Tabel angiver, hvad et Ur paa de forskellige Dage af Aaret bør vise, naar det er sand Middag i Kjøbenhavn. For andre Steder af Landet maa der lægges 4' til eller trækkes 4' fra Tallene i denne Tabel for hver Længdegrad, Stedet ligger henholdsvis vest- eller østligere end Kjøbenhavn, hvorimod Stedets Bredde her ikke kommer i Betragtning.

Klokkeslættene for Solens og Maanens Op- og Nedgang, som angivne i denne Almanak, gælder for Kjøbenhavn. For af disse at finde vedkommende Klokkeslæt for andre Steder maa man først lægge 4' til for hver Længdegrad, Stedet ligger vestligere end Kjøbenhavn, eller trække 4' fra for **hver Længdegrad, Stedet ligger østligere end Kjøbenhavn.**

Eksempelvis anføres, hvor mange Minutter der skal lægges til for følgende vestligere Steder: Hillerød 1′, Roskilde 2′, Ringsted 3′, Sorø 4′, Slagelse 5′, Kallundborg 6′, Nyborg 7′, Skagen 8′, Odense $8^3/_4$′, Aarhus $9^1/_2$′, Horsens 11′, Kolding $12^1/_2$′, Skive $14^1/_4$,′ Ribe $15^1/_4$′, Holstebro 16′, Hjerting 17′, Ringkjøbing $17^1/_4$′, Blaavandshuk 18′, og hvor mange Min. der skal trækkes fra for følgende østligere Steder: Rønne $8^1/_2$′, Neksø $10^1/_4$′. For Steder, der ligger lige nord eller syd for disse, gælder samme Tal.

Foruden denne Rettelse for Stedets Længde maa der dernæst ogsaa anbringes en Rettelse for Stedets Bredde. Denne bliver ens for Steder, der ligger lige øst og vest for hinanden. Betegnes følgende Rækker Steder med omtrent ens Bredde ved følgende Bogstaver:

O. **Kjøbenhavn** = Roskilde, Holbæk, Kallundborg, Vejle, Varde.
A. Helsingør = Hillerød, Nykjøbing p. S., Skanderborg.
B. Randers = Viborg, Grenaa.
C. Aalborg = Ribe, Løgstør, Thisted.
D. Skagen.
E. Ribe = Odense, Nyborg, Korsør, Storehedinge, Kristiansø.
F. Nakskov = Maribo, Sakskjøbing, Stubbekjøbing, Nykjøbing p. F.,

saa er Rettelsen for Bredden altid nul for Stederne O. Hvor stor den for de øvrige Steder er for Solens Op- og Nedgang, ses af følgende Tabel udtrykt i Minutter:

	Læg til Opg. Træk fra Nedg.						Træk fra Opgangen. Læg til Nedgangen.													Læg til Opg. Træk fra Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
A.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
B.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6
C.	9	8	6	4	2	1	1	3	5	6	8	10	10	9	8	6	4	3	1	1	2	4	6	8	9	10
D.	14	12	9	6	3	1	2	3	7	10	13	15	16	15	13	10	7	4	2	1	4	6	7	12	15	16

	Træk fra Opg. Læg til Nedg.						Læg til Opgangen. Træk fra Nedgangen.													Træk fra Opg. Læg til Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		August			Sept.		Oktbr.		Nov.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
E.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
F.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6

For Maanens Op- eller Nedgang bliver de største Rettelser, som Bredden medfører: 3′ for Stederne A, 6′ for B, 11′ for C, 17′ for D, 3′ for E og 6′ for F. Disse skal for Stederne A, B, C og D trækkes fra Opgangen eller lægges til Nedgangen, naar Maanen staar nordligst, lægges til Opgangen eller trækkes fra Nedgangen, naar Maanen staar sydligst. Omvendt for Stederne E og F. Hosstaaende Tabel viser, paa hvilke Dage Maanen staar nordligst (N) og sydligst (S):

Jan.	Febr.	Marts.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Aug.	Septb.	Oktb.	Novb.	Decbr.
3 S	13 N	11 N	8 N	5 N	1 N	13 S	9 S	6 S	3 S	12 N	10 N
17 N	27 S	26 S	22 S	19 S	15 S	26 N	22 N	18 N	16 N	26 S	24 S
31 S					29 N				30 S		

En Uge før og efter hver af disse Dage er Rettelsen nul, og det skønnes da, hvor stor den er for de mellemliggende Dage. Eks. for Skagen 15. Jan.:

Kbhvn....	Sol op 8.34′,	Sol ned 4. 5′,	Maane ned 5.50′ Form.
Rettelse for Længde	+ 8	+ 8	+ 8
Rettelse for Bredde	+13	÷13	+12
Skagen....	**Sol op 8.55′,**	**Sol ned 4. 0′,**	**Maane ned 6.10′ Form.**

Bestemmelse af Middagslinien.

Paa en vandret plan Flade, som er opstillet saaledes, at den kan beskinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret oprejses en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen mellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. **Middagslinien** er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne afskaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 18de og 25de Juni eller imellem den 18de og 25de December.

Hver Gang Stiftens Skygge falder i Middagslinien, er det sand Middag.

Formørkelser i Aaret 1908.

1) Solformørkelse den 3die Januar, usynlig hos os, synlig i det nordøstlige Avstralien og i Mellemamerika (dog ikke paa vore vestindiske Øer). Den bliver total for en smal Zone, der gaar gennem det stille Ocean.

2) Solformørkelse den 28de Juni, usynlig hos os. Den ses i Størstedelen af Nordamerika, i Mellemamerika, i det nordligste Sydamerika, i det nordvestlige Afrika og i den sydvestlige Halvdel af Evropa og bliver ringformet for en smal Zone, der gaar hen over Mellemamerika, Atlanterhavet og Afrika. I Sydgrønland ses Formørkelsen omkring Kl. 2 Eftm., men er meget lille. Derimod er den ret stor paa vore vestindiske Øer. Paa St. Thomas varer den fra Kl. 10. 19′ Form. til Kl. 2. 11′ Eftm. og er lidt efter Middag størst: $^{6}/_{10}$ af Solskivens Diameter.

3) Solformørkelse den 23de December, usynlig hos os. Den ses i næsten hele Sydamerika og i Sydafrika og bliver ringformet for en smal Zone, der gaar hen over Sydamerika.

Maanen bliver i 1908 ikke formørket.

Planeternes Drabanter.

Maanen bevæger sig i 27 Dage 8 Timer omkring Jorden i en Middelafstand fra denne af 51800 Mil. Dens Diameter beløber sig til 469 Mil. **Mars** ledsages af 2, **Jupiter** af 7, **Saturn** af 10, **Uranus** af 4 Drabanter og **Neptun** i det mindste af 1 Drabant. Saturn er desuden inden for sine Maaner omgiven af en Ring, der formodentlig bestaar af en Mængde Smaamaaner.

Asteroiderne.

Imellem Mars og Jupiter findes en Mængde smaa Planeter, som kaldes Asteroider, og som ikke er synlige uden Kikkert. De opdagedes Antal var ved Slutningen af 1906 naaet op til 601, hvis Middelafstande fra Solen ligger imellem 39 og 85 Millioner Mil, og hvis Omløbstider om Solen er mellem 3 og 9 Aar. En lille Planet, Eros, opdaget i 1898, har dog en Middelafstand fra Solen af 29 Mill. Mil og en Omløbstid om Solen af $1^{3}/_{4}$ Aar. Den er altsaa lidt nærmere ved Solen, end Mars er. Tre andre nyopdagede Smaaplaneter ere lidt fjernere fra Solen, end Jupiter er, og have derfor en Omløbstid af omtrent 12 Aar.

Januar

1. Maaned **eller Glugmaaned har 31 Dage.** Aar 1908.

Nytaarsdag. Kristi Omskærelse, Luk. 2, 21. 2den Række, Matth. 6, 5—13.

			Op	F.		Højv.	
O.	1	Nytaar.	5	24	Sol op 8 42′ n. 3 44′.	9	33
T.	2	Abel	6	50		10	38
F.	3	Enoch	Ned	F.	● n. M. 10 43′ Eftm. Solen nærmest Jorden.	11	39
L.	4	Metusalem	4	28	☾ nærmest Jorden.	0	8

S. e. Nytaar. Da Herodes var død, Matth. 2, 19 til Enden. 2den Række, Matth. 2, 13—18.

S.	5	Simeon	5	50		1	1
M.	6	Hell. 3 Kong.	7	19		1	51
Ti.	7	Knud Hertug	8	48		2	38
O.	8	Erhardt	10	14	Sol op 8 39′ n. 3 53′.	3	24
T.	9	Julianus	11	37		4	10
F.	10	Paul Eremit	Ned	F.	◐ f. Kv. 2 53′ Eftm.	4	55
L.	11	Hyginus	12	56		5	45

1. S. e. H. 3 K. Da Jesus var 12 Aar gammel, Luk. 2, 42 til Enden. 2den Række, Mark. 10, 13—16.

S.	12	Reinhold	2	13		6	39
M.	13	Hilarius	3	28	*Prinsesse Marie.*	7	39
Ti.	14	Felix	4	41		8	40
O.	15	Maurus	5	50	Sol op 8 34′ n. 4 5′.	9	39
T.	16	Marcellus	6	53		10	34
F.	17	Antonius	7	48		11	23
L.	18	Prisca	Op	F.	○ f. M. 2 37′ Eftm.	12	7

2. S. e. H. 3 K. Brylluppet i Kana, Joh. 2, 1—11. 2. Række, Luk. 19, 1—10.

S.	19	Pontianus	5	7	☾ fjernest Jorden.	0	28
M.	20	Fab. og Sebast.	6	15		1	6
Ti.	21	Agnes	7	25		1	41
O.	22	Vincentius	8	36	Sol. op 8 25′ n. 4 18′.	2	18
T.	23	Emerentius	9	48		2	54
F.	24	Timotheus	11	1		3	30
L.	25	Pauli Omv.	Op	F.		4	10

3 S. e. H. 3 K. Jesus gik ned af Bjerget, Matth. 8, 1—13. 2. Række, Luk. 17, 5—10.

S.	26	Polycarpus	12	16	◑ f. Kv. 4 1′ Eftm.	4	51
M.	27	Chrysostom.	1	34		5	40
Ti.	28	Carolus Magnus	2	56		6	39
O.	29	Valerius	4	19	Sol. op 8 14′ n. 4 32′.	7	50
T.	30	Lovise	5	40		9	7
F.	31	Vigilius	6	53		10	21

Markedsfortegnelse for Januar 1908.

2. *Hjørring,*
- *Thisted,*
- *Bjerringbro.*
3. *Vordingborg,*
- *Nykøbing (p. M.),*
- *Ny Løgten,*
- *Holstebro,*
- *Esbjerg.*
4. *Skive.*
6. *Odense,*
- *Viborg.*
7. *Aalborg,*
- *Randers (2),*
- *Kolding.*
8. *Helsinge,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Kolind.*
9. *Aarhus,*
- *Kolding.*
10. *Skanderborg,*
- *Esbjerg.*
11. *Horsens.*
13. *Odense,*
- *V. Brønderslev,*
- *Vejle.*
14. *Præstø,*
- *Aalborg,*
14. *Aalestrup,*
- *Fredericia,*
- *Kolding.*
15. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Aarhus,*
- *Holsted.*
16. *Skjørping.*
17. *Hobro,*
- *Esbjerg.*
20. *Odense.*
21 *Aalborg,*
21. *Kolding.*
22. *Hjørring,*
- *Aarhus.*
23. *Hjallerup.*
24. *Esbjerg.*
27. *Odense.*
28. *Aalborg,*
- *Kolding.*
29. *Ølstykke,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus.*
30. *Hammel.*
13. *Frederikssund,*
- *Esbjerg.*

121de Fortsættelse

af økonomiske Anmærkninger fra det kongelige danske Landhusholdningsselskab, Landbefolkningen især til Tjeneste.

Lyn og Lynafledere.

Af L. F. la Cour,

cand. mag., Højskolelærer.

Det er en Kendsgerning, at der hvert Aar her i Landet — som andre Steder — ødelægges for store Summer ved Lynnedslag, og at betydelig Skade derved forvoldes. Naturligvis er det ikke saa nemt at komme til et fuldstændig paalideligt Resultat om, hvor stort Tabet er, da sikkert Lynet faar Skyld for en Del Ildebrande, som er opstaaede paa anden Maade, men tilnærmelsesvis kan man dog naa det. Efter Opgivelse fra den almindelige Brandforsikring for Landbygninger er der i dette Selskab i Aarene 1885—1904 ødelagt ved Lynskader for $7^1/_2$ Mill. Kr., og det er sikkert ikke for højt at anslaa det aarlige Tab her i Landet til ca. 800,000 Kr. Da det nu tilmed viser sig, at de Tab, der fremkaldes ved Lynnedslag, er i meget stærk Stigning, er der den største Grund til at bøde herpaa ved at anlægge Lynafledere, men desværre er Sansen derfor endnu ikke vaagnet hos Befolkningen, og det har vel bl. a. sin Grund i, at mange savner Forstaaelsen af derhenhørende Forhold. Til at raade Bod herpaa skulde de følgende Linier tjene.

Allerede i Oldtiden gjorde Thales fra Milet (ca. 600 f. Kr.) den Jagttagelse, at Rav, naar det blev gnedet, kunde faa den Evne at trække smaa, lette Legemer til sig, og et Par Aarhundrede senere meddelte Theophrast (371 f. Kr.), at en Sten, som han kaldte Lynkurion, og som sikkert har været en Ædelsten, ogsaa kunde blive tiltrækkende ved at gnides. Men længere naaede man ikke før hen i det 16. Aarhundrede. Da lykkedes det William Gilbert (1540—1603), der var Læge hos Dronning Elisabeth af England, at godtgøre, at foruden Rav og „Lynkurion" kunde

Februar

2. Maaned eller Blidemaaned har 29 Dage. Aar 1908.

			Op F.		Højv.
L.	1	Brigida	7 51		11 26

4. S. e. H. 3 K. Jesus traadte i Skibet, Matth. 8, 23—27.
2. Række, Matth. 14, 22—33.

S.	2	Kyndelmisse	Ned E.	● n. M. 9 36′ Form. ☾ nærmest Jorden.	12 23
M.	3	Blasius	6 14		0 49
Ti.	4	Veronica	7 45		1 35
O.	5	Agathe	9 13	Sol. op 8 1′ n. 4 47′.	2 18
T.	6	Dorothea	10 35		3 0
F.	7	Richard	11 57		3 42
L.	8	Corintha	Ned F.		4 24

5. S. e. H 3 K. Klinten iblandt Hveden, Matth. 13, 24—30.
2. Række, Matth. 13, 44—52.

S.	9	Apollonia	1 15	◐ f. Kv. 5 27′ Form.	5 10
M.	10	Scholastica	2 30		6 2
Ti.	11	Euphrosyne	3 41		7 1
O.	12	Eulalia	4 47	Sol. op 7 46′ n. 5 3′.	8 3
T.	13	Benignus	5 44		9 8
F.	14	Valentinus	6 32		10 6
L.	15	Faustinus	7 09	☾ fjernest Jorden.	10 56

Septuagesima. Arbejderne i Vingaarden, Matth. 20, 1—16.
2den Række, Matth. 25, 14—30.

S.	16	Juliane	7 39		11 42
M.	17	Findanus	Op E.	○ f. M. 10 5′ Form.	0 2
Ti.	18	Concordia	6 26		0 41
O.	19	Ammon	7 39	Sol. op 7 31′ n. 5 18′.	1 17
T.	20	Eucharias	8 51		1 51
F.	21	Samuel	10 6		2 26
L.	22	Peders Stol	11 22		3 1

Sexagesima. De fire Slags Sædejord, Luk. 8, 4—15.
2den Række, Mark. 4, 26—32.

S.	23	Papias	Op F.		3 40
M.	24	Skuddag	12 40		4 23
Ti.	25	Matthias	2 1	◑ f. Kv. 4 24′ Form.	5 14
O.	26	Victorinus	3 20	Sol. op 7 14′ n. 5 33′.	6 15
T.	27	Inger	4 35		7 31
F.	28	Leander	5 38		8 50
L.	29	Ollegaard	6 26		10 6

Markedsfortegnelse for Februar 1908.

3. *Græsted,*
- *Odense.*
4. *Frederiksværk,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
5. *Hjørring,*
- *Ny Løgten.*
6 *Bjerringbro.*
7. *Vordingborg,*
- *Aalborg,*
- *Esbjerg.*
10. *Odense,*
- *Frederikshavn,*
- *V. Brønderslev.*
11. *Præstø,*
- *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Aars,*
11. *Kolding.*
12. *Helsinge,*
- *Hjørring,*
- *N. Sundby,*
- *Kolind.*
13. *Skjørping.*
14. *Skjelskør,*
- *Hurup,*
- *Grenaa,*
- *Hobro,*
- *Laasby,*
- *Esbjerg.*
15. *Thisted.*
17. *Odense,*
- *Nykjøbing (p. M.).*
18. *Aalborg,*
- *Skive,*
- *Ebeltoft,*
18. *Kolding.*
19. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Viborg,*
- *Aarhus.*
20. *Faaborg,*
- *Ryom St.*
21. *Randers (2),*
- *Esbjerg.*
22. *Lemvig,*
- *Skjern.*
24. *Helsingør,*
- *Odense,*
- *Aarhus,*
- *Holstebro.*
25. *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
25. *Ringkjøbing.*
26. *Nykøbing (p. F.),*
- *Middelfart,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Horsens,*
- *Varde.*
27. *Maribo,*
- *Assens,*
- *Hjallerup,*
- *Vejle,*
- *Ribe.*
28. *Frederikssund,*
- *Allingaabro,*
- *Kolding,*
- *Herning,*
- *Esbjerg.*
29. *Silkeborg.*

en hel Del Legemer som Svovl, Harpiks og Glas blive tiltrækkende, medens adskillige, som f. Eks. Marmor, Knogler og alle Slags Metaller ikke kunde faa denne Evne, hvor meget man end gned dem. Da Tiltrækningsevnen først var bleven iagttaget ved Rav, som paa græsk hed Elektron, dannede han deraf Navnet „elektrisk Kraft", der senere forandredes til Elektricitet, og kaldte de Legemer, som kunde blive tiltrækkende, elektriske, de andre uelektriske. Henved 100 Aar derefter paaviste Stephan Gray (1670—1736) imidlertid, at alle Legemer kan blive elektriske, men at der ikke desto mindre er en Forskel paa Legemernes Forhold lige over for Elektriciteten, idet nogle, de saakaldte daarlige Ledere (Isolatorer), kun bliver elektriske paa den Del af Overfladen, der gnides, medens andre, de saakaldte gode Ledere, lader Elektriciteten udbrede sig over hele Overfladen. Til den første Gruppe hører saadanne Legemer som Glas, Lak, Kautsjuk, Silke, tør Luft osv., medens f. Eks. Metaller, Jord, Vand, levende Dyr og Planter hører til den sidste Gruppe. Det lader sig derfor ikke gøre at elektricere en Metalstang, som man holder i Haanden, ved Gnidning, fordi den Elektricitet, som fremkommer ved Gnidningen, øjeblikkelig bortledes gennem Metalstangen til Haanden og derfra videre til Jorden. Men hvis man ønsker at gøre en god Leder elektrisk, maa man indsætte den i en daarlig Leder (Isolator) og derved hindre, at Elektriciteten bliver bortledet.

Omtrent samtidig godtgjorde Charles François Dufay (1698—1739), at der findes to Slags Elektricitet, idet Glas, naar det gnides med en ulden Klud, faar en Slags Elektricitet, medens Lak, naar det gnides med en ulden Klud, faar en anden Slags Elektricitet. Oprindelig kaldte man disse to Slags Elektriciter Glaselektricitet og Lakelektricitet, men Benjamin Franklin indførte Navnene positiv og negativ (+ og ÷), idet det har vist sig, at de to Slags Elektricitet ikke blot er forskellige, men hinanden fuldstændig modsatte, saaledes at lige store Mængder af dem ophæver hinanden, naar de forenes. For øvrigt hersker der

Marts

3. Maaned **eller Tordmaaned har 31 Dage.** Aar 1908.

Fastelavn. Kristi Daab, Matth. 3, 13 til Enden.
2den Række, Luk. 18, 31 til Enden.

			Op F.		Høiv.
S.	1	Albinus	7 2	☾ nærmest Jorden.	11 9
M.	2	Simplicius	Ned E.	● n. M. 7 57′ Eftm.	12 3
Ti.	3	Hv. Tirsdag	6 39	Kunigunde	0 27
O.	4	Aske Onsdag	8 7	Adrianus Sol. op 6 57′ n. 5 48′.	1 11
T.	5	Theophilus	9 32		1 50
F.	6	Gotfred	10 54		2 32
L.	7	Perpetua	Ned F.		3 11

1. S. i Fasten. Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4, 1—11.
2den Række, Luk. 22, 24—32.

S.	8	Beata	12 13		3 54
M.	9	40 Riddere	1 28	◐ f. Kv. 10 42′ Eftm.	4 39
Ti.	10	Ædel	2 38		5 29
O.	11	Thala	3 39	*Tamperdag* Sol. op 6 39′ n. 6 2′.	6 27
T.	12	Gregorius	4 30		7 29
F.	13	Macedonius	5 11	☾ fjernest Jorden.	8 33
L.	14	Eutychius	5 42		9 32

2. S. i Fasten. Den kananæiske Kvinde, Matth. 15, 21—28.
2den Række, Mark. 9, 17—29.

S.	15	Zacharias	6 7		10 25
M.	16	Gudmund	6 27		11 10
Ti.	17	Gertrud	6 44		11 51
O.	18	Alexander	Op E.	Sol. op 6 21′ n. 6 16′. ○ f. M. 3 28′ Form.	0 11
T.	19	Joseph	7 55		0 45
F.	20	Gordius	9 12		1 22
L.	21	Benedictus	10 30	*Jævndøgn, Foraar begynder.*	1 58

3. S. i Fasten. Jesus drev en Djævel ud, Luk. 11, 14—28.
2den Række, Joh. 8, 42—51.

S.	22	Paulus	11 50		2 36
M.	23	Fidelis	Op F.		3 18
Ti.	24	Ulrica	1 10		4 6
O.	25	Mariæ Bebud.	2 25	Sol. op 6 02′ n. 6 30′. ◑ s. Kv. 1 32′ Eftm.	5 1
T.	26	Gabriel	3 30		6 6
F.	27	Kastor	4 23		7 21
L.	28	Eustachius	5 1		8 38

Midfaste. Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6, 1—15.
2den Række, Joh. 6, 35—51.

S.	29	Jonas	5 30	☾ nærmest Jorden.	9 49
M.	30	Qvirinus	5 52		10 47
Ti.	31	Balbina	6 10		11 37

Markedsfortegnelse for Marts 1908.

2 *Græsted,*
- *Skjelskør,*
- *Odense,*
- *Aarhus.*
3. *Frederiksborg,*
- *Storehedinge,*
- *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
4. *Hvalsø,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Horsens.*
5. *Korsør,*
- *Nakskov,*
- *Bjerringbro,*
- *Odder,*
- *Vejle.*
6. *Roskilde,*
- *Vordingborg,*
- *Nibe,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
7. *Randers.*
9. *Odense,*
- *V. Brønderslev,*
- *Aarhus,*
- *Tørring,*
- *Haderup.*
10. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*

10. *Skanderborg,*
- *Kolding.*
11. *Helsinge,*
- *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Bælum,*
- *Kolind,*
- *Mariager,*
- *Horsens.*
12. *Slagelse,*
- *Skjørping,*
- *Vejle,*
- *Holstebro.*
13 *Skibby,*
- *Sorø,*
- *Kjerteminde,*
- *Hobro,*
- *Sjelbro,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*
14. *Randers.*
16. *Odense,*
- *Thisted,*
- *Aalestrup,*
- *Videbæk.*
17. *Storehedinge,*
- *Sakskjøbing,*
- *Faaborg,*
- *Aalborg,*
- *Nykjøbing (p. M.),*
- *Kolding.*

18. *Næstved,*
- *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Skive,*
- *Aarhus.*
19. *Haarlev,*
- *Nakskov,*
- *Bogense,*
- *Viborg.*
20 *Roskilde,*
- *Middelfart,*
- *Høver Kro,*
- *Esbjerg,*
- *Varde.*
21. *Kjøbenhavn,*
- *Hjørring,*
- *Fredericia,*
- *Herning,*
- *Ribe.*
23. *Odense,*
- *N. Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Give.*
24. *Ringsted,*
- *Maribo,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*
25. *Gjørlev,*
- *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Grenaa,*

25. *Aarhus,*
- *Horsens.*
26. *Haslev,*
- *Slagelse,*
- *Tranebjerg,*
- *Nysted,*
- *Glamsbjerg,*
- *Hjallerup,*
- *Ebeltoft,*
- *Vejle.*
27. *Sorø,*
- *Ærøskjøbing,*
- *Rønde,*
- *Kolding,*
- *Skjern,*
- *Esbjerg.*
28. *Fakse,*
- *Kjerteminde,*
- *Randers,*
- *Silkeborg.*
30. *Skjelskør,*
- *Stege,*
- *Odense,*
- *Aarhus.*
31. *Frederikssund,*
- *Sakskjøbing,*
- *Bogense,*
- *Ø. Vraa,*
- *Aalborg,*
- *Frøstrup St.,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *Varde.*

---

det Forhold mellem dem, at ensartede Elektriciteter frastøder, medens uensartede tiltrækker hinanden.

At der ogsaa kan fremkaldes Elektricitet paa anden Maade end ved Gnidning, paaviste den engelske Fysiker John Canton (1718—1772). Hvis man nemlig fører et i Forvejen elektriceret Legeme hen imod en god Leder, der er isoleret ɔ: ophængt i eller understøttet af en Isolator, fremkaldes der i den gode Leder Elektricitet, saaledes at der længst borte fra det elektriske Legeme samler sig Elektricitet af samme Slags, som dette har, medens der nærmest ved det samler sig Elektricitet af den modsatte Slags. Man siger, at der paa denne Maade fremkaldes Elektricitet ved Fordeling.

Naar nu to Legemer, der er i Besiddelse af forskellig Elektricitet, nærmer sig tilstrækkelig til hinanden, vil Tiltrækningen mellem de to modsatte Elektriciteter kunne blive saa stor, at der finder en Udladning Sted, idet Elektriciteterne forener sig i Form af en Gnist, der er skarpt lysende og ledsages af et lille Smæld.

April

4. Maaned **eller Faaremaaned har 30 Dage.** Aar 1908

		Ned E.		Høiv.
O. 1	Hugo	7 1	Sol. op 5 44′ n. 6 44′. ● n. M. 6 2′ Form.	0
T. 2	Theodosius	8 26		0 4
F. 3	Nicætas	9 49		1 2
L. 4	Ambrosius	11 8		2

5. S. i Fasten. Gabriel Engel udsendes, Luk. 1, 26—38.
2den Række, Luk. 1, 46—56.

S. 5	Irene	Ned F.		2 42
M. 6	Sixtus	12 22		3 2
Ti. 7	Egesippus	1 29		4 11
O. 8	Janus	2 26	Sol. op 5 26′ n. 6 58′. ◐ f. Kv. 5 31′ Eftm.	5 0
T. 9	Procopius	3 11		5 55
F. 10	Ezechiel	3 46	☾ fjernest Jorden.	6 54
L. 11	Leo	4 13		7 54

Palmesøndag. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9.
2den Række, Mark. 14, 3—9.

S. 12	Julius	4 34		8 53
M. 13	Justinus	4 51		9 46
Ti. 14	Tiburtius	5 6		10 33
O. 15	Olympia	5 19	Sol. op 5 8′ n. 7 12′.	11 16
T. 16	Skærtorsdag	Op E.	Mariane ○ f. M. 5 55′ Eftm.	11 56
F. 17	Langfredag	8 16	Anicetus	0 16
L. 18	Eleutherius	9 38		0 54

Paaske. Kristi Opstandelse, Mark. 16, 1—7. 2den Række, Matth. 28, 1—8.

S. 19	Paaskedag	10 59	Daniel	1 35
M. 20	2. Paaskedag	Op F.	Sulpicius	2 18
Ti. 21	Florentius	12 18		3 4
O. 22	Cajus	1 27	Sol. op 4 51′ n. 7 26′.	3 57
T. 23	Georgius	2 23	*Flyttedag.* ◑ f. Kv. 8 7′ Eftm.	4 54
F. 24	Albertus	3 5		5 59
L. 25	Mark. Evang.	3 35	☾ nærmest Jorden.	7 10

1. S. e. Paaske. Jesus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20, 19 til Enden.
2den Række, Joh. 21, 15—19.

S. 26	Cletus	3 58		8 20
M. 27	Ananias	4 16		9 24
Ti. 28	Vitalis	4 32		10 20
O. 29	Peter Martyr	4 47	Sol. op 4 35′ n. 7 40′.	11 10
T. 30	Severus	5 3	● n. M. 4 33′ Eftm.	11 54

Markedsfortegnelse for April 1908.

1. *Ruds-Vedby,*
- *Ejby,*
- *Hjørring,*
- *V. Hassing,*
- *Ny Løgten,*
- *Horsens,*
- *Struer.*

2 *Nakskov,*
- *Assens,*
- *Bjerringbro,*
- *Vejle.*

3. *Aakirkeby,*
- *Roskilde,*
- *Vordingborg,*
- *Brobyværk,*
- *Nyborg,*
- *N. Saltum,*
- *Hadsten,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*

4. *Faaborg,*
- *Hjørring,*
- *Randers.*

6. *Græsted,*
- *Jyderup,*
- *Odense,*
- *Gudumholm,*
- *Aarhus.*

7. *Frederiksværk,*
- *Fuglebjerg,*
- *Storehedinge,*
- *Maribo,*
- *Aarup,*
- *Aalborg,*
- *Løgstør,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding.*

8. *Farum,*
- *Helsinge,*
- *Holbæk,*

8 *Kjøge,*
- *Svendborg,*
- *Hjørring,*
- *Sæby,*
- *Hadsund,*
- *Fjerritslev,*
- *Kjellerup,*
- *Trustrup St.,*
- *Horsens.*

9. *Slagelse,*
- *Nysted,*
- *Rudkjøbing,*
- *Aabybro,*
- *Odder,*
- *Vejle.*

10. *Sorø,*
- *Ringe,*
- *Ø. Svendstrup (Skovsg. St.),*
- *Allingaabro,*
- *Silkeborg,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*

11. *Middelfart,*
- *Læsø,*
- *Thiese,*
- *V. Brønderslev,*
- *Viborg,*
- *Fredericia,*
- *Vorbasse.*

13. *Skjelskør,*
- *Odense,*
- *Aars,*
- *N. Snede,*
- *Holsted.*

14. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Slangerup,*
- *Rødby,*
- *Assens,*

14. *Flauenskjold,*
- *Aalborg,*
- *Vilsund,*
- *Skive,*
- *Kolding,*
- *Herning.*

15. *Hørsholm,*
- *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Løkken,*
- *Skjørping,*
- *Thisted,*
- *Aarhus,*
- *Dalager,*
- *Esbjerg.*

21. *Helsingør,*
- *Svinninge,*
- *Middelfart,*
- *Halvrimmen,*
- *Aalborg,*
- *Hvidbjerg,*
- *Glæsborg,*
- *Aarhus,*
- *Kolding,*
- *Lemvig,*
- *Ribe.*

22. *Ølstykke,*
- *Odense,*
- *Frederikshavn,*
- *Hjørring,*
- *Aalestrup,*
- *Aarhus,*
- *Horsens,*
- *Bækmarksbro,*
- *Bramminge.*

23. *Skamby,*
- *Hjallerup,*
- *Hørdum,*
- *Selde,*
- *Hobro,*

23. *Sjelbro,*
- *Vejle.*
- *Foldingbro.*

24. *Hesselager,*
- *Dronninglund,*
- *Skals,*
- *Esbjerg,*
- *N. Nebel.*

25. *Frederikssund,*
- *N. Aaby,*
- *N.-Sundby,*
- *Holstebro,*
- *Øigod.*

27. *Veksø,*
- *Nykb. (p. F.),*
- *Odense,*
- *Dybvad St.,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Ny Soelbjerg Kro,*
- *Hornsyld,*
- *Varde.*

28. *Uggerløse,*
- *Aalborg,*
- *Hadsten,*
- *Kolding,*
- *Uldum,*
- *Ribe.*

29. *Hjørring,*
- *Nibe,*
- *Aarhus,*
- *Østbirk,*
- *S. Omme,*
- *Ulfkjær,*
- *Vejen.*

30. *Havndal,*
- *Odder,*
- *Kolding,*
- *Ringkjøbing.*

En saadan elektrisk Gnist er Lynet, hvad det lykkedes for Benjamin Franklin (1706—1790) at paavise. For at undersøge, hvor vidt Tordenskyerne er elektriske, sendte han i Juni Maaned 1752 under et stærkt Tordenvejr en Drage af Silketøj til Vejrs. Denne var forsynet med en Metalspids, der stod i Forbindelse med en Hampesnor, som førte ned til en Nøgle, der atter var bunden til en stærk Silkesnor, saa at han kunde holde i denne. Det viste sig da, at han kunde drage Gnister ud af Nøglen, hvorved det blev godtgjort, at Tordenskyen er elektrisk og Lynet en elektrisk Gnist. Forklaringen er nem: Skyens Elektricitet frembringer ved Fordeling Elektricitet, saaledes at den uensartede samler sig øverst i Dragen, medens den ensartede bortstødes ned i Nøglen.

Maj

5. Maaned **eller Majmaaned har 31 Dage.** Aar 1908.

			Ned E.		Højv.
F.	1	Voldermisse	8 44		0 15
L.	2	Athanasius	10 3		0 56

2. S. e. Paaske. Jesus er en god Hyrde, Joh. 10, 11—16.
2den Række, Joh. 10, 22—30.

S.	3	Korsmisse	11 14		1 36
M.	4	Florian	Ned F.		2 18
Ti.	5	Gothard	12 17	*De lyse Nætter begynder.*	3 0
O.	6	Joh. a Port.	1 8	Sol. op 4 20′ n. 7 54′.	3 44
T.	7	Flavia	1 47		4 31
F.	8	Stanislaus	2 17	◐ f. Kv. 12 23′ Eftm. ☾ fjernest Jorden.	5 19
L.	9	Caspar	2 40		6 13

3. S. e. Paaske. Kristi Bortgang til Faderen, Joh. 16, 16—22.
2den Række, Joh. 14, 1—11.

S.	10	Gordianus	2 58		7 9
M.	11	Mamertus	3 13		8 5
Ti.	12	Pancratius	3 27		9 0
O.	13	Ingenuus	3 40	Sol. op 4 6′ n. 8 8′.	9 52
T.	14	Kristian	3 53		10 39
F.	15	Bededag	4 9	Sophie	11 26
L.	16	Sara	Op E.	○ f. M. 5 32′ Form.	12 11

4. S. e. Paaske. Den Helligaands Sendelse, Joh. 16, 5—15.
2den Række, Joh. 8, 28—36.

S.	17	Bruno	10 4		0 34
M.	18	Erik	11 19		1 20
Ti.	19	Potentiana	Op F.		2 8
O.	20	Angelica	12 21	Sol. op 3 53′ n. 8 20′. ☾ nærmest Jorden.	2 57
T.	21	Helene	1 8		3 51
F.	22	Castus	1 41		4 45
L.	23	Desiderius	2 6	◑ s. Kv. 1 17′ Form.	5 44

5. S. e. Paaske. Beder i Jesu Navn, Joh. 16, 23—28.
2den Række, Joh. 17, 1—11.

S.	24	Esther	2 25		6 47
M.	25	Urbanus	2 40		7 51
Ti.	26	Beda	2 55		8 54
O.	27	Lucian	3 10	Sol. op 3 43′ n. 8 31′.	9 50
T.	28	Kr. Himmelf.	3 27	Vilhelm	10 41
F.	29	Maximinus	3 45		11 28
L.	30	Vigand	Ned E.	● n. M. 4 15′ Form.	12 13

6. S. e. Paaske. Naar Trøsteren kommer, Joh. 15, 26—16, 4.
2den Række, Joh. 17, 20 til Enden.

S.	31	Petronella	10 5		0 34

Markedsfortegnelse for Maj 1908.

1. *Frederiksborg,*	7. *Vamdrup.*	13. *Helsinge,*	19. *Kolding,*
- *Vordingborg,*	8. *Hvalsø,*	- *Aarup,*	- *Ribe.*
- *Hammel,*	- *Allingaabro,*	- *Hjørring,*	20. *Næstved,*
- *Give,*	- *Esbjerg.*	- *Hvalpsund,*	- *Svendborg,*
- *Esbjerg.*	9. *Randers,*	- *Kolind,*	- *Hjørring,*
2 *Viborg,*	- *Brædstrup,*	- *Bryrup,*	- *Ulstrup St.,*
- *Agerbæk.*	- *Kolding,*	- *Kibæk.*	- *Aarhus,*
4. *Græsted,*	- *Holstebro,*	14. *Slangerup,*	- *Skanderborg,*
- *Odense,*	- *Ansager.*	- *Skjørping,*	- *Foldingbro.*
- *Sindal,*	11. *Odense,*	- *Skive,*	21. *Aabybro.*
- *Gjerlev,*	- *V.Brønderslev,*	- *Thorup Pakh.,*	22. *Skjelskør,*
- *Horsens,*	- *Hadsund,*	- *Truust,*	- *Hammel,*
- *Høver Kro,*	- *Thisted,*	- *Jellinge,*	- *Esbjerg.*
- *Egtved,*	- *Kjellerup,*	- *Esbjerg.*	25. *Odense,*
- *Tarm.*	- *Aarhus,*	16. *Sorø,*	- *Aars.*
5 *Slagelse,*	- *Tørring,*	- *Storehedinge,*	26. *Aalborg,*
- *Glamsbjerg,*	- *Varde.*	- *Herning.*	- *Kolding.*
- *Aalborg,*	12. *Præstø,*	18. *Odense,*	27. *Stubbekjøbing,*
- *Ans,*	- *Roskilde,*	- *Hobro.*	- *Hjørring,*
- *Kolding,*	- *Bogense,*	19. *Asnæs,*	- *Aarhus.*
- *Vejle,*	- *Aalborg,*	- *Kjøge,*	29. *Vordingborg,*
- *Vinderup,*	- *Mørke,*	- *Ringsted,*	- *Marstal,*
- *Ribe.*	- *Silkeborg,*	- *Aalborg,*	- *Vandel,*
6. *Hjørring,*	- *Kolding,*	- *Stoholm,*	- *Esbjerg.*
- *Ny Løgten,*	- *Ribe.*	- *Sjelbro,*	30. *Ringe,*
- *Fredericia.*	13. *Haslev,*	- *Ry St.,*	- *Viborg.*
7. *Bjerringbro,*			

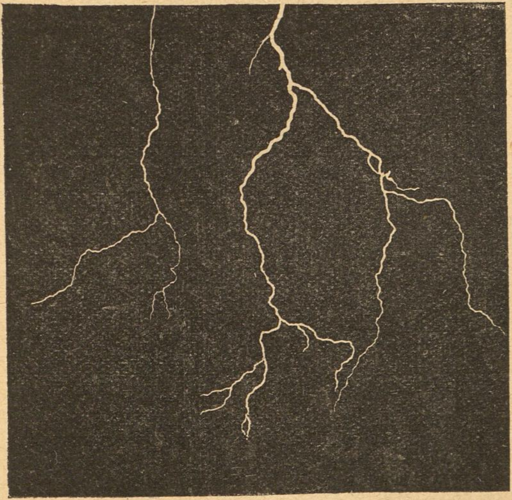

Det har vist sig, at der altid findes Elektricitet i Luften, men undertiden kan der paa enkelte Steder fremkomme meget stærke Ladninger, hvorved Skyerne (de saakaldte Tordenskyer) og-

Juni

6. Maaned. **eller Skærsommer har 30 Dage.** Aar 1908.

			Ned E.		Højv.
M.	1	Nikomedes	11 1		1 16
Ti.	2	Marcellinus	11 46		1 57
O.	3	Erasmus	Ned F.	*Fred. VIII Føds.* Sol. op 3 35′ n. 8 41′.	2 37
T.	4	Optatus	12 19		3 19
F.	5	Bonifacius	12 45	*Grundlovsdag.* ☾ fjernest Jorden.	4 0
L.	6	Norbertus	1 4		4 42

Pinse. **Hvo mig elsker,** Joh. 14, 23 til Enden.
2den Række, Joh. 14, 15–21.

S.	7	Pinsedag	1 20	Jeremias ◐ f. Kv. 5 56′ Form.	5 27
M.	8	2. Pinsedag	1 34	Medardus	6 17
Ti.	9	Primus	1 47		7 11
O.	10	Onuphrius	2 0	*Tamperdag.* Sol. op 3 30′ n. 8 48′.	8 8
T.	11	Barnab. Apost.	2 14		9 8
F.	12	Basilius	2 30		10 5
L.	13	Cyrillus	2 52		11 0

Trinitatis. **Kristus og Nikodemus,** Joh. 3, 1—15.
2den Række, Matth. 28, 18 til Enden.

S.	14	Rufinus	Op E.	○ f. M. 2 55′ Eftm.	11 54
M.	15	Vitus	10 10		0 19
Ti.	16	Tycho	11 5	☾ nærmest Jorden.	1 11
O.	17	Botolphus	11 44	Sol. op 3 28′ n. 8 53′.	2 1
T.	18	Leontius	Op F.		2 50
F.	19	Gervasius	12 12		3 40
L.	20	Sylverius	12 33		4 28

1. S. e. Trin. **Den rige Mand,** Luk. 16, 19 til Enden.
2den Række, Luk. 12, 13—21.

S.	21	Albanus	12 49	◑ s. Kv. 6 26′ Form. *Solhverv, længste Dag, Sommer beg.*	5 20
M.	22	10,000 Mart.	1 4		6 15
Ti.	23	Paulinus	1 19		7 15
O.	24	St. Hansdag	1 34	Sol. op 3 29′ n. 8 55′.	8 17
T.	25	Prosper	1 51		9 18
F.	26	Pelagius	2 12		10 15
L.	27	7 Sovere	2 39		11 05

2. S. e. Trin. **Den store Nadvere,** Luk. 14, 16—24.
2den Række, Luk. 14, 25 til Enden.

S.	28	Eleonora	Ned E.	● n. M. 5 31′ Eftm.	11 52
M.	29	Petr. Paulus	9 43		0 14
Ti.	30	Lucina	10 20		0 57

Markedsfortegnelse for Juni 1908.

1. *Græsted,*
- *Odense,*
- *Hjallerup (2).*
2. *Aalborg,*
- *Kolding,*
3. *Hjørring,*
- *Hurup,*
- *Ny Løgten.*
4. *Thisted,*
- *Bjerringbro,*
- *Esbjerg.*
6. *Kjerteminde,*
- *V. Brønderslev,*
- *Nykb. (p. M.).*
9. *Korsør,*
- *Nykjøb. (p. S.),*
- *Præstø,*
- *Aalborg,*
- *Skive,*
- *Give,*
- *Kolding.*

10. *Helsinge,*
- *Odense,*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Silkeborg,*
- *Lemvig.*
11. *Skjørping,*
- *Skanderborg,*
- *Holstebro.*
12. *Hobro,*
- *Horsens (2),*
- *Ringkjøbing,*
- *Esbjerg.*
13. *Maribo,*
- *Varde.*
15. *Kallundb. (3),*
- *Odense,*
- *Vejle,*
- *Ribe.*
16. *Holbæk,*
- *Slangerup,*

16. *Aalborg,*
- *Kolding.*
17. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus.*
19. *Rudkjøbing,*
- *Esbjerg.*
20. *Kjøbenhavn,*
- *Faaborg.*
22. *Odense,*
- *Randers (2).*
23. *Skjelskør (2),*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
24. *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Grindsted.*
25. *Frederiksborg,*
- *Ringsted,*
- *Hjallerup,*

25. *Knudstrup,*
- *Ebeltoft.*
26. *Assens,*
- *Ø. Svendstrup (Skovsgaard St.),*
- *Herning,*
- *Esbjerg,*
- *Vejen.*
27. *Østøs,*
- *Viborg,*
- *Videbæk.*
29. *Sorø,*
- *Odense,*
- *Ulstrup (Hornum St.).*
30. *Aalborg,*
- *Skjørping,*
- *Thisted,*
- *Kolding.*

---

saa bliver stærkt ladede. Hvis nu en positiv elektrisk Sky kommer i Nærheden af en Sky, der ikke er elektrisk, vil der fremkaldes Elektricitet i denne ved Fordeling, idet der samler sig en negativ Ladning nærmest ved den positive Sky og en positiv Ladning længst borte fra den, og hvis da saadanne Skyer kommer tilstrækkelig nær til hinanden, vil der finde en Udligning af Spændingsforskellen Sted, idet en Gnist — et Lyn — slaar over mellem dem. Men i saa Tilfælde spiller Lynet mellem Skyerne og rammer ikke Jorden. Det samme kan imidlertid foregaa mellem en elektrisk Sky og Jorden. Er Skyen positiv elektrisk, frembringes der ved Fordeling negativ Elektricitet i Jordens Overflade og i de Huse, Træer, Mennesker og Dyr, der findes paa den, medens der samler sig negativ Elektricitet længere nede i Jorden. Og nu kan der finde en Udligning af Spændingsforskellen Sted mellem Skyen og Jordoverfladen. I saa Tilfælde „slaar Lynet ned".

Man plejer almindelig at skelne mellem tre forskellige Former af Lyn:

1) Lynstraalen, der for vort blotte Øje ser ud som en enkelt, skarpt begrænset zigzagformet Lyslinie, men ved nøjere Undersøgelse viser sig nærmest at have Form som et Træ med Grenene nedad, saa at det altsaa ikke søger et enkelt Sted, men derimod mange forskellige Steder, naar det slaar ned. Hosstaaende Billede viser dette tydelig, og det er en Omstændighed, som der maa lægges megen Vægt paa ved Konstruktionen af Lynaflederen.

2) Fladelyn, der viser sig som en pludselig Lysning over en større Strækning af Skyerne paa en Gang.

3) Kuglelyn, der optræder sjældent, men viser sig som lysende Kugler, der kan have Størrelse som et Hoved og bevæger sig temmelig langsomt. Undertiden trænger de ned i Huse, hvor de kan eksplodere og bedøve eller dræbe de Mennesker, som befinder

Juli
eller Ormemaaned har 31 Dage.

			Ned E.		Høiv.
O.	1	Theobaldus	10 49	Sol. op 3 33' n. 8 53'.	1 36
T.	2	Mariæ Besøg.	11 10	☾ fjernest Jorden. Solen fjernest Jorden.	2 14
F.	3	Cornelius	11 27		2 50
L.	4	Ulricus	11 42		3 27

3. S. e. Trin. Det fortabte Faar, Luk. 15, 1—10.
2den Række, Luk. 15, 11 til Enden.

S.	5	Anshelmus	11 54		4 5
M.	6	Dion	Ned F.	◐ f. Kv. 9 25' Eftm.	4 45
Ti.	7	Lov. Aug.	12 7		5 30
O.	8	Kjeld	12 20	Sol. op 3 39' n. 8 49'.	6 21
T.	9	Sostrata	12 34		7 19
F.	10	Knud Konge	12 52		8 25
L.	11	Josva	1 19		9 34

4. S. e. Trin. Værer barmhjertige, Luk. 6, 36—42.
2den Række, Matth. 5, 43 til Enden.

S.	12	Henrik	1 52		10 40
M.	13	Margarethe	Op E.	○ f. M. 10 48' Eftm.	11 41
Ti.	14	Bonaventura	9 40		0 10
O.	15	Apostl. Del.	10 13	Sol. op 3 48' n. 8 42'. ☾ nærmest Jorden.	1 2
T.	16	Susanne	10 37		1 50
F.	17	Alexius	10 56		2 36
L.	18	Arnolphus	11 12		3 20

5. S. e. Trin. Jesus lærer af Skibet, Luk. 5, 1—11.
2den Række, Matth. 16, 13—26.

S.	19	Justa	11 26		4 6
M.	20	Elias	11 41	◑ s. Kv. 1 2' Eftm.	4 52
Ti.	21	Evenus	11 58		5 42
O.	22	Mar. Magd.	Op F.	Sol. op 3 59' n. 8 32'.	6 40
T.	23	Apollinaris	12 17	*Hundedagene begynder.*	7 42
F.	24	Christina	12 42		8 47
L.	25	Jacobus	1 14		9 48

6. S. e. Trin. Farisæernes Retfærdighed, Matth. 5, 20—26.
2den Række, Matth. 19, 16—26.

S.	26	Anna	1 55		10 43
M.	27	Martha	2 48		11 32
Ti.	28	Aurelius	Ned E.	● n. M. 8 17' Form.	12 16
O.	29	Oluf	9 15	Sol. op 4 11' n. 8 20'.	0 35
T.	30	Abdon	9 34	☾ fjernest Jorden.	1 12
F.	31	Germanus	9 49		1 47

Markedsfortegnelse for Juli 1908.

1. *Rødby,*
- *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Hobro,*
- *Ny Løgten.*

2. *Bogense,*
- *Bjerringbro,*
- *Grenaa,*
- *Laasby.*

3. *Vordingborg,*
- *Randers (2),*
- *Esbjerg.*

6. *Frederiksværk,*
- *Odense,*
- *Aarhus.*

7. *Middelfart,*
- *Aalborg,*
- *Salten,*
- *Kolding.*

8. *Sakskjøbing,*
- *Hjørring,*
- *Kolind,*
- *Silkeborg.*

9. *Slagelse (2),*
- *Skanderborg.*

10. *TorupPakhus,*
- *Fredericia,*
- *Esbjerg.*

13. *Odense,*
- *V.Brønderslev.*

14. *Præstø,*
- *Aalborg,*
- *Mariager,*
- *Kolding.*

15. *Frederikssund,*
- *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus.*

17. *Kjøge,*
- *Svendborg,*
- *Esbjerg.*

20. *Nykb. (p. F.),*
- *Odense.*

21. *Ærøskjøbing,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*

22. *Helsingør,*
- *Hjørring,*
- *Løgstør,*
- *Aarhus,*
- *Kolding.*

23. *Fjerritslev,*
- *Tørring.*

24. *Roskilde,*
- *Vilsund,*
- *Allingaabro,*

24. *Esbjerg.*

25. *Nykb. (p. M.),*
- *Brædstrup.*

27. *Odense,*
- *Skive.*

28. *Aalborg,*
- *Viborg,*
- *Kolding.*

29. *Ølstykke,*
- *Hjørring,*
- *Havndal,*
- *Aarhus,*
- *Holstebro.*

30. *Odder,*
- *Ringkjøbing.*

31. *Hammel,*
- *Brande,*
- *Esbjerg.*

---

sig der, men til Tider forsvinder de igen uden at have foraarsaget nogen Skade.

I Forbindelse med Lyn staar almindelig Torden, der skyldes Luftens Opvarmning og den derved pludselig fremkomne Udvidelse af den. Naar Tordenvejret sidder lige over Hovedet, høres gerne kun en kort, skarp Lyd, men i de fleste Tilfælde er Tordenen rullende; den varer længere Tid, er snart stærkere, snart svagere. Medens Lynet ses, samtidig med at det dannes, idet Lyset bevæger sig med en Hastighed af 300,000 Km. i Sekundet, hengaar der altid nogen Tid, inden Tordenen høres, fordi Lyden kun gaar omkring 340 Meter i Sekundet.

Her i Danmark har vi almindeligvis ca. 130 Tordenvejrsdage om Aaret, der gennemsnitlig fordeler sig paa følgende Maade: Sommeren 65, Efteraaret 30, Foraaret 27 og Vinteren 8. Ingen Maaned kan siges at være fri for Torden, og om Vinteren er der undertiden flere Tordenvejrsdage, end Folk almindelig tror, saaledes f. Eks. 12 i December 1898. Medens Lynnedslagenes Antal er i stadig Stigen, kan man ikke sige, at Tordenvejrenes Antal er det.

Benjamin Franklin har ikke blot paavist, at Lynet er en elektrisk Gnist, men han er ogsaa den første, der har peget paa den Vej, man skal gaa for at skærme sine Bygninger mod Lynildens Ødelæggelser, med andre Ord: han har opfundet Lynaflederen. Efter hans Anvisning skal en Lynafleder bestaa af en Metalstang (Opstanderen), der foroven ender i en Spids og forneden ved en Metalledning (Luftledningen) staar i ledende Forbindelse med Jorden. Opstanderen anbringes almindelig paa Husets Ryg, og er det en større Bygning, maa der være flere Opstandere, Luftledningen føres langs Tagets Side og Muren og fortsætter sig i Jordledningen til Grundvandet, hvor man anbringer en Jordplade. Af forskellige Grunde viser det sig formaalstjenligt at bruge galvaniseret Jern. Kobber er ganske vist bedre ledende og mere holdbart mod Luftens Indvirkning, men Jern

August
eller Høstmaaned har 31 Dage.

			Ned E.		Højv.
L.	1	Peders Fængsl.	10 2		2 22

7. S. e. Trin. Jesus bespiser 4000 Mand, Mark. 8, 1—9.
2den Række, Matth. 10, 24—31.

S.	2	Hannibal	10 14		2 55
M.	3	Nikodemus	10 26		3 30
Ti.	4	Dominikus	10 40		4 9
O.	5	Osvaldus	10 56	Sol. op 4 24′ n. 8 6′. ◐ f. Kv. 10 40′ Form.	4 51
T.	6	Kr. Forklar.	11 16		5 41
F.	7	Donatus	11 45		6 42
L.	8	Ruth	Ned F.	*De lyse Nætter ophører.*	7 56

8. S. e. Trin. De falske Profeter, Matth. 7, 15—21.
2den Række, Matth. 7, 22 til Enden.

S.	9	Romanus	12 26		9 13
M.	10	Laurentius	1 25		10 25
Ti.	11	Herman	2 41		11 28
O.	12	Clara	Op E.	Sol. op 4 37′ n. 7 51′. ☾ nærm. Jorden. ○ f. M. 5 59′ Form.	12 21
T.	13	Hippolytus	8 59		0 47
F.	14	Eusebius	9 16		1 33
L.	15	Mariæ Himf.	9 32		2 15

9. S. e. Trin. Den utro Husfoged, Luk. 16, 1—9.
2den Række, Luk. 12, 32—48.

S.	16	Rochus	9 47		2 56
M.	17	Anastatius	10 3		3 39
Ti.	18	Agapetus	10 22	◑ f. Kv. 10 25′ Eftm.	4 23
O.	19	Sebaldus	10 45	Sol. op 4 50′ n. 7 35′.	5 13
T.	20	Bernhard	11 15		6 10
F.	21	Salomon	11 53		7 13
L.	22	Symphorian	Op F.		8 20

10. S. e. Trin. Jesus græder over Jerusalem, Luk. 19, 41 til Enden.
2den Række, Matth. 11, 16—24.

S.	23	Zachæus	12 42	*Hundedagene ender.*	9 22
M.	24	Bartholomæus	1 41		10 19
Ti.	25	Ludvig	2 46		11 6
O.	26	Irenæus	Ned E.	Sol. op 5 4′ n. 7 18′. ☾ fjernest Jorden. ● n. M. 11 59′ Eftm.	11 48
T.	27	Gebhardus	7 56		0 7
F.	28	Lovise	8 10		0 43
L.	29	Joh. Halsh.	8 22		1 17

11. S. e. Trin. Farisæeren og Tolderen, Luk. 18, 9—14.
2den Række, Luk. 7, 36 til Enden.

S.	30	Benjamin	8 34		1 50
M.	31	Bertha	8 46		2 23

Markedsfortegnelse for August 1908.

1. *Skjern.*
3. *Odense,*
- *Varde.*
4. *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*
5. *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Vorbasse.*
6. *Bjerringbro.*
7. *Vordingborg,*
- *Esbjerg.*
10. *Odense,*
- *V.Brønderslev.*
11. *Præstø,*
- *Aalborg,*
- *Kolding.*
12. *Hjørring,*
- *Trustrup St.*
14. *Hobro,*
- *Esbjerg.*
17. *Odense.*
18. *Aalborg,*
- *Kolding.*
19. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus.*
21. *Esbjerg.*
24. *Odense.*
25. *Aalborg,*
- *Kolding.*
26. *Hjørring,*
- *Aarhus.*
28. *Esbjerg.*
31. *Odense,*
- *Lemvig,*
- *Holsted.*

har et højere Smeltepunkt, er betydelig billigere og er derfor mindre udsat for Tyveri end Kobber. Lynaflederen bør absolut udføres af samme Metal fra den ene Ende til den anden, og det er aldeles overflødigt at forsyne den med en Platinspids, hvad der kun bidrager til at fordyre Anlæget.

Det har imidlertid vist sig, at en saadan Stanglynafleder ikke kan anses for at være fuldt betryggende. Selv om der kan nævnes adskillige Eksempler paa, at en Bygning, der har været forsynet med Stanglynafleder, har undgaaet Ødelæggelse ved Lynnedslag, idet Lynet har fulgt Lynaflederen til Jorden, saa kan det ikke nægtes, at Stanglynaflederen til andre Tider har vist sig ufyldestgørende. Og under alle Omstændigheder tør man ikke stole paa den Theori, der i Aarenes Løb har udviklet sig, at en Stanglynafleder skulde kunne skærme et Omraade som en Kegle, hvori Lynaflederens Højde over Grundfladen er Radius. Lynet har saaledes slaaet ned i Træer i Nærheden af Eifeltaarnet i Paris, skønt dette efter alt at dømme maa anses for at være en udmærket Stanglynafleder, og i 1900 ramte Lynet en Spritfabrik, skønt den laa meget tæt ved og mellem 3 med Stanglynaflederе forsynede høje Dampskorstene.

Det Spørgsmaal rejser sig da: Gives der ikke nogen Lynafleder, der kan anses for at være mere betryggende end Stanglynaflederen? Og her er det, de sidste Aartiers Erfaringer gør, at man kan svare: Jo, **Netlynaflederen, Lynaflederen efter Netsystemet.**

Inden vi vender os til den, maa vi imidlertid forudskikke nogle Ord om de Jagttagelser, der ligger til Grund for den.

I Slutningen af det 18. Aarhundrede lykkedes det den engelske Kemiker Henry Cavendish (1731—1810) at paavise, at Elektriciteten i en god Leder kun findes paa Overfladen, og henved 25 Aar senere viste Michael Faraday (1791—1867) det samme paa en anden og mere slaaende Maade. Han byggede en Trækasse, der var saa stor, at han kunde gaa ind i den, beklædte den med Staniolstrimler og ophængte den i stærke Silkesnore, saa at den altsaa var isoleret. Selv om han nu satte den i Forbindelse med en kraftig Elektricermaskine, saa Kassen paa Ydersiden blev stærkt ladet, var der ikke den mindste elektriske Virkning at mærke inde i Kassen.

Det er denne Kendsgerning, som man har lagt til Grund ved Konstruktion en af Netlynaflederen, der nærmest skyldes den belgiske Fysiker, Professor **Melsens** (1814—1886), og hvis Hovedejendommelighed er den, at der over Bygningen lægges en Art

September
eller Fiskemaaned har 30 Dage.

			Ned	E.		Høiv.	
Ti.	1	Ægidius	9	1		2	58
O.	2	Elisa	9	19	Sol. op 5 17′ n. 7 0′.	3	38
T.	3	Seraphia	9	43	◐ f. Kv. 9 51′ Eftm.	4	23
F.	4	Theodosia	10	17		5	16
L.	5	Regina	11	6		6	22

12. S. e. Trin. Den Døve og Stumme, Mark. 7, 31 til Enden.
2den Række, Matth. 12, 31—42.

S.	6	Magnus	Ned	F.		7	40
M.	7	Louise	12	12		8	58
Ti.	8	Mariæ Føds.	1	35		10	10
O.	9	Gorgonius	3	7	Sol. op 5 31′ n. 6 42′. ☾ nærmest Jorden.	11	10
T.	10	Burchhardt	Op	E.	○ f. M. 1 23′ Eftm.	12	2
F.	11	Hillebert	7	35		0	24
L.	12	Guido	7	50		1	7

13. S. e. Trin. Samaritaneren og Leviten, Luk. 10, 23—37.
2den Række, Matth. 20, 20—28.

S.	13	Cyprianus	8	6		1	48
M.	14	† Ophøjelse	8	24		2	29
Ti.	15	Eskild	8	46		3	12
O.	16	Euphemia	9	13	*Tamperdag.* Sol. op 5 44′ n. 6 24′.	3	58
T.	17	Lambertus	9	49	◑ s. Kv. 11 33′ Form.	4	47
F.	18	Titus	10	35		5	43
L.	19	Constantia	11	31		6	46

14. S. e. Trin. De 10 Spedalske, Luk. 17, 11—19.
2den Række, Joh. 5, 1—15.

S.	20	Tobias	Op	F.		7	51
M.	21	Matthæus	12	35		8	52
Ti.	22	Mauritius	1	44	☾ fjernest Jorden.	9	47
O.	23	Linus	2	56	Sol. op 5 58′ n. 6 5′. *Jævndøgn. Efteraar begynder.*	10	33
T.	24	Tecla	4	7		11	15
F.	25	Cleophas	Ned	E.	● n. M. 3 59′ Eftm.	11	53
L.	26	Adolph	6	42	*Kronprins Christian.*	0	10

15. S. e. Trin. Ingen kan tjene to Herrer, Matth. 6, 24 til Enden.
2den Række, Luk. 10, 38 til Enden.

S.	27	Cosmus	6	54		0	44
M.	28	Venceslaus	7	7		1	19
Ti.	29	St. Michael	7	24		1	54
O.	30	Hieronymus	7	45	Sol. op 6 11′ n. 5 47′.	2	32

Markedsfortegnelse for September 1908.

1. *Frederiksværk,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Ramme,*
- *Ringkjøbing.*

2. *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *Ulfkjær.*

3. *Bjerringbro,*
- *Dalager.*

4. *Vordingborg,*
- *Herning (2),*
- *Esbjerg.*

5. *Hvalsø,*
- *Kjøbenhavn,*
- *Ribe.*

7. *Græsted,*
- *Odense,*
- *V. Brønderslev,*
- *Hurup,*
- *Hadsten.*

8. *Præstø,*
- *Aalborg,*
- *Allingaabro,*
- *Kolding.*

9. *Helsinge,*
- *Sorø,*
- *Hjørring,*
- *Hadsund,*
- *Thisted,*
- *Kolind.*

10. *Skræm,*
10. *Aars,*
- *Grindsted.*

11. *Haslev,*
- *Randers (2),*
- *Give,*
- *Struer,*
- *Esbjerg.*

12. *Læsø,*
- *Skive.*

14. *Odense,*
- *Flauenskjold,*
- *Nibe,*
- *Holstebro.*

15. *Asnæs,*
- *Kjøge,*
- *Aarup,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *N. Nebel.*

16. *Næstved,*
- *Egeskov,*
- *Hjørring,*
- *V. Hassing,*
- *Aarhus,*
- *Tarm,*
- *Vejen.*

17. *Aabybro,*
- *Aalestrup,*
- *Varde.*

18. *Roskilde,*
18. *Maribo,*
- *Odder,*
- *Bække,*
- *Esbjerg.*

19. *Nysted,*
- *Tversted,*
- *Løgstør,*
- *Kolding.*

21. *Skjelskør,*
- *Tudse,*
- *Odense,*
- *Sæby,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*
- *Thorup Pakh.,*
- *Haderup.*

22. *Ringsted,*
- *Svinninge,*
- *Aalborg,*
- *Ulstrup St.,*
- *Rønde,*
- *Kolding.*

23. *Assens,*
- *Hjørring,*
- *Skjørping,*
- *Stoholm,*
- *Aarhus,*
- *Bryrup.*

24. *Stege (2),*
- *Middelfart,*
- *Hjallerup,*

24. *Løkkensvej Kro,*
- *Selde,*
- *Ebeltoft,*
- *Hobro (2),*
- *Vamdrup.*

25. *Sindal,*
- *Ans,*
- *Esbjerg.*

26. *Sorø,*
- *Hjørring,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Skals.*

28. *Odense,*
- *Gudumholm,*
- *Hals,*
- *Viborg (2),*
- *Høver Kro,*
- *Brande.*

29. *Bogense,*
- *Frederikshavn,*
- *Aalborg,*
- *Jellinge,*
- *Kolding.*

30. *Ejby,*
- *Agersted St.,*
- *Hjørring,*
- *Frøstrup St.,*
- *Kjellerup,*
- *Hyllested,*
- *Aarhus,*
- *Hornsyld.*

Metalnet, som paa flere Steder sættes i ledende Forbindelse med Jorden, og inden for hvilket Elektriciteten ikke kan komme.

En Netlynafleder udføres af galvaniseret Jerntraadskabel og bestaar af de samme tre Hoveddele som Stanglynaflederen: Opfangerne, Luftledningerne og Jordledningerne, men ikke desto mindre er der, hvad der fremgaar af det følgende, en ret betydelig Forskel paa de to Lynafledersystemer.

Opfangerne anbringes paa de højeste og derfor mest udsatte Punkter paa Bygningen, saaledes paa Gavlspidser, Skorstene, Vejrfløje osv., og bestaar i Almindelighed af et Stykke af Kablet, som man fører lodret op i en Højde af henved 1 Alen. Paa Skorstene lægges der hyppig i Steden for Opstander en Ring af Kablet uden om Skorstenshullet.

Luftledningerne forbinder Opfangerne med Jordledningen og skal saa vidt muligt omspænde Bygningen paa alle Sider. Langs Tagryggen lægges den saakaldte Rygledning, hvorfra der fører **Nedløb langs Tag- og Mursiden ned til Jordledningen. Jo flere Nedløb, der findes, jo mindre som Følge deraf Nettets Masker er, desto bedre vil Bygningen være skærmet mod Ødelæggelse ved Lynnedslag. Man er naaet til det Resultat, at Afstanden mellem to Nedløb paa straatækkede Bygninger højst bør være**

Oktober

10. Maaned — eller Sædemaaned har 31 Dage — Aar 1908.

			Ned E.		Høiv.
T.	1	Remigius	8 15		3 17
F.	2	Ditlev	8 57		4 5
L.	3	Mette	9 55	◐ f. Kv. 7 14' Form.	5 2

16. S. e. Trin. Enkens Søn af Nain, Luk. 7, 11—17.
2den Række, Joh. 11, 19—45.

S.	4	Franciscus	11 9		6 11
M.	5	Placidus	Ned F.		7 27
Ti.	6	Broderus	12 36		8 43
O.	7	Amalia	2 7	Sol. op 6 25' n. 5 29'.	9 50
T.	8	Ingeborg	3 40	☾ nærmest Jorden.	10 45
F.	9	Dionysius	Op E.	○ f. M. 10 3' Eftm.	11 34
L.	10	Gereon	6 9		12 18

17. S. e. Trin. Den Vatersottige, Luk. 14, 1-11.
2den Række, Mark. 2, 14—22.

S.	11	Fred. 4. Fødsel	6 25		0 39
M.	12	Maximilian	6 45		1 21
Ti.	13	Angelus	7 10		2 3
O.	14	Calixtus	7 43	Sol. op 6 39' n. 5 11'.	2 47
T.	15	Hedevig	8 25		3 33
F.	16	Gallus	9 19		4 22
L.	17	Florentinus	10 22	◑ f. Kv. 4 35' Form.	5 16

18. S. e. Trin. Hvis Søn er Kristus, Matth. 22, 34 til Enden.
2den Række, Joh. 15, 1—11.

S.	18	Luc. Evang.	11 30		6 14
M.	19	Balthasar	Op F.		7 13
Ti.	20	Felicianus	12 41	*Flyttedag.* ☾ fjernest Jorden.	8 12
O.	21	11,000 Jomfruer	1 53	Sol. op 6 54' n. 4 54'.	9 6
T.	22	Cordula	3 5		9 54
F.	23	Søren	4 18		10 37
L.	24	Proclus	5 31		11 17

19. S. e. Trin. Den Værkbrudne, Matth. 9, 1—8.
2den Række, Joh. 1, 35 til Enden.

S.	25	Crispinus	Ned E.	● n. M. 7 47' Form.	11 58
M.	26	Amandus	5 30		0 14
Ti.	27	Sem	5 49	*Prins Valdemar.*	0 52
O.	28	Simon og Judas	6 15	Sol. op 7 8' n. 4 38'.	1 33
T.	29	Narcissus	6 53		2 16
F.	30	Absalon	7 46		3 3
L.	31	Reformat. Fest.	8 55	*Dronning Louise.*	3 57

Markedsfortegnelse for Oktober 1908.

1. *Ruds-Vedby,*
- *Tranebjerg,*
- *Sakskjøbing,*
- *Jetsmark,*
- *Hørdum,*
- *Bjerringbro,*
- *Glæsborg,*
- *Silkeborg,*
- *Uldum,*
- *Ribe.*

2. *Aakirkeby,*
- *Fuglebjerg,*
- *Vordingborg,*
- *Marstal,*
- *Aars,*
- *Thisted,*
- *Grenaa,*
- *Havndal,*
- *Horsens,*
- *Esbjerg.*

3. *Gjørlev,*
- *N. Aaby,*
- *Halvrimmen St.,*
- *Hvidbjerg,*
- *Randers,*
- *Vejle.*

5. *Græsted,*
- *Slagelse,*
- *Odense,*
- *Dronninglund,*
- *Skive.*

6. *Nakskov,*
- *Nykb. (p. F.),*
- *Faaborg,*
- *Aalbæk,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Lemvig,*
- *Ribe.*

7. *Skibby,*
- *Hjørring,*
- *Hadsund,*
Nibe,
- *Ny Løgten,*
- *Tørring,*
- *Østbirk,*
- *Bækmarksbro,*
- *Vinderup.*

8. *Ærøskjøbing,*
- *Fjerritslev,*
- *Mariager,*
- *Egtved,*
- *Holstebro.*

9. *Løkken,*
- *N.-Sundby,*
- *Gjerlev,*
- *Fredericia,*
- *Esbjerg.*

10. *Nykb. (p. S.),*
- *Ø. Vraa,*
- *Hvalpsund,*
- *Herning,*
- *Ansager.*

12. *Jyderup,*
- *Odense,*
- *V. Brønderslev,*
- *Ringkøbing,*
- *Bramminge.*

13. *Præstø,*
- *Glamsbjerg,*
- *Sæby,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Tarm,*
- *Ribe.*

14. *Farum,*
- *Helsinge,*
- *Sorø,*
- *Svendborg,*

14. *Dybvad St.,*
- *Hjørring,*
- *Thisted,*
- *Trustrup St.,*
- *Varde.*

15. *Haarlev,*
- *Kappendrup,*
- *Frederikshavn,*
- *Hadsten.*

16. *Nyborg,*
- *Aabybro,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Allingaabro,*
- *Kolding,*
- *Esbjerg.*

17. *Storehedinge,*
- *Kjerteminde,*
- *Bælum.*

19. *Holbæk,*
- *Rødby,*
- *Odense,*
- *Løgstør,*
- *Mørke,*
- *Vandel.*

20. *Frederikssund,*
- *Ringsted,*
- *Aalborg,*
- *N.-Sundby,*
- *Aarhus,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

21. *Næstved,*
- *Brobyværk,*
- *Hjørring,*
- *Aalborg,*
- *Ryom St.,*
- *Aarhus,*
- *Ry St.*

22. *Helsingør,*

22. *Hjallerup,*
- *Skjørping,*
- *Kjellerup,*
- *Ulfkjær,*
- *Foldingbro.*

23. *Sindal,*
- *Hobro,*
- *Brædstrup,*
- *Hammel,*
- *Esbjerg.*

24. *Hesselager,*
- *Hjørring,*
- *Viborg,*
- *Videbæk.*

26. *Skjelskør,*
- *Odense,*
- *Ny Soelbjerg Kro,*
- *Silkeborg,*
- *S.-Omme.*

27. *Fakse,*
- *Nakskov,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

28. *Ølstykke,*
- *Stubbekjøbing,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Horsens,*
- *Ølgod.*

29. *Hørsholm,*
- *Sjelbro,*
- *Give.*

30. *Vejle,*
- *Esbjerg.*

31. *Kjøge,*
- *Randers.*

---

32 Alen, medens den paa haardttækkede Bygninger kan udstrækkes til 48 Alen. Luftledningerne kan paa de sidste lægges umiddelbart ned paa Tagfladen, medens det er nødvendigt, at de ved Hjælp af saakaldte Bærere af Træ (eventuelt forsynede med Porcellænsklokker) hæves en halv Alen op fra Tagfladen paa straatækkede Bygninger. Det har vist sig, at Bærerne ikke beskadiger Taget, ligesom de heller ikke lægger nævneværdige Hindringer i Vejen for en Omtækning af Bygningerne. Det er i høj Grad vigtigt at sætte de i Bygningerne værende større Metalmasser i ledende **Forbindelse med Lynaflederen, hvorimod** Telegraf- og Telefonledninger, der gaar ind i Huset, maa have særlige Lynbeskyttelsesapparater.

Jordledningerne bestaar af galvaniserede Jerntraade, der i

November eller Slagtemaaned har 30 Dage.

20. S. e. Trin. Jesus prædiker om Salighed, Matth. 5, 1—12. 2den Række, Matth. 5, 13—16.

			Ned E.		Højv.
S.	1	Alle Helgen	10 16	◐ f. Kv. 3 16′ Eftm.	4 55
M.	2	Alle Sjæle	11 44		6 0
Ti.	3	Hubertus	Ned F.		7 10
O.	4	Otto	1 13	Sol. op 7 23′ n. 4 23′.	8 19
T.	5	Malachias	2 43	☾ nærmest Jorden.	9 21
F.	6	Leonhardus	4 12		10 17
L.	7	Engelbrecht	5 41		11 6

21. S. e. Trin. Den kongelige Mand, Joh. 4, 46—53. 2den Række, Joh. 4, 34—42.

S.	8	Claudius	Op E.	○ f. M. 8 58′ Form.	11 53
M.	9	Theodor	5 8		0 14
Ti.	10	Luther	5 37		0 58
O.	11	Morten Bisp	6 15	Sol op 7 38′ n. 4 9′.	1 41
T.	12	Torkild	7 4		2 24
F.	13	Arcadius	8 4		3 10
L.	14	Frederik	9 12		3 56

22. S. e. Trin. De 10,000 Pund, Matth. 18, 23 til Enden. 2den Række, Matth. 18, 1—14.

S.	15	Leopold	10 23		4 43
M.	16	Othenius	11 35	◑ f. Kv. 12 41′ Form. ☾ fjernest Jorden.	5 33
Ti.	17	Anianus	Op F.		6 26
O.	18	Hesychius	12 47	Sol. op 7 52′ n. 3 57′.	7 21
T.	19	Elisabeth	2 0		8 15
F.	20	Volkmarus	3 13		9 7
L.	21	Mariæ Ofr.	4 28		9 56

23. S. e. Trin. Skattens Mønt, Matth. 22, 15—22. 2den Række, Mark. 12, 41 til Enden.

S.	22	Cecilia	5 46		10 42
M.	23	Clemens	Ned E	● n. M. 10 53′ Eftm.	11 27
Ti.	24	Chrysogonus	4 17		12 12
O.	25	Catharina	4 50	Sol. op 8 6′ n. 3 47′.	0 35
T.	26	Conradus	5 38		1 20
F.	27	Facundus	6 44		2 8
L.	28	Soph. Magdal.	8 2		2 57

1. S. i Advent. Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21, 1—9. 2den Række, Luk. 4, 16—30.

S.	29	Saturninus	9 29		3 49
M.	30	Andreas	10 58	{ ◐ f. Kv. 10 44′ Eftm. ☾ nærmest Jorden.	4 42

Markedsfortegnelse for November 1908.

2. *Frederiksborg,*
- *Haslev,*
- *Nysted,*
- *Odense,*
- *Aars,*
- *Bording St.*

3. *Korsør,*
- *Roskilde,*
- *Aalborg,*
- *Kolding,*
- *Ribe.*

4. *Veksø,*
- *Assens,*
- *Hjørring,*
- *Ny Løgten,*
- *N.-Snede.*

5. *Middelfart,*
- *Bjerringbro.*

6. *Sorø,*
- *Vordingborg,*
- *Svendborg,*
- *Flauenskjold,*
- *Esbjerg.*

7. *Kjøbenhavn,*
- *Sakskjøbing,*
- *Faaborg.*

9. *Slagelse (2),*
- *Odense,*
- *V.Brønderslev.*

10. *Præstø,*
- *Nakskov,*
- *Bogense,*
- *Aalborg,*
- *Grenaa,*
- *Kolding,*
- *Kibæk,*
- *Ribe.*

11. *Sorø,*
- *Nykjb. (p. F.),*
- *Aarup,*
- *Hjørring,*
- *Nibe,*
- *Kolind,*
- *Mariager.*

12. *Uggerløse,*
- *Ringe,*

12. *Skjørping.*

13. *Nyborg,*
- *Hobro,*
- *Esbjerg.*

14. *Hvalsø,*
- *Rudkjøbing,*
- *Randers.*

16. *Skjelskør,*
- *Odense,*
- *Thim.*

17. *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *Odder,*
- *Kolding.*

18. *Næstved,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Holsted.*

19. *Ringsted,*
- *Skive,*
- *Høver Kro.*

20. *Holbæk,*
- *Fredericia,*

20. *Lemvig,*
- *Esbjerg.*

21. *Holstebro.*

23. *Odense,*
- *Løgstør,*
- *Give.*

24. *Aalborg,*
- *Aalestrup,*
- *Rønde,*
- *Kolding.*

25. *Kjerteminde,*
- *Hjørring,*
- *Aarhus,*
- *Varde.*

26. *Svendborg,*
- *Hjallerup,*
- *Havndal,*
- *Silkeborg.*

27. *Truust,*
- *Esbjerg.*

28. *Viborg.*

30. *Slangerup,*
- *Odense.*

---

et Antal af mindst 4 lægges ved Siden af hverandre, — uden om hele Bygningen i 14 Tommers Dybde. Man undgaar saaledes den ofte meget vanskelige og bekostelige Gravning ned til Grundvandet, som man maa forlange, hvor der kun findes en enkelt Jordplade. Er Bygningen lille, bør man forlænge Jordledningen ved at føre nogle Ledninger ca. 25 Alen ud fra Bygningen, og hvis der i umiddelbar Nærhed findes Damme, vandførende Grøfter o. lign., gør man rettest i at føre Jordledningen ned i disse og paa Bunden af dem lægge ca. 20 Alen Kabel.

I de sidste 4 Aartier, da Netlynaflederen har været anvendt i Udlandet, har man indhøstet en Række Erfaringer, der alle gaar ud paa, at den yder en virksom Beskyttelse. Bygninger, som gentagne Gange er bleven ødelagt ved Lynnedslag og opført paa ny, har efter at være bleven forsynet med en saadan Lynafleder trods gentagne Nedslag ikke lidt nogen Skade. Dette har vist sig særlig tydeligt i Karstgebirge i Østrig, hvor der hersker hyppige og voldsomme Tordenvejr, og hvor Stanglynafledere har været fuldstændig utilstrækkelige, medens Netlynafledere har kunnet skærme Bygninger, der tidligere stadig antændtes af Lynet. I det hele kan der ikke nævnes et eneste Eksempel paa, at Bygninger, der har været forsynet med Netlynafledere, er bleven ødelagt ved Lynnedslag.

At opgive Prisen paa en Lynafleder efter Netsystemet lader sig ikke gøre, medmindre man kender Bygningernes Form, Størrelse og Beliggenhed til hverandre. Jo længere og højere de nemlig er, og jo større Afstand der er imellem dem, desto kostbarere vil Anlæget selvfølgelig blive, ligesom det har Indflydelse paa Prisen, om Bygningerne er straatækkede eller har haardt Tag. Imidlertid vil en middelstor Gaard som Regel kunne forsynes med en Netlynafleder for omkring 200 Kr., og da nu flere

December
eller Kristmaaned har 31 Dage.

					Høiv.
Ti.	1	Arnold	Ned F.		5 40
O.	2	Bibiana	12 26	Sol op 8 18' n. 3 40'.	6 42
T.	3	Svend	1 52		7 46
F.	4	Barbara	3 18		8 49
L.	5	Sabina	4 44		9 47

2. S. i Advent. Tegn i Sol og Maane, Luk. 21, 25—36.
2den Række, Matth. 25, 1—13.

S.	6	Nikolaus	6 9		10 40
M.	7	Agathon	Op E.	○ f. M. 10 44' Eftm.	11 30
Ti.	8	Mariæ Undf.	4 8		12 17
O.	9	Rudolph	4 52	Sol. op 8 29' n. 3 35'.	0 40
T.	10	Judith	5 48		1 23
F.	11	Damasus	6 54		2 5
L.	12	Epimachus	8 4		2 47

3. S. i Advent. Johannes i Fængsel, Matth. 11, 2—10.
2den Række, Luk. 1, 67 til Enden.

S.	13	Lucia	9 17		3 27
M.	14	Crispus	10 29	☾ fjernest Jorden.	4 8
Ti.	15	Nikatius	11 41	◑ f. Kv. 10 12' Eftm.	4 49
O.	16	Lazarus	Op F.	*Tamperdag.* Sol op 8 36' n. 3 34'.	5 34
T.	17	Albina	12 53		6 22
F.	18	Lovise	2 6		7 15
L.	19	Nemesius	3 21		8 12

4. S. i Advent. Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1, 19—28.
2den Række, Joh. 3, 25 til Enden.

S.	20	Abraham	4 40		9 10
M.	21	Thomas	6 2		10 8
Ti.	22	Japetus	7 25	*Solhverv, korteste Dag, Vinteren beg.*	11 4
O.	23	Torlacus	Ned E.	Sol op 8 41' n. 3 37'. ● n. M. 12 50' Eftm.	11 57
T.	24	Adam	4 27	*Kronprinsesse Alexandrine.*	0 23
F.	25	Juledag	5 43		1 13
L.	26	St. Stephan	7 11	☾ nærmest Jorden.	2 2

S. i J. og N. Simeon og Anna, Luk. 2, 33—40. 2den Række, Luk. 2, 25—32.

S.	27	Joh. Evangel.	8 42		2 50
M.	28	Børnedag	10 12		3 37
Ti.	29	Noah	11 39		4 23
O.	30	David	Ned F.	Sol op 8 42' n. 3 43'. ◐ f. Kv. 6 40' Form.	5 13
T.	31	Sylvester	1 5		6 8

Markedsfortegnelse for December 1908.

1. *Aalborg,*	8. *Præstø,*	14. *Odense,*	21. *Odense.*
- *Kolding.*	- *Aalborg,*	- *V.Brønderslev,*	22. *Aalborg,*
2. *Hjørring,*	- *Kolding.*	- *Aarhus.*	- *Kolding.*
- *Ny Løgten.*	9. *Sorø,*	15. *Bogense,*	23. *Hjørring,*
3. *Frederiksværk,*	- *Hjørring,*	- *Aalborg,*	- *Aarhus.*
- *Bjerringbro.*	- *Aalborg,*	- *Kolding.*	24. *Hjallerup.*
4. *Vordingborg,*	- *Kolind,*	16. *Næstved,*	- *Esbjerg.*
- *Esbjerg.*	- *Herning.*	- *Skjelskør,*	28. *Odense.*
5. *Frederikssund.*	10. *Skjørping,*	- *Hjørring,*	29. *Aalborg,*
7. *Græsted,*	- *Tørring.*	- *Aarhus.*	- *Kolding.*
- *Odense,*	11. *Hobro,*	18. *Silkeborg,*	30. *Hjørring,*
- *Ulstrup (Hornum St.),*	- *Esbjerg.*	- *Esbjerg.*	- *Aarhus.*
- *Hammel.*	12. *Randers.*	19. *Viborg.*	31. *Esbjerg.*

Assuranceselskaber tilbyder Nedsættelse i Assurancepræmien for straatækkede Bygninger, naar de forsynes med Lynafledere efter Netsystemet, vil Udgifterne dertil for de fleste ikke være uoverkommelige.

Der er derfor den største Anledning til at søge Lynaflederne udbredt saa meget som muligt og da navnlig Lynafledere efter Netsystemet. For at bidrage dertil har den almindelige Brandforsikring for Landbygninger de sidste Par Aar iværksat Kursus for Landhaandværkere i Opsætning af Netlynafledere, idet det ikke er forbundet med nævneværdige Vanskeligheder at udføre Arbejdet, naar der først foreligger en Plan over Nettets Anbringelse paa den enkelte Gaard.

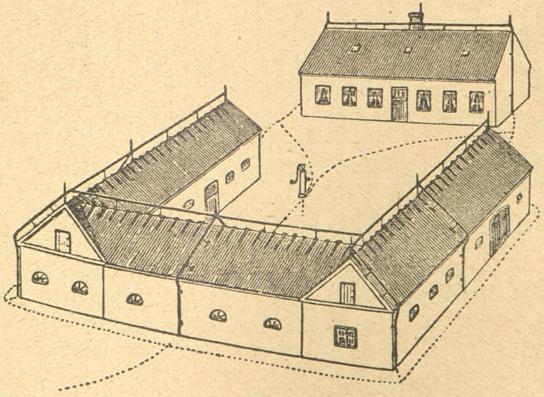

Ovenstaaende Billede viser en Netlynafleder paa en almindelig Bondegaard.

Elmebakken ved Lyngby i Marts 1907.

Alfabetisk Markedsfortegnelse for 1908 med Tilføjelse af Torvedage.

(Sluttet 25 Juni 1907.)

Sjælland, Moen, Samsø og Bornholm.

Aakirkeby, 3 April og 2 Okt. Heste, Kvæg og andre Kreaturer.
Asnæs, 19 Maj og 15 Sept. Kreaturer, Avlsredskaber og hvad Bonden behøver til sin Avlings Drift.
Fakse, 28 Marts og 27 Okt. Kreaturer.
Farum, 8 April og 14 Okt. Heste og Kvæg.
Frederiksborg eller **Hillerød**, Torvedag hver Mandag og Torsdag; første og tredie Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende og slagtede Kreaturer. 3 Marts Heste; 1 Maj Heste og Kvæg; 25 Juni og 2 Nov. Kreaturer.
Frederikssund, Torvedag hver Mandag og Torsdag; anden Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 31 Jan., 28 Febr. og 31 Marts Heste og Kvæg; 25 April Heste; 15 Juli, 20 Okt. og 5 Dec. Heste og Kvæg.
Frederiksværk, 4 Febr., 7 April, 6 Juli, 1 Sept. og 3 Dec. Heste og Kvæg.
Fuglebjerg, 7 April og 2 Okt. Kreaturer, Landprodukter, landlige Fabrikata og Avlsredskaber.
Gjørlev Jernbanestation, 25 Marts og 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Græsted, 3 Febr., 2 Marts, 6 April, 4 Maj, 1 Juni, 7 Sept., 5 Okt. og 7 Dec. Heste og Kvæg.
Haarlev Jernbanest., 19 Marts og 15 Okt. Heste og Kreaturer.
Haslev Jernbanestation, 26 Marts, 13 Maj, 11 Sept. og 2 Nov. Kreaturer.
Helsinge, 8 Jan., 12 Febr., 11 Marts, 8 April, 13 Maj, 10 Juni, 9 Sept. og 14 Okt. Kreaturer og Landbrugsgenstande.
Helsingør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 24 Febr., 21 April, 22 Juli og 22 Okt. Kreaturer.
Hillerød, se Frederiksborg.
Holbæk, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsd. i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 11 og 25 Marts samt 8 April Heste og Kvæg; 16 Juni Heste, Kvæg og Skovbov.; 19 Okt. Kvæg; 20 Nov. Kreaturer.
Hvalsø Jernbanest., 4 Marts, 8 Maj, 5 Sept. og 14 Nov. Kreaturer.
Hørsholm, 15 April og 29 Okt. Heste, Kvæg, Landbrugs- og Husflidsprodukter.
Jyderup Jernbanestation, 6 April og 12 Okt. Heste og Kvæg.
Kallundborg, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. Anden Tirsdag i hver Maaned med Kreaturer, i Marts og Juni særlig Heste. 15 til 17 Juni Uld.
Kjøbenhavn, Torvedage Mand. og Torsd. med Slagtekvæg, samt Onsd. og Lørd. med Heste og Levekvæg. 21 Marts, 20 Juni, 5 Sept. og 7 Nov. Heste.

Kjøge, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Onsd. i hver Maaned med lev. Kreaturer. 11 og 25 Marts samt 8 April Heste og Kvæg; 19 Maj Heste, Kreaturer og Landprod.; 17 Juli og 15 Sept. Heste og Kreaturer; 31 Okt. Kreaturer.

Korsør, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 5 Marts, 9 Juni og 3 Nov. Heste og Kvæg.

Nykjøbing, anden Onsdag i hver Maaned med Kreaturer. 9 Juni Heste; 10 Okt. Heste og Kvæg.

Næstved, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Tredie Onsdag i hver Maaned Heste, Kvæg og Kreaturer.

Præstø, anden Tirsdag i hver Maaned Heste, Kvæg, Faar og Svin.

Ringsted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 10 og 24 Marts, 14 April og 19 Maj Heste og Kvæg; 25 Juni og 22 Sept. Kreaturer; 20 Okt. Heste og Kvæg; 19 Nov. Kvæg.

Roskilde, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første Mandag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 6 og 20 Marts og 3 April Heste og Kvæg; 12 Maj Kreaturer; 24 Juli Heste og Kvæg; 18 Sept. og 3 Nov. Kreaturer.

Ruds-Vedby, 1 April og 1 Okt. Kreaturer.

Rønne, Torvedag hver Onsdag og Lørdag.

Skibby, 13 Marts og 7 Okt. Kreaturer.

Skjelskør, Torvedag hver Fredag. 14 Febr., 2 og 30 Marts samt 13 April Heste og Kvæg; 22 Maj Heste, Kvæg og Landmandens Husflidsprodukter; 23 og 24 Juni Kreaturer; 21 Sept. Heste, Kvæg og Frugt; 26 Okt., 16 Nov. og 16 Dec. Heste og Kvæg.

Slagelse, første Onsdag i hver Maaned (naar Helligdag, den følgende Onsdag) Torved. med lev. Kreaturer. 12 og 26 Marts, 9 April, 5 Maj, 9 og 10 Juli, 5 Okt. samt 9 og 10 Nov. Heste og Kvæg.

Slangerup, 14 April, 14 Maj og 16 Juni Kreaturer; 30 Nov. Heste og Kvæg.

Sorø, 9 Sept., 14 Okt., 11 Nov. og 9 Dec. Torvedag med Heste, Kvæg og Kreaturer. 13 og 27 Marts, 10 April og 16 Maj Heste og Kvæg; 29 Juni Kreaturer; 26 Sept. Heste og Kvæg; 6 Nov. Kreaturer.

Stege, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 30 Marts, 24 og 25 Sept. Heste og Kvæg.

Storehedinge, 3 og 17 Marts samt 7 April Heste og Kvæg; 16 Maj og 17 Okt. Heste.

Svinninge Stationsby, 21 April og 22 Sept. Heste og Kreaturer.

Tranebjerg p. Samsø, 26 Marts og 1 Okt. Kreaturer.

Tudse, 21 Sept. Gaasemarked.

Uggerløse Kro, 28 April og 12 Nov. Heste og Kvæg.

Veksø, 27 April og 4 Nov. Heste og Kvæg.

Vordingborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Første Fredag i hver Maaned Marked med Heste, Kvæg og Kreaturer (i Stedet for Grundlovsdagen dog 29 Maj). Ved Markedet 1 Maj Afkomsmarked for etaarige og ved Markedet i September Afkomsmarked for Føl.

Ølstykke Jernbanestation, 29 Jan., 22 April, 29 Juli og 28 Okt. Kreaturer.

Lolland og Falster.

Maribo, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 27 Febr., 24 Marts, 7 April, 13 Juni og 18 Sept. Heste og Kvæg.

Nakskov, Torvedag hver Lørdag; hver Tirsdag Torvedag med levende Kreaturer. 5 og 19 Marts, 2 April, 6 og 27 Okt. og 10 Nov. Heste, Kvæg, Svin, Gæs og andet Fjerkræ samt Fedevarer.

Nykjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 26 Febr. Heste; 27 April, 20 Juli, 6 Okt. og 11 Nov. Heste og Kvæg.

Nysted, 26 Marts, 9 April og 19 Sept. Heste og Kvæg; 2 Nov. Heste.

Rødby, hver Torsdag Torvedag med alle Slags Landbrugsprodukter undtagen Heste og Hornkvæg. 3 Marts og 14 April Heste og Kvæg; 1 Juli og 19 Okt. Kreaturer; 17 Nov. Heste og Kvæg.

Sakskjøbing, Torvedag hver Lørdag. 17 og 31 Marts Heste og Kvæg; 8 Juli og 1 Okt. Kreaturer; 7 Nov. Heste og Kvæg.

Stubbekjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 27 Maj og 28 Okt. Heste og Kvæg.

Fyn, Langeland og Ærø.

Odense Amt.

Aarup, 11 Febr., 7 April, 13 Maj, 15 Sept. og 11 Nov. Heste og Kreaturer.

Assens, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, første Lørdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 27 Febr., 2 og 14 April, 26 Juni, 23 Sept. og 4 Nov. Heste og Kreaturer.

Bogense, Torvedag hver Torsdag, første Torsdag i hver Maaned, med lev. Kreaturer. 25 Febr. Heste; 19 og 31 Marts og 12 Maj Heste og Kreaturer; 2 Juli Heste; 29 Sept., 10 Nov. og 15 Dec. Heste og Kreaturer.

Ejby Jernbanest., 1 April og 30 Sept. Heste og Kreaturer.

Glamsbjerg, 26 Marts, 5 Maj og 13 Okt. Heste og Kreaturer.

Kappendrup, 15 Okt. Heste og Kreaturer.

Kjerteminde, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, hver Fredag med lev. Kreaturer. 13 Marts Heste; 28 Marts, 6 Juni, 17 Okt. og 25 Nov. Heste og Kreaturer.

Middelfart, Torvedag hver Tirsdag og Fredag, første Tirsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 26 Febr., 20 Marts, 11 og 21 April, 7 Juli, 24 Sept. og 5 Nov. Heste og Kreaturer.

Nørre Aaby Jernbanestation, 25 April og 3 Okt. Heste og Kreaturer.

Odense, Torvedag hver Mandag, Onsdag og Lørdag. Hver Mandag Marked med Kreaturer (eller, hvis Helligdag, den paafølgende Onsdag). 20 Jan., 2 og 23 Marts, 27 April, 18 Maj, 15 Juni, 13 Juli (St. Knud), 17 August, 14 Sept., 12 Okt., 16 Nov. og 21 Dec. Heste.

Skamby, 23 April Heste og Kreaturer.

Svendborg Amt.

Brobyværk, 3 April og 21 Okt. Heste og Kreaturer.

Egeskov, 16 Sept. Heste og Kreaturer.

Faaborg, Torvedag hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug., med lev. Kreaturer. 20 Febr. Heste; 17 Marts og 4 April Heste og Kreaturer; 20 Juni Heste; 6 Okt. og 7 Nov. Heste og Kreaturer.

Hesselager, 24 April og 24 Okt. Heste og Kreaturer.
Marstal, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 29 Maj og 2 Okt. Heste og Kreaturer.
Nyborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; første, tredie og i indtræffende Tilfælde tillige femte Lørdag i hver Maaned fra 1 Okt. til 1 Maj med lev. Kreaturer. 18 Marts og 3 April Heste og Kreaturer; 1 Juli Heste; 16 Okt. og 13 Nov. Heste og Kreaturer.
Ringe, 10 April, 30 Maj og 12 Nov. Heste og Kreaturer.
Rudkjøbing, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. 9 April, 19 Juni og 14 Nov. Heste og Kreaturer.
Svendborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag med lev. Kreaturer. 8 Jan. og 11 Marts Heste; 25 Marts, 8 April, 20 Maj, 17 Juli, 24 Okt., 6 og 26 Nov. Heste og Kreaturer.
Ærøskjøbing, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; anden Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 27 Marts, 21 Juli og 8 Okt. Heste og Kreaturer.

Jylland.

Hjørring Amt.

Aalbæk, 6 Okt. Heste og Kreaturer.
Agersted Jernbanestation, 30 Sept. Heste og Kreaturer.
Dronninglund Jernbanest., 24 April og 5 Okt. Heste og Kreaturer.
Dybvad Jernbanestation, 27 April og 14 Okt. Heste og Kreaturer.
Flauenskjold, 14 April, 14 Sept. og 6 Nov. Heste og Kreaturer.
Frederikshavn, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, fra Okt. til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 10 Febr., 22 April, 29 Sept. og 15 Okt. Heste og Kreaturer.
Halvrimmen Jernbanestation, 21 April og 3 Oktt. Heste og Kreaturer.
Hjallerup, 23 Jan., 27 Febr., 26 Marts, 23 April, 1, 2 og 25 Juni, 24 Sept., 22 Okt., 26 Nov. og 24 Dec. Heste og Kreaturer.
Hjørring, Torvedag hver Lørdag, i Nov. og Dec. tillige hver Onsdag. Hver Onsdag hele Aaret Marked med lev. Kreaturer (naar Helligdag, Søgnedagen derefter). 11 Febr. og 21 Marts Heste; 4 April Heste og Kreaturer; 27 Maj og 24 Juni Heste; 26 Sept. og 24 Okt. Heste og Kreaturer.
Jetsmark, 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Læsø, 11 April og 12 Sept. Heste og Kreaturer.
Løkken, 15 April og 9 Okt. Heste og Kreaturer.
Løkkensvej Kro, 24 Sept. Heste og Kreaturer.
Nørre Saltum (forhen Blokhus), 3 April Heste og Kreaturer.
Sindal, 4 Maj, 25 Sept. og 23 Okt. Heste og Kreaturer.
Skovsgaard Jernbanestation, se Ø. Svendstrup.
Skræm, 10 Sept. Heste og Kreaturer.
Sæby, Torvedag hver Lørdag. 8 April, 21 Sept. og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Thiese, 11 April Heste og Kreaturer.
Tversted, 19 Sept. Heste og Kreaturer.
Vester Brønderslev, 13 Jan., 10 Febr., 9 Marts, 11 April, 11 Maj, 6 Juni, 13 Juli, 10 Aug., 7 Sept., 12 Okt., 9 Nov. og 14 Dec. Heste og Kreaturer.

Øster Svendstrup (Skovsgaard Jernbanestation), 10 April Heste og Kreaturer; 26 Juni Heste.
Øster Vraa, 31 Marts og 10 Okt. Heste og Kreaturer.

Aalborg Amt.

Aabybro, 9 April, 21 Maj, 17 Sept. og 16 Okt. Heste og Kreaturer.
Aalborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Tirsdag Marked med lev. Kreaturer (Hornkvæg, Faar og Svin). 7 Febr. og 24 Marts Heste; 22 Sept., 21 Okt. og 9 Dec. Heste og Kreaturer.
Aars, 11 Febr., 13 April, 25 Maj, 10 Sept., 2 Okt. og 2 Nov. Heste og Kreaturer.
Bælum, 11 Marts og 17 Okt. Heste og Kreaturer.
Gudumholm Jernbanest., 6 April og 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Hadsund, 8 April, 11 Maj, 9 Sept. og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Hals, 28 Sept. Heste og Kreaturer.
Hvalpsund, 13 Maj og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Løgstør, Torvedag hver Lørdag; sidste Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 7 April, 22 Juli, 19 Sept., 19 Okt. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.
Nibe, Torvedag hver Mandag og Fredag, anden og tredie Mandag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 6 Marts, 29 April, 14 Sept., 7 Okt. og 11 Nov. Heste og Kreaturer.
Nørre Sundby, Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Tirsdag fra Okt. til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 12 Febr., 23 Marts, 25 April, 9 og 20 Okt. Heste og Kreaturer.
Skjørping, 16 Jan., 13 Febr., 12 Marts, 15 April, 14 Maj, 11 og 30 Juni, 23 Sept., 22 Okt., 12 Nov. og 10 Dec. Heste og Kreaturer.
Ulstrup (Hornum Jernbanestation), 15 Jan., 10 Marts, 29 Juni, 21 Sept. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.
Vester Hassing, 1 April og 16 Sept. Heste og Kreaturer.

Thisted Amt.

Bjerget, se Frøstrup.
Fjerritslev, 8 April, 23 Juli og 8 Okt. Heste og Kreaturer.
Frøstrup Jernbanestation (forhen Bjerget), 31 Marts og 30 Sept. Heste og Kreaturer.
Hurup, 14 Febr. Heste og Kreaturer; 3 Juni Heste; 7 Sept. Heste og Kreaturer.
Hvidbjerg, 21 April og 3 Okt. Heste og Kreaturer.
Hørdum Jernbanestation (før. Koldby), 23 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.
Nykjøbing, Torvedag hver Lørdag, hver anden Lørdag mellem Mikkelsdag og Jul med lev. Kreaturer. 3 Jan. og 17 Febr. Heste og Kreaturer; 17 Marts Heste; 27 April Heste og Kreaturer; 6 Juni Heste; 25 Juli, 26 Sept. og 16 Okt. Heste og Kreaturer.
Thisted, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 2 Jan. Heste og Kreaturer; 15 Febr. og 16 Marts Heste; 15 April og 11 Maj Heste og Kreaturer; 4 Juni Heste og Uld; 30 Juni, 9 Sept. og 2 Okt. Heste og Kreaturer; 14 Okt. Heste, Kreaturer og Uld (Store Onsdag).
Vilsund, 14 April og 24 Juli Heste og Kreaturer.
Øsløs, 27 Juni Heste.

Viborg Amt.

Aalestrup, 14 Jan., 16 Marts, 22 April, 17 Sept. og 24 Nov. Heste og Kreaturer.

Ans, 5 Maj og 25 Sept. Heste og Kreaturer.

Bjerringbro, første Torsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer.

Kjellerup, 8 April, 11 Maj, 30 Sept. og 22 Okt. Heste og Kreaturer.

Knudstrup, 25 Juni Heste og Kreaturer.

Selde, 23 April og 24 Sept. Heste og Kreaturer.

Skals, 24 April og 26 Sept. Heste og Kreaturer.

Skive, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 4 Jan., 18 Febr., 18 Marts, 14 April og 14 Maj Heste og Kreaturer; 9 Juni Heste; 27 Juli, 12 Sept., 5 Okt. og 19 Nov. Heste og Kreaturer.

Stoholm, 19 Maj og 23 Sept. Heste og Kreaturer.

Ulstrup Jernbanest., 20 Maj og 22 Sept. Heste og Kreaturer.

Viborg, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Lørdag i hver Maaned og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 6 Jan. Heste; 19 Febr., 19 Marts, 11 April, 2 og 30 Maj, 27 Juni (Snapstingsmarked), 28 Juli, 28 og 29 Sept. (Toftemarked), 24 Okt., 28 Nov. og 19 Dec. Heste og Kreaturer.

Randers Amt.

Allingaabro, 28 Febr., 10 April, 8 Maj, 24 Juli, 8 Sept. og 16 Okt. Heste og Kreaturer.

Ebeltoft, 18 Febr., 26 Marts, 25 Juni og 24 Sept. Heste og Kreaturer.

Gjerlev, 4 Maj og 9 Okt. Heste og Kreaturer.

Glæsborg, 21 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.

Grenaa, Torvedag hver Lørdag. 14 Febr., 25 Marts, 2 Juli, 2 Okt. og 10 Nov. Heste og Kreaturer.

Havndal, 30 April, 29 Juli, 2 Okt. og 26 Nov. Heste og Kreaturer.

Hobro, Torvedag hver Fredag. 17 Jan., 14 Febr., 13 Marts, 23 April, 18 Maj, 12 Juni, 1 Juli, 14 Aug., 24 og 25 Sept., 23 Okt., 13 Nov. og 11 Dec. Heste og Kreaturer.

Hyllested St., 30 Sept. Heste og Kreaturer.

Kolind, 8 Jan., 12 Febr., 11 Marts, 13 Maj, 10 Juni, 8 Juli, 9 Sept., 11 Nov. og 9 Dec. Heste og Kreaturer.

Mariager, Torvedag første og tredie Torsdag i hver Maaned med Kreaturer. 11 Marts., 14 Juli, 8 Okt. og 11 Nov. Heste og Kreaturer.

Mørke, 12 Maj og 19 Okt. Heste og Kreaturer.

Ny Løgten, første Onsdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer (i Stedet for 1 og 3 Jan.).

Randers, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 7 og 8 Jan., 21 og 22 Febr., 7, 14 og 28 Marts og 4 April Heste; 9 Maj Heste og Kreaturer; 22 og 23 Juni Uld; 3 og 4 Juli Heste; 11 og 12 Sept. og 3 Okt. Heste og Kreaturer; 31 Okt. Heste, Kreaturer og Uld; 14 Nov. og 12 Dec. Heste og Kreaturer.

Ryom Jernbanest. (før Nimtofte), 20 Febr. og 21 Okt. Heste og Kreaturer.

Rønde, 27 Marts, 22 Sept. og 24 Nov. Heste og Kreaturer.

Sjelbro, 13 Marts, 23 April, 19 Maj og 29 Okt. Heste og Kreaturer.

Torup Pakhus, 14 Maj, 10 Juli og 21 Sept. Heste og Kreaturer.

Trustrup, 8 April, 12 Aug. og 14 Okt. Heste og Kreaturer.

Aarhus Amt.

Aarhus, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, den sidste Dag med lev. Kreaturer. 3, 4 og i indtræffende Tilfælde tillige 5 Onsdag i hver Maaned Marked med Kreaturer (Slagtekvæg). 9 Jan., 24 Febr., 2, 9, 23 og 30 Marts og 6 April Heste; 21 April, 11 Maj, 6 Juli, 20 Okt. og 14 Dec. Heste og Kreaturer.

Bryrup Jernbanest. (før Vrads), 13 Maj og 23 Sept. Heste og Kreaturer.

Brædstrup, 9 Maj, 25 Juli og 23 Okt. Heste og Kreaturer.

Hadsten, 3 og 28 April, 7 Sept. og 15 Okt. Heste og Kreaturer.

Hammel, 30 Jan., 1 og 22 Maj, 31 Juli, 23 Okt. og 7 Dec. Heste og Kreaturer.

Horsens, Torvedag hver Torsdag (i Fasten dog Onsdag) og hver Lørdag; første og tredie Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Okt., Nov. og Dec. indtil Jul med lev. Kreaturer. 11 Jan., 26 Febr., 4, 11 og 25 Marts, 1 og 8 April Heste; 22 April, 4 Maj, 12 og 13 Juni, 2 og 28 Okt. Heste og Kreaturer.

Høver Kro, 20 Marts, 4 Maj, 28 Sept. og 19 Nov. Heste og Kreaturer.

Laasby, 14 Febr. og 2 Juli Heste og Kreaturer.

Ny Soelbjerg Kro, 27 April og 26 Okt. Heste og Kreaturer.

Nørre Snede, 13 April og 4 Nov. Heste og Kreaturer.

Odder, 5 Marts, 9 og 30 April, 30 Juli, 18 Sept. og 17 Nov. Heste og Kreaturer.

Ry Jernbanest., 19 Maj og 21 Okt. Heste og Kreaturer.

Salten, 7 Juli Heste og Kreaturer.

Silkeborg, Torvedag hver Lørdag. 29 Febr., 28 Marts, 10 April, 12 Maj, 10 Juni, 8 Juli, 1 og 26 Okt., 26 Nov. og 18 Dec. Heste og Kreaturer.

Skanderborg, Torvedag hver Fredag, første Fredag i hver Maaned samt alle Fredage i Fasten og fra 1 Nov. til Jul med lev. Kreaturer. 10 Jan., 25 Febr., 3, 10, 24 og 31 Marts og 7 April Heste; 20 Maj, 11 Juni, 9 Juli, 15 Sept. og 27 Okt. Heste og Kreaturer.

Truust, 14 Maj og 27 Nov. Heste og Kreaturer.

Tørring, 9 Marts, 11 Maj, 23 Juli, 7 Okt. og 10 Dec. Heste og Kreaturer.

Østbirk, 29 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.

Vejle Amt.

Brande, 31 Juli og 28 Sept. Heste og Kreaturer.

Egtved, 4 Maj og 8 Okt. Heste og Kreaturer.

Fredericia, Torvedag hver Mandag og Torsdag. 14 Jan. Heste; 21 Marts, 11 April, 6 Maj, 10 Juli, 9 Okt. og 20 Nov. Heste og Kreaturer.

Give, 23 Marts, 1 Maj, 9 Juni, 11 Sept., 29 Okt. og 23 Nov. Heste og Kreaturer.

Hornsyld, 27 April og 30 Sept. Heste og Kreaturer.

Jellinge, 14 Maj og 29 Sept. Heste og Kreaturer.

Kolding, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. Hver Tirsdag Marked med Kreaturer. 9 Jan., 28 Febr., 6, 13 og 27 Marts, 3 og 10 April Heste; 30 April, 9 Maj, 22 Juli, 19 Sept. og 16 Okt. Heste og Kreaturer.

Sønder Omme, 29 April og 26 Okt. Heste og Kreaturer.

Uldum, 28 April og 1 Okt. Heste og Kreaturer.

Vandel Jernbanestation, 29 Maj og 19 Okt. Heste og Kreaturer.
Vejle, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag fra 1 Nov. indtil Jul samt anden Onsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 13 Jan., 27 Febr., 5, 12 og 26 Marts, 2 og 9 April Heste; 23 April, 5 Maj, 15 Juni, 3 og 30 Okt. Heste og Kreaturer.

Ringkjøbing Amt.

Bording Jernbanest., 2 Nov. Heste og Kreaturer.
Bækmarksbro, 22 April og 7 Okt. Heste og Kreaturer.
Dalager, 15 April og 3 Sept. Heste og Kreaturer.
Haderup, 9 Marts og 21 Sept. Heste og Kreaturer.
Herning, 28 Febr., 21 Marts, 14 April, 16 Maj, 26 Juni, 4 og 5 Sept., 10 Okt. og 9 Dec. Heste og Kreaturer.
Holstebro, Torvedag hver Tirsdag og Lørdag, hver anden Tirsdag fra anden Tirsdag efter Oktobermarkedet indtil Jul med Kreaturer. 3 Jan. Heste og Kreaturer; 24 Febr. Heste; 12 Marts, 25 April, 9 Maj, 11 Juni, 29 Juli, 14 Sept., 8 Okt. og 21 Nov. Heste og Kreaturer.
Kibæk Jernbanest., 13 Maj og 10 Nov. Heste og Kreaturer.
Lemvig, Torvedag hver Lørdag. 22 Febr. Heste; 21 April, 10 Juni, 31 Aug., 6 Okt. og 20 Nov. Heste og Kreaturer.
Ramme, 1 Sep. Heste og Kreaturer.
Ringkjøbing, Torvedag fra Paaske til Mikkelsdag Lørdag, ellers Onsdag. 25 Febr. Heste; 30 April, 12 Juni, 30 Juli, 1 Sept. og 12 Okt. Heste og Kreaturer.
Skjern, 22 Febr. Heste og Kreaturer; 27 Marts og 1 Aug. Heste.
Struer, 1 April og 11 Sept. Heste og Kreaturer.
Tarm Jernbanest., 4 Maj, 16 Sept. og 13 Okt. Heste og Kreaturer.
Thim, 16 Nov. Heste og Kreaturer.
Ulfkær, 29 April, 2 Sept. og 22 Okt. Heste og Kreaturer.
Videbæk, 16 Marts, 27 Juni og 24 Okt. Heste og Kreaturer.
Vinderup, 5 Maj og 7 Okt. Heste og Kreaturer.

Ribe Amt.

Agerbæk, 2 Maj Heste og Kreaturer.
Ansager, 9 Maj og 10 Okt. Heste og Kreaturer.
Bramminge (for Aalbæk Mølle), 22 April og 12 Okt. Heste og Kreaturer.
Bække, 18 Sept. Heste og Kreaturer.
Esbjerg, Torvedag hver Lørdag. Hver Fredag hele Aaret Marked med Kreaturer (naar Helligdag eller Grundlovsdag, Søgnedagen forud). 31 Jan., 1 Maj og 25 Sept. Heste og Kreaturer.
Foldingbro, 23 April, 20 Maj og 22 Okt. Heste og Kreaturer.
Grindsted, 24 Juni og 10 Sept. Heste og Kreaturer.
Holsted, 15 Jan., 13 April, 31 Aug. og 18 Nov. Heste og Kreaturer.
Nørre Nebel, 24 April og 15 Sept. Heste og Kreaturer.
Ribe, Torvedag hver Lørdag. 27 Febr., 21 Marts, 21 og 28 April, 5, 12 og 19 Maj, 15 Juni, 4 Aug. og 5 Sept. Heste og Kreaturer; 1 Okt. Føl; 6, 13, 20 og 27 Okt., 3 og 10 Nov. Heste og Kreaturer.
Vamdrup, 7 Maj og 24 Sept. Heste og Kreaturer.

Varde, Torvedag hver Torsdag. 26 Febr., 20 og 31 Marts, 27 April, 11 Maj, 13 Juni, 3 Aug., 17 Sept., 14 Okt. og 25 Nov. Heste og Kreaturer.
Vejen, 29 April, 26 Juni og 16 Sept. Heste og Kreaturer.
Vorbasse, 11 April og 5 Aug. Heste og Kreaturer.
Ølgod, 25 April og 28 Okt. Heste og Kreaturer.

Fortegnelse over de for Kongerigets Beboere vigtigste Heste- og Kreaturmarkeder i Hertugdømmerne.

K betyder Kvæg; H betyder Heste.

I Hertugdømmerne maa paa Kvægmarkederne falholdes Heste og andre Husdyr.

Slesvig.

Aabenraa 3 og 17 Marts, 28 April, 5 og 12 Maj, 21 Juli, 6, 20 og 27 Okt. og 16 Dec. K. **Arnum** 1 Maj og 2 Okt. K. Træv. **Bollerslev** 29 April og 7 Okt. K. **Broager** 26 Maj og 3 Nov. K. **Fjolde** 21 April og 14 Sept. K. **Flensborg** 3 Febr., 2 Marts, 3, 10, 14 (2) og 24 April, 1, 8, 15, 22 og 29 Maj, 14 Juli, 11 Sept., 22 (2) og 29 Okt., 5 og 12 Nov. K. **Gram** 13 Maj og 21 Okt. K. Træv. **Haderslev** 8 Jan. og hver Mand. fra 2 Marts til 22 Juni (hvis Helligd. Tirsd.) og fra 21 Sept. til 16 Nov. K. **Hanved** 1 Maj og 29 Sept. K. **Husum** hver Torsd. fra 1 Jan. til St. Hansd. og fra Mikkelsd. til 31 Dec. samt 6 Jan., 6 April, 29 Juni og 24 Sept. K.; fra 24 Juni til 2 Adv. hver Tirsd. F. og hver Onsd. K. (hvis Helligd., Dagen forud). **Kliplev** 7 April og 9 Sept. K. **Krop** 22 Okt. K. **Langhorn** 25 April og 19 Aug. K. **Lyksborg** 30 Juni og 25 Sept. K. **Læk** hver Tirsd. fra 3 Marts til 21 Juli, 25 Maj, 24 Aug., 7, 14, 21 og 28 Sept., 5, 12, 20 og 26 Okt., 3, 9, 16, 23 og 30 Nov. K. **Løgumkloster** 17 og 31 Marts, 30 April, 2 Maj, 16 Juni, 18 Juli, 18 Aug. og 3 Okt. K. **Nybøl** 27 April, 4 Maj, 18 Juni, 12 og 19 Okt. og 2 Nov. K. **Skjærbæk** 29 April og 14 Okt. K. Træv. **Slesvig** 9 Jan., 18 Marts, 7, 21 og 28 April, 5 og 12 Maj, 7 Sept. (2), 23 og 30 Okt. og 6 Nov. K. **Sønderbrarup** 30 April, 27 Juli (2) og 14 Okt. K. **Toftlund** 28 April og 30 Sept. K. Træv. o. s. v. **Tønder** 10 og 31 Jan., hver Fred. fra 6 Marts til 29 Maj og fra 3 Juli til 11 Dec. K. **Tønning** hver Onsd. fra 1 Juli til 11 Nov., 21 Aug., 10 Sept., 12, 19 og 26 Okt. og 2 Nov. K.

Holsten.

Altona 6 April, 22 Juni, 14 Sept. og 7 Dec. K. (3). **Elmshorn** 28 April og 2 Nov. K., 30 Sept. HK. **Heide** 24 Marts H.; 29 April og 6 Maj K.; 8 Juli H.; 24 Sept. K.; 29 Dec. H. **Itzehoe** 19 Marts og 1 Sept. H.; 24 April, 7 Sept. og 28 Okt. K. **Neumünster** 30 April, 20 Aug. og 20 Okt. HK.

Planeterne i Aaret 1908.

Merkur er i Almindelighed Solen saa nær, at den ikke kan ses med blotte Øjne. Den 13de Februar, 8de Juni og 4de Oktober er den længst øst for Solen og gaar omkring disse Dage ned henholdsvis $1^3/_4$, 2 og $^1/_4$ Time efter Solen. Den 27de Marts, 25de Juli og 13de November er den længst vest for Solen og staar omkring disse Dage op henholdsvis $^1/_2$, $1^1/_4$ og 2 Timer før Solen.

Venus er i Aarets første Halvdel Aftenstjerne og gaar ved Aarets Begyndelse ned $2^1/_4$ Time efter Solen, først i Marts 4 Timer efter Solen. Den 26de April er den længst øst for Solen og gaar først ned efter Midnat. Den 29de Maj skinner den stærkest og gaar ned ved Midnat. I Juni forsvinder den i Aftendæmringen. Den 6te Juli passerer den inden om Solen over til Morgenhimlen, hvor den i Aarets fem sidste Maaneder viser sig som Morgenstjerne. Den 12te August skinner den stærkest og staar op 3 Timer før Solen. Den 14de September er den længst vest for Solen og staar op $4^1/_2$ Time før denne. Midt i November staar den op 4 Tiner før Solen, ved Aarets Slutning $2^1/_2$ Time før Solen. Venus passerer den 10de Februar 1 Gr. nord forbi Saturn, den 4de April $1^1/_2$ Gr. nord forbi Mars, den 7de Oktober 1 Gr. syd forbi Regulus, den 14 Oktober $^1/_2$ Gr. syd forbi Jupiter, den 30te November 1 Gr. nord forbi Mars.

Mars gaar i Aarets 4 første Maaneder ned Kl. 11 Aften og forsvinder i Maj i Aftendæmringen. Den 22de August passerer den bag om Solen over til Morgenhimlen, hvor den i Aarets 3 sidste Maaneder staar op Kl. 5 Morgen. Mars, der er kendelig ved sit røde Skær, lyser i Aar ikke stærkt, idet dens Afstand fra Jorden ved Aarets Begyndelse er 27, i August størst, nemlig 54, ved Aarets Slutning 42 Millioner Mil. Mars løber hele Aaret østpaa mellem Dyrekredsens Stjerner fra Fiskene til Vægten. Paa denne Vandring passerer den den 4de April $1^1/_2$ Gr. syd forbi Venus, omkring den 21de April nord forbi den ligeledes røde Aldebaran (Tyrens Øje), omkring den 12te November nord forbi Jomfruens Hovedstjerne Spica, den 30 November 1 Gr. syd forbi Venus.

Jupiter er den 29de Januar modsat Solen, oppe hele Natten og ved Midnat højt i Syd. I Begyndelsen af Marts staar den i Syd Kl. 10 Aften, i Begyndelsen af April Kl. 8 Aften. Først i Juni gaar den ned ved Midnat og forsvinder i Maanedens Løb i den stærke Aftendæmring. Den 17de August passerer den bag om Solen over til Morgenhimlen, hvor den midt i September staar op 2 Timer før Solen, mod Midten af Oktober 4 Timer før Solen. I Slutningen af November staar den op ved Midnat, ved Aarets Slutning Kl. 10 Aften. Jupiter vandrer i Aarets 3 første Maaneder vestpaa mellem Krebsens Stjerner, Resten af Aaret østpaa mellem Krebsens og Løvens Stjerner. Den 14de Oktober passerer den $^1/_2$ Gr. nord forbi Venus.

Saturn gaar midt i Januar ned Kl. 10 Aften, midt i Februar Kl. 8 Aften og forsvinder nu i Aftendæmringen. Den 21de Marts passerer den bag om Solen over til Østhimlen, hvor den dog først bliver synlig efter Midsommer. I Begyndelsen af Juli staar op ved Midnat, midt i August Kl. 9 Aften. Den 30te September er den modsat Solen, oppe hele Natten og staar Midnat i Syd 34 Gr. over Københavns Horizont. Midt i November staar den i Syd Kl. 9 Aften, ved Aarets Slutning Kl. 6 Aften, idet den stadig gaar ned i Vest 6 Timer efter at have været i Syd. Saturn opholder sig hele Aaret nær Grænsen mellem Vandmanden og Fiskene, mellem hvis Stjerner den fra den 23 Juli til den 7de December er vestgaaende, ellers østgaaende. Den 10de Februar passerer Saturn 1 Gr. syd forbi Venus.

Paa undertegnede Forlag udkommer:

„Den nye Almanak"

for Aaret 1908.

Denne Almanak indeholder en Mængde udmærkede Fortællinger, rigeligt forsynede med smukke Billeder.

Almanakken faas i tre Størrelser, til 50 Øre, 75 Øre og 1 Kr.

„Den nye Husmands-Almanak"

for Aaret 1908.

Redigeret af **A. Kristensen,**
Lærer i Sønder-Tranders ved Aalborg.

Denne ny Husmands-Almanak indeholder en Mængde fortrinlige Afhandlinger til Nytte for Husmandsstanden og anbefales paa det bedste til alle fremadstræbende Husmænd.

Almanakken udgør 144 Sider i smukt Billedomslag og koster 60 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,
Jernbanegade 5, København B.

I Anledning af Meterloven af 4. Maj 1907 hidsættes her følgende Sammenligning mellem Metersystemet (Metrisk) og det hidtil gældende danske System (Dansk) for

Maal og Vægt.

Metrisk.	Dansk.
1 Meter	= $1._{5931}$ Alen
= 10 Decimeter	ell. $3._{1862}$ Fod
= 100 Centimer	ell. $38._{23}$ Tommer*)
= 1000 Millimeter	ell. $458._{8}$ Linier.*)
1 Dekameter = 10 Meter	omtr. = 16 Alen.
1 Hektometer = 100 Meter	omtr. = 53 Favne.
1 Kilometer = 1000 Meter	lidt over 1/2 Fjerdingvej.
1 Myriameter ell. Metermil er 10 Kilometer	= $1._{3276}$ Mil.
3 Metermil ell. 30 Kilometer er altsaa	omtr. 4 Mil.
1 Kvadratmeter	= $2._{538}$ Kvadratalen.
	ell. $10._{152}$ Kvadratfod.
100 Kvadratcentimeter	= $14._{62}$ Kvadrattommer.
1 Hektar, d. e. 10,000 Kvadratmeter	= 25,380 Kvadratalen
= 100 Ar	ell. $1._{8128}$ Tønder Land.
1 Kvadratmetermil	= $1._{76}$ Kvadratmil
= 100 Kvadratkilometer	ell. omtr. 1 3/4 Kvadratmil.
1 Kubikmeter	= $4._{043}$ Kubikalen
	ell. $32._{85}$ Kubikfod
	ell. $0._{45}$ Favn Brænde.
1 Liter, d. e. 1 Kubikdecimeter	= $55._{894}$ Kubiktommer
= 10 Deciliter = 100 Centiliter	ell. $1._{035}$ Potter.
1 Hektoliter	= $3._{2346}$ Kubikfod
= 10 Dekaliter	ell. $103._{5}$ Potter
= 100 Liter	ell. $0._{719}$ Tønder Korn.
1 Kilogram = 1,000 Gram	= 2 Pund.
1 Hektogram = 100 Gram	= 20 Kvint.
1 Dekagram = 10 Gram	= 2 Kvint.
1 Gram = 10 Decigram = 100 Centigram = 1,000 Milligram	= 2 Ort.
1,000 Kilogram	= 20 Centner.

---

*) Tommen regnet til 12 paa en Fod, Linien til 12 paa 1 Tomme.

Dansk.	Metrisk.
1 Mil = 24,000 Fod.............	= $7_{.532}$ Kilometer ell. omt. $7^1/_2$ Kilometer.
4 Mil er altsaa	omtr. 30 Kilometer ell. 3 Metermil.
1 Favn = 6 Fod	= $1_{.883}$ Meter.
1 Alen = 2 Fod................	= $0_{.6277}$ Meter.
1 Fod..........................	= $0_{.31385}$ Meter.
16 Fod ell. 8 Al. er altsaa.......	omtr. 5 Meter.
1 Tomme = $^1/_{12}$ Fod............	= $2_{.615}$ Centimer.
1 Linie = $^1/_{12}$ Tomme	= $2_{.18}$ Millimeter.
1 Kvadratmil	= $56_{.7385}$ Kvadratkilometer.
30 Kvadratmil er altsaa	omtr. 1,700 Kvadatkilometer ell. 17 Kvadratmetermil.
1 Kvadratfavn	= $3_{.546}$ Kvadratmeter.
1 Kvadratalen	= $0_{.394}$ Kvadratmeter.
1 Kvadratfod	= $0_{.0985}$ Kvadratmeter.
10 Kvadratfod er altsaa	omtr. 1 Kvadratmeter.
1 Kvadrattomme	= $6_{.84}$ Kvadratcentimeter.
6 Kvadrattommer er altsaa......	omtr. 41 Kvadratcentimeter.
1 Tønde Land ell. 14,000 Kvadratalen........................	= $0_{.55162}$ Hektar.
20 Tønder Land er altsaa	omtr. 11 Hektar.
1 Skæppe Land = $^1/_8$ Tønde	= $6_{.9}$ Ar eller næsten 7 Ar.
100 Kubikfod..................	= $3_{.0916}$ Kubikmeter.
1 Favn Brænde ell. 72 Kubikfod ell. $^1/_8$ Kubikfavn............	= $2_{.226}$ Kubikmeter.
9 Favne Brænde ell. 3 Kubikfavne er altsaa	omtr. 20 Kubikmeter.
1 Pot .... ell. $^1/_{32}$ Kubikfod ell. 54 Kubiktommer	= $0_{.9661}$ Liter ell. omtr. 1 Liter.
1 Tønde Korn ell. 144 Potter	= $1_{.3912}$ Hektoliter.
10 Tønder Korn ell. 1,440 Potter er altsaa	omtr. 14 Hektoliter.
1 Skæppe Korn = $^1/_8$ Tønde	= $17_{.39}$ Liter.
1 Anker = 39 Potter	= $37_{.68}$ Liter.
8 Anker er altsaa..............	omtr. 3 Hektoliter.
1 Centner = 100 Pund..........	= 50 Kilogram.
1 Pund	= $^1/_2$ Kilogram.
1 Kvint = $^1/_{100}$ Pund	= 5 Gram.
1 Ort = $^1/_{10}$ Kvint..............	= $^1/_2$ Gram.
1 Tønde Smør = 224 Pund......	= 112 Kilogram.

---

1 geografisk Mil = $0_{.985}$ Mil.....	= $7_{.422}$ Kilometer.
1 Sømil (Kvartmil) = 5,900 Fod .	= $1_{.352}$ Kilometer.

Drægtigheds-Tabel

beregnet for hver Uge i Aaret.

Drægtighedens Begyndelse.	Drægtighedens Ende. Hopper, 336 Dage.	Køer, 281 Dage.	Faar, 153 Dage.	Svin, 113 Dage.
Januar 1.	Decbr. 2	Oktober 8	Juni 2	April 23
— 8.	— 9	— 15	— 9	— 30
— 15.	— 16	— 22	— 16	Maj 7
— 22.	— 23	— 29	— 23	— 14
— 29.	— 30	Novbr. 5	— 30	— 21
Februar 5.	Januar 6	— 12	Juli 7	— 28
— 12.	— 13	— 19	— 14	Juni 4
— 19.	— 20	— 26	— 21	— 11
— 26.	— 27	Decbr. 3	— 28	— 18
Marts 5.	Februar 3	— 10	August 4	— 25
— 12.	— 10	— 17	— 11	Juli 2
— 19.	— 17	— 24	— 18	— 9
— 26.	— 24	— 31	— 25	— 16
April 2.	Marts 3	Januar 7	Septbr. 1	— 23
— 9.	— 10	— 14	— 8	— 30
— 16.	— 17	— 21	— 15	August 6
— 23.	— 24	— 28	— 22	— 13
— 30.	— 31	Februar 4	— 29	— 20
Maj 7.	April 7	— 11	Oktober 6	— 27
— 14.	— 14	— 18	— 13	Septbr. 3
— 21.	— 21	— 25	— 20	— 10
— 28.	— 28	Marts 4	— 27	— 17
Juni 4.	Maj 5	— 11	Novbr. 3	— 24
— 11.	— 12	— 18	— 10	Oktbr. 1
— 18.	— 19	— 25	— 17	— 8
— 25.	— 26	April 1	— 24	— 15
Juli 2.	Juni 2	— 8	Decbr. 1	— 22
— 9.	— 9	— 15	— 8	— 29
— 16.	— 16	— 22	— 15	Novbr. 5
— 23.	— 23	— 29	— 22	— 12
— 30.	— 30	Maj 6	— 29	— 19
August 6.	Juli 7	— 13	Januar 5	— 26
— 13.	— 14	— 20	— 12	Decbr. 3
— 20.	— 21	— 27	— 19	— 10
— 27.	— 28	Juni 3	— 26	— 17
Septbr. 3.	August 4	— 10	Februar 2	— 24
— 10.	— 11	— 17	— 9	— 31
— 17.	— 18	— 24	— 16	Januar 7
— 24.	— 25	Juli 1	— 23	— 14
Oktober 1.	Septbr. 1	— 8	Marts 2	— 21
— 8.	— 8	— 15	— 9	— 28
— 15.	— 15	— 22	— 16	Februar 4
— 22.	— 22	— 29	— 23	— 11
— 29.	— 29	August 5	— 30	— 18
Novbr. 5.	Oktober 6	— 12	April 6	— 25
— 12.	— 13	— 19	— 13	Marts 4
— 19.	— 20	— 26	— 20	— 11
— 26.	— 27	Septbr. 2	— 27	— 18
Decbr. 3.	Novbr. 3	— 9	Maj 4	— 25
— 10.	— 10	— 16	— 11	April 1
— 17.	— 17	— 23	— 18	— 8
— 24.	— 24	— 30	— 25	— 15

Geders Drægtighedstid er lig Faarenes.

KUN EN KUN EN KUN EN KUN EN KUN EN

Der er kun en

Familie-Journal — dens fulde Titel er

„Illustreret (Allers) Familie-Journal“.

Intet andet Blad i Skandinavien er saa smukt udstyret eller bringer sine Abonnenter saa megen og god Læsning som den. Derfor holdes den ogsaa af mere end **250 000** Familier. Indeholder: 1. Hver Uge: *Det store, elegante Hovedblad.* 2. Hver Uge: *Det 16-sidede Romanbibliotek.* 3. Hver Uge: *Nyt fra alle Lande.* 4. Hver Uge: *Den 16-sidede Børnenes Bog.* 5. Hver Uge: *Den 12-spaltede Raadgiver for Hus og Hjem.* 6. Hver fjortende Dag: *Mellem virkeligt og uvirkeligt.* 7. Hver fjortende Dag: *Onkel tegner og fortæller.* 8. Hver Maaned: *Hvad der interesserer Damerne.* 9. Hver Maaned: *Opdagelser og Opfindelser,* og sluttelig hvert Aar:

Et stort, kunstnerisk udført Præmiebillede.

Pris 1 Kr. 25 Øre Kvartalet, 10 Øre om Ugen. Bestilles gennem Postkontoret, hos Landposten, i Bogladerne og hos Bladforhandlerne.

Carl Allers Etabl.
Valby, København.

KUN EN KUN EN KUN EN KUN EN KUN EN

1000 Kr. udbetales

til den, som beviser, at der er det mindste Humbug ved nedenstaaende Anbefaling og ved de af os offentliggjorte Ludpulveranalyser, som beviser, at vort er det bedste.

Jeg er saa overordentlig tilfreds med ***Heymann Blochs*** *Vaskepulver, at jeg ikke agter at bruge andre Ludpulvere.* ***Det er betydelig drøjere og lettere at behandle end „Lessiven“. . . .***

3.—12.—06.

Pastorinde *Gertrude Nielsen,*
Endelave Præstegaard pr. Horsens.

Vil Husmoderen spare for Alvor og skaane sit Tøj, bør hun bruge Heymann Bloch's Vaskepulver. Det er dobbelt saa drøjt som andre Ludpulvere.

Forlang Heymann Bloch's Vaskepulver og Sæber overalt.

Heymann Bloch & Co. København.

Nytaar.

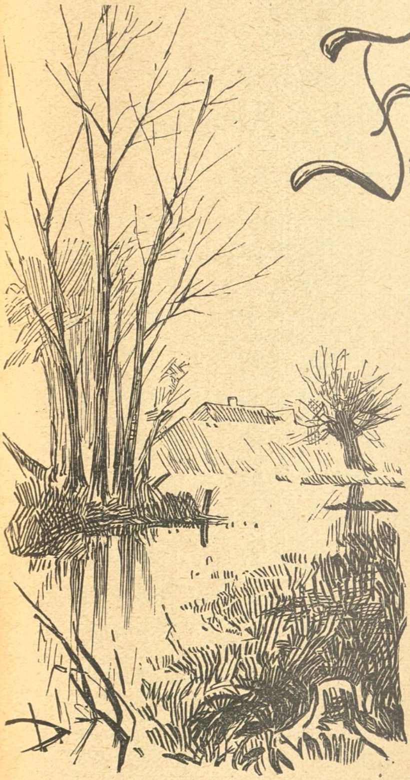

Farvel!“ det lød
igennem Midnatsslaget;
„Farvel!“ det gamle Aar
har Afsked taget.
De lufte alt,
de friske Morgenvinde;
I Haabets Glans
vi se det ny oprinde.

Mens Mindebægret
for det gamle tømmes,
om, hvad det ny vil bringe,
alt der drømmes,
og Øjne funkle,
medens Løfter gøres
om al den Manddomsdaad,
der skal udføres.

Hil hvert et ædelt Haab, det ej beskæmmes!
Og hver en ædel Gerning, skønt den fremmes!
Dog Kraft til Arbejd' ved den rette Kilde
vi søge maa. Den springer aarle, silde!

Kun hvad med Gud begyndes, ret fuldendes;
den sande Ild kun ved hans Alter tændes.
I Løftets Stund du Alt ham overgive,
og dig et Gyldenaar skal Aaret blive!

J. Johansen.

Festkalender til Folkets Almanak.

1908—1925.

Aar	Fastelavn	Paaskedag	Alm. Bededag	Chr. Himmelfartsd.	Pinsedag	I. Søndag i Advent
1908	1 Marts	19 April	15 Maj	28 Maj	7 Juni	29 Novbr.
1909	21 Febr.	11 April	7 Maj	20 Maj	30 Maj	28 Novbr.
1910	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1911	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1912	18 Febr.	7 April	3 Maj	16 Maj	26 Maj	1 Decbr.
1913	2 Febr.	23 Marts	18 April	1 Maj	11 Maj	30 Novbr.
1914	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.
1915	14 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1916	5 Marts	23 April	19 Maj	1 Juni	11 Juni	3 Decbr.
1917	18 Febr.	8 April	4 Maj	17 Maj	27 Maj	2 Decbr.
1918	10 Febr.	31 Marts	26 April	9 Maj	19 Maj	1 Decbr.
1919	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1920	15 Febr.	4 April	30 April	13 Maj	23 Maj	28 Novbr.
1921	6 Febr.	27 Marts	22 April	5 Maj	15 Maj	27 Novbr.
1922	26 Febr.	16 April	12 Maj	25 Maj	4 Juni	3 Decbr.
1923	11 Febr.	1 April	27 April	10 Maj	20 Maj	2 Decbr.
1924	2 Marts	20 April	16 Maj	29 Maj	8 Juni	30 Novbr.
1925	22 Febr.	12 April	8 Maj	21 Maj	31 Maj	29 Novbr.

Gløder og Flammer.

En Fortælling om St. Pierres Undergang.

Af Arkelius.*)

Med Tegninger af P. Steffensen.

Det var en Middagsstund i April 1902. En glødende Varme hvilede over Byen St. Pierre paa Martinique; Gaderne laa øde og tomme i den brændende Sol, kun af og til sneg en enlig Fodgænger sig langsomt af Sted, helt inde i Husenes Skygge.

Paa Bertin Pladsen, nær Havnen, laa den rige Købmand Delardes store og prægtige Hus, i hvis Dagligstue Husets Frue hvilede sig paa en lav Divan og brugte sin Vifte med langsomme, magelige Bevægelser, medens hun saa hen paa Datteren, der sad ved Klaveret og spillede en dæmpet, vemodig Melodi.

„Altid disse sørgelige, grædende Toner, Amelie, spil dog noget oplivende, jeg ved sandelig ikke, hvad der gaar af dig i den sidste Tid, du er jo bleven en komplet Taareperse."

Den unge Pige sluttede af med en skurrende Mislyd, rejste sig og gik hen til Vinduet, hvor hun trak Persiennen op og saa ud paa den solhede Plads. Da hun fik Øje paa en ung Mand, der stod ovre ved Fyrtaarnet og stirrede op mod Vinduet, blev hun blussende rød og traadte hastig tilbage i Værelset. Han havde dog allerede bemærket hende, og et lykkeligt Smil opklarede hans smukke, alvorlige Ansigt; han svingede sin hvide Hat op mod hende og pegede ud i den Retning, hvor Forstaden Carbet laa. Hun traadte igen frem og bøjede ligesom samtykkende Hovedet, hvorefter hun hurtigt trak Persiennen ned.

„Du svarer mig ikke, Amelie," sagde Moderen med sin matte Stemme, „hvorfor gaar du omkring som et stakkels Offerlam, der skal slæbes til Slagtebænken?"

„Din Sammenligning er ikke ilde, Mama, jeg har undertiden netop Følelsen af at være et Offerlam; et Offer for Faders kloge og hjerteløse Beregninger; andet er mit paatænkte Ægteskab jo

---

*) Forfatteren af denne lille Fortælling kom til St. Pierres Rhed to Dage efter det vulkanske Udbrud, der ødelagde Byen og dræbte alle Indbyggerne.

ikke. — Men nu maa det siges, — jeg gør det ikke, jeg kan ikke, vil ikke gifte mig med den Mand; aldrig! hører du, Mama, aldrig! sig det til Fader; aah! nu er det sagt," vedblev hun dybt aandende, „hjælp mig dog Mama, jeg har jo ingen anden at støtte mig til her hjemme."

„Men Barn! Barn! hvad er dog dette?" udbrød Fru Delardes, og blev saa forbavset, at hun rejste sig op. „Vil du ikke gifte dig med Hr. Tarbot, der i flere Aar har været bestemt til din Ægtefælle. Du ved jo, hvormeget din Fader venter sig af dette Ægteskab; naar Hr. Tarbots og vort Handelshus forenes, kan vi beherske Handelen paa de fleste af Øerne her i Vestindien, tænk dig dog, hvilken en Magt."

„Magt, altid Tale om Magt, om Hensynsløshed og Undertrykkelse af andre," udbrød Datteren bittert. „Og at al denne Herlighed skal købes paa Bekostning af min Lykke, betyder saa intet. Men jeg gentager, at jeg aldrig vil gifte mig med Hr. Tarbot."

„Men hvad er dog Grunden til denne Beslutning; du har jo aldrig før gjort Indvendinger, hvad har du nu mod Hr. Tarbot?"

Hvad jeg har mod ham, aah, Mama! har du da aldrig været ung, siden du kan spørge saaledes? Ved du da ikke, at han er ældre end Fader, at han kun er et levende Tabelværk uden Hjerte, men med en Hjerne, der alene er opfyldt af Markedsprisernes Stigen og Falden; en Mand, som kun betragter mig som en Handelsvare, der er mindre værd end en Sæk Kaffe eller et Fad Rom, men som han er nødt til at tage med i Købet, naar han vil bemægtige sig hele vort Hus; aah, det er skændigt."

„Du tager fejl, Barn! Hr. Tarbot holder virkelig meget af dig; og du har da heller aldrig før talt om ham paa den Maade."

„Nej, jeg har maaske været blind, Mama, men nu er jeg bleven seende, og — og, — aah, Mama, en anden Mand har mit Løfte, det har jeg givet ham med Glæde; nu først forstaar jeg, hvor forfærdeligt mit Liv vilde blive, hvis jeg blev gift med Hr. Tarbot."

„Kære, taabelige Barn, man kan høre, at du har været for længe i Paris; her i Vestindien og i vor Familje er der aldrig blevet spurgt om Hjertets Stemme; din Fader tillader aldrig, at du trækker dig tilbage fra . . ."

Hun blev afbrudt ved, at Husets Herre traadte ind i Væ-

refset. Han var en lille Mand med hurtige, energiske Bevægelser og med haarde, bestemte Ansigtstræk.

„Det forekommer mig, at I var indviklet i en usædvanlig livlig Diskussion,“ sagde han og tørrede Sveden af Panden, „tør man vide, hvilke interessante Emner, der var Genstand for eders Samtale?“

Der blev et Øjebliks Pavse, medens han spørgende saa fra Moder til Datter. Endelig sagde hans Hustru:

„Amelie overraskede mig ved at erklære, at hun under ingen Omstændigheder vil ægte Hr. Tarbot, som du har bestemt, og du vil derfor kunne forstaa min Forbavselse; navnlig, da hun meddelte mig, at hun har givet en anden Mand sit Løfte.“

„Ja, Fader, kære Fader, jeg kan ikke gifte mig med Hr. Tarbot, gør mig ikke ulykkelig for hele mit Liv, husk paa, jeg er dit eneste Barn,“ bad Amelie, men da hun saa, at der var kommen en haard, kold Glans i Faderens Øjne, blev hun igen trodsig og med fast Stemme gentog hun, at en anden Mand havde hendes Løfte.

Da hun tav, spurgte Hr. Delardes rolig:

„Og hvad er Navnet paa den Mand, der kan rose sig af at have vundet dit Hjerte?“

„Hans Navn vil jeg ikke sige, det vil jeg overlade til ham selv. Han er en ung Læge, der først for et Aars Tid siden er kommen hertil fra Frankrig. Du kender ham vel ikke, men spørg de syge, de fattige og de sorgfulde; der vil du kunne faa at vide, at en saadan Læge har her aldrig været paa denne Ø; han er en Trøster og Hjælper for alle, der lider; et ædelt og opofrende Menneske.“

Der var kommen Glød i hendes Øjne og en varm, hjertelig Klang i hendes Stemme.

Faderen syntes, at hun var bleven en hel anden og følte en vis Stolthed over hende, men svarede dog koldt:

„Jeg betvivler ikke hans ophøjede Karakter i Modsætning til os andre stakkels Mennesker; imidlertid ønsker jeg ikke at faa denne Negrenes ædle Læge til Svigersøn; og du gør derfor bedst i at gøre dig fortrolig med Tanken om, at du i Begyndelsen af næste Maaned skal ægte Hr. Tarbot. Dette er min bestemte Vilje og herved bliver det.“

Amelie begyndte at græde, men Hr. Delardes vedblev efter en Pavse:

„Ganske vist ser jeg helst, at du frivillig indgaar dette Ægteskab, og for at du kan faa Ro til at overveje alt nøje og komme

paa andre Tanker, bestemmer jeg nu, at du indtil kort før Vielsen tager Ophold i Klosteret Sacre Coeur*), hvor de hellige Søstre vil belære dig om, at Lydighed er Barnets første Pligt. I Aften vil du blive ført dertil, det fornødne skal blive aftalt forinden."

„Aldrig!" hulkede Datteren, „heller vil jeg forlade eder og mit Hjem for bestandig."

Hr. Delardes svarede ikke, men trak i en Klokkestreng, og et Øjeblik efter traadte en kæmpemæssig Mulatpige ind.

„Cloe," sagde Købmanden, „Mademoiselle Amelie er syg, før hende til sit Værelse og bliv hos hende, til jeg giver dig nærmere Ordre."

Mulatinden skulede frygtsomt ned paa den lille Mand, greb derpaa hans Datter under Armen og trak af Sted med hende.

Om Aftenen blev Amelie, trods hendes Bønner og Taarer, bragt ned i en lukket Vogn, der førte hende til Klosteret, hvis Priorinde havde faaet sine Ordrer af Hr. Delardes, der maatte betale godt for denne Tjeneste.

I Klosteret blev den unge Pige behandlet strengt; hun maatte deltage i alle Søstrenes trættende Gudstjenester; og en Nonne havde Befaling til stadig at indvirke paa hende i Retning af Lydighed og Selvfornægtelse.

Den unge Læge, Henri Savary, som Amelie havde skænket sin Kærlighed, var uddannet i Paris, og var først for et Aars Tid siden kommen til Martinique. Han havde dog allerede i denne korte Tid vundet sig mange Venner; flest dog mellem de farvede; thi han betragtede dem som Mennesker, der lige saa vel som de hvide kunde føle og lide, og han var altid villig til at hjælpe dem, naar de var syge eller led Nød. Hans Praksis indbragte ham ikke meget; thi de rige søgte ham ikke, og af det lidet, han fortjente, anvendte han det meste til Hjælp for sine fattige Patienter.

Paa et af sine Sygebesøg havde han lært Amelie Delardes at kende, thi ogsaa hun havde et varmt Hjerte for fattige og lidende Mennesker og kom ofte til fattige syge for at lindre og hjælpe. De to unge Mennesker traf senere jævnligt sammen, og det varede ikke længe, før de følte sig dragne mod hinanden med uimodstaaelig Magt.

For Henri Savary, den fattige Læge, syntes det dog haabløst at tænke paa et Ægteskab med Datteren af den rige Købmand

---

*) hellige Hjerte.

Delardes, der var kendt i St. Pierre, baade for sit Hovmod og sit haarde Hjerte.

De unge tænkte heller ikke paa Ægteskab i den nærmeste Fremtid, og havde besluttet, at ingen foreløbig skulde vide noget om deres Kærlighed, men nu var Hemmeligheden sluppen Amelie ud af Munden, og hun var forhindret i at fortælle Henri, hvad der var sket. Netop den Dag havde de aftalt at mødes hos en syg i Forstaden Carbet, og Savary ventede nu forgæves. Han trak sit Besøg ud saa længe som muligt, men maate tilsidst forlade Patienten.

Mørket var faldet paa, da han mismodig gik mod sit Hjem. I Victor Hugo Gaden mødte han en ganske ung Negerinde, som han vidste tjente hos Delardes. Han havde nylig helbredet hendes Moder for en svær Sygdom, og Negerpigen nærede derfor en dyb Taknemmelighed mod ham. Han standsede hende og spurgte, om Mademoiselle Amelie var syg, eftersom hun ikke var kommen til et Sygebesøg, hun havde lovet at aflægge.

„Oh! Gud almægtig, Massa Doktor," sagde Negerpigen ivrig, „unge Demoisel' bort til Kloster Sacre Coeur i Dag, der hun blive, til hun gifte sig med gamle Massa Tarbot, oh, Demoisel' meget græde, aldrig mere glad, mig ogsaa græde, alle græde undtagen Cloe og Massa Delardes."

„Hvad er det, du siger? tal, fortæl?" udbrød Savary, og efter mange Spørgsmaal fik han da det hele at vide af den unge Negerinde, der ligesom Husets andre Tjenestefolk vidste, hvad der var foregaaet.

Længe gik den unge Læge tavs og grundende, fulgt af Negerinden, der af og til skottede op i hans alvorlige Ansigt. Endelig spurgte han:

„Kender du nogen i det Kloster, Aurora?"

„Oh, Massa! mig kender gamle Dido; hun være Vaskepige, hun være Tante til Aurora og . . ."

„Godt, godt!" afbrød Lægen hende, „er hun ikke syg?"

„Oh nej, Massa Doktor, gamle Dido være rask, altid rask."

„Hun maa blive syg snarest muligt, i Morgen, i Aften, nu straks! det er nødvendigt."

„Hør nu, Aurora," vedblev han, da Negerpigen uforstaaende saa paa ham, „jeg har kureret din Moder, og kommer altid, naar sorte Folk kalder mig, holder du saa ikke lidt af mig?"

„Oh jo, Massa, kære Massa Doktor holder jeg af for alt," svarede Aurora. Rødme kunde hun ikke, men der kom en straalende Glans i hendes sorte Øjne, og pludselig klarede hendes Ansigt op i et stort Smil, der viste hendes dejlige, hvide Tænder.

„Oh, nu mig forstaa, nu mig forstaa, Massa Doktor vil ind i Klosteret til unge Demoisel!"

„Nej, nej, Aurora! til din syge Tante, ikke til andre, men hun maa blive syg, og du maa sørge for, at jeg bliver hentet til hende."

„Oh! det være godt, meget godt, gamle Dido snart blive syg," og Negerinden brød ud i en skingrende Latter, der fik de forbigaaende til at gøre høje Bemærkninger om det upassende i, at en hvid var i Følge med en af de kulørte.

To Dage efter var Tante Dido bleven syg; de fromme Søstre vilde selv behandle hende, men med den sorte Races Stædighed holdt hun paa, at Doktor Savary skulde hentes, og da det ikke straks skete, tog hun saaledes paa Vej, at de forskrækkede Nonner fandt det rigtigst at føje hende.

Ukendte med Livet udenfor Klosterets Mure og ikke fortrolige med Verdens Rænker, var Nonnerne lette at narre, og hver Gang Savary kom paa Sygebesøg hos gamle Dido, fandt han, under et eller andet Paaskud, Lejlighed til at tale med Amelie, der nu næsten var glad ved at være spærret inde her.

Men Tiden gik, og snart var den Dag nær, da hun efter Faderens Bestemmelse skulde træde for Alteret med Hr. Tarbot. Flere Gange havde Hr. Delardes besøgt hende, men stadig fundet hende lige umedgørlig i Retning af det paatænkte Ægteskab. En af de sidste Dage i April Maaned var han atter hos Datteren og prøvede paa at overtale hende, men ikke med bedre Held end tidligere.

„Ja, ja, Amelie," sagde han tilsidst, „jeg har et Middel til

at tvinge dig til Lydighed, men jeg anvender det nødig, og vil derfor endnu give dig en Uges Frist til at betænke dig i. Mine Forretninger nødsager mig til at rejse til Guadeloupe i Morgen, og din Moder følger mig; men naar vi om en Ugestid kommer tilbage, er du forhaabentlig til Sinds at rette dig efter min Vilje, der kun har til Hensigt at betrygge din Fremtid til bedste for dig selv."

„Aah, Fader, kære Fader! vær dog ikke saa haard mod dit eneste Barn; i alt andet vil jeg lyde dig, kun ikke i dette, langt hellere vil jeg dø;" hulkede Amelie, men Hr. Delardes tog intet Hensyn til hendes Sorg og gik bort med et Par kolde Ord til Afsked.

Dagen efter havde Henri Savary og Amelie meget at tale om; thi nu maatte der tages en Beslutning, og efter mange Overvejelser blev det bestemt, at gamle Dido nu skulde blive rask og hjælpe den unge Dame ud af Klosteret paa en aftalt Tid. Udenfor vilde Savary saa vente og rejse med hende til Precheur, en lille By, der ligger atten Kilometre (lidt over to danske Mile) fra St. Pierre.

I denne By boede en gammel Præst, der var en Ungdomsven af Savarys Fader, og her havde den unge Læge faaet Løfte om, at Amelie kunde bo. Ved Didos Hjælp lykkedes Flugten fra Klosteret ogsaa uden Vanskelighed; og den unge Pige ankom i god Behold til Precheur, hvor hun tog Ophold hos Præsten.

Hvad der videre skulde ske, havde de to unge endnu ikke tænkt over, men som saa mange andre haabede de, at der i en nær Fremtid vilde indtræffe et eller andet, der kunde være til Held for dem.

Og det kom.

Hurtigere, forfærdeligere og frygteligere, end nogen kunde tænke sig, blev deres og Tusinde andre Menneskers Skæbne afgjort i faa Minutter.

St. Pierre var en By med omtrent seks og tyve Tusinde Indbyggere; en smuk og moderne, tropisk By med stor Handel og Skibsfart; med Latinskole, Raadhus og Hospitaler, med elektrisk Lys, Telefoner og alle andre moderne Hjælpemidler i det daglige Liv. Nitten Kilometre fra Byen ligger det 1350 Metre høje Bjerg Mont Pelée (paa Dansk Skrællingen). Man vidste, at dette Bjerg var en Vulkan, men ingen frygtede den. Sidste Gang, den havde været i Virksomhed, var for fyrretyve Aar siden, men ingen Mennesker kom den Gang til Skade, og man betragtede nu Vulkanen nærmest som en Seværdighed; og det var for St.

Pierres Beboere en yndet Udflugt at tage til Mont Pelée og stirre ned i dens døde, udbrændte Krater og i en bundløs Sø med underligt, grønsort Vand, der fandtes i Nærheden af Krateret.

Men i Slutningen af April 1902 havde Skrællingen begyndt at lade høre fra sig.

Af og til drog en svag Skælven gennem Jordoverfladen, og den 25. April saa man hvide Dampe stige op fra et nydannet Krater, og en underlig, svovlet Lugt mærkedes alle Vegne i Bjergets Nærhed.

I de følgende Dage tiltog de urolige Tegn paa, at stærke, vulkanske Kræfter var i Virksomhed i Mont Pelées Indre. Fra Krateret opsteg stadig en kulsort Røg, der som en truende Uvejrssky blev hængende over Bjergets Top og idelig gennemkrydsedes af skarpe Lyn, som fremkom ved voldsomme elektriske Udladninger fra Vulkanen. Fra Krateret udkastedes uhyre Mængder af vulkansk Aske, der dækkede Jorden i Omegnen og opfyldte Luften, saa den ellers saa brændende Sol saas som gennem et tæt Slør og tog sig ud som en stor, bleg Maane.

I St. Pierres Gader og Haver begyndte det at vrimle med Slanger og andet Kryb; det var, som om de søgte ind til Byen for at undgaa en Fare, som de kunde spore. Menneskene i Bjergets Nærhed begyndte at blive ængstelige; kun nødig vilde de forlade Hus og Hjem, men mange af dem opgav dog deres Arbejde paa Rombrænderier og Sukkerfabrikker og drog ind til Byen, hvor de mente at være i Sikkerhed.

Tung og tæt vedblev den varme Aske at falde de følgende Dage. Den trængte ind i Øjne, Næse og Mund, og gjorde det besværligt at aande. Markernes grønne Afgrøde blev dækket og ødelagt, og med ængstelige Blikke stirrede Landbefolkningen op mod Mont Pelée.

Den 6. Maj aabnedes i Bjergets Sider fire nye Kratere, hvorfra en Regn af glødende Stene slyngedes ud. En vældig Bølge af Lava, Klippeblokke og Dynd skred ned ad Vulkanens Sider og ødelagde alt, hvad den traf paa sin Vej, derimellem en Sukkerfabrik med over hundrede Arbejdere, der alle blev dræbte. En vild Rædsel greb nu Folk, som boede i Bjergets Nærhed, og de fleste drog til St. Pierre, for dog i det mindste at redde Livet.

Men den 7. Maj syntes de onde Aander i Bjergets Indre ligesom at sove. Asken vedblev at falde; men Røgen fra Vulkanen var ikke saa tæt, de flammende Lyn ikke saa talrige, som de nærmest foregaaende Dage. Folk aandede atter op; en Kommis-

sion af Videnskabsmænd udstedte en Erklæring om, at Faren nu kunde betragtes som forbi, og Guvernøren kom fra Fort de France, hvor han boede, til St. Pierre for ved sin Nærværelse at berolige

Indbyggerne og opmuntre dem til at vende tilbage til deres sædvanlige Arbejde.

Paa Orange=Højen, nær St. Pierre, stod en mægtig Statue

af Jomfru Maria, og foran denne knælede om Eftermiddagen den 7. Maj mange andægtige og takkede Gud for den afvendte Fare, medens Gejstligheden forberedte en Takkefest, som næste Dag, der var Kristi Himmelfartsdag, skulde afholdes i Domkirken.

Under alt dette havde Hr. Savary haft fuldt op at bestille; thi den stærke Skræk hos Folk gav sig Udslag i en stor Mængde Sygdomstilfælde. Men den 7. Maj, da Faren syntes at være forbi, red han ud til Precheur, der ligger nær ved Vulkanen. Byen havde intet lidt udover, at Asken, her som alle andre Steder i Omegnen, havde dækket alt med et alenhøjt Lag.

Amelie Delardes, der næsten selv var helt syg af Frygt, havde dog, i sin Egenskab af hvid, maattet sætte saa roligt et Ansigt op som muligt og trøste alle de stakkels farvede Mennesker, der boede omkring hende. Hun jublede højt, da han, der var hende kærest i Verden, nu kom ud til hende, og han maatte love at blive i Precheur, til al Fare var fuldstændig forbi.

Saa kom den 8. Maj, Kristi Himmelfartsdag; og allerede ved Daggry lød Klokkerne i St. Pierres Domkirke og kaldte til Fromesse. Luften var tung og stille, og Himlen havde et forunderligt, mørkt og truende Udseende. Over Mont Pelées Top laa kulsorte Skyer, fra hvilke det nu igen uafbrudt glimtede som af stærke Lyn. Folk blev atter ængstelige, og fra Tusinder af Menneskesjæle steg sikkert varme Bønner op til Guds Moder for at paakalde hendes Forbøn om Barmhjertighed og Frelse.

Men henad Klokken syv begyndte Jorden at skælve og ryste som i Feber, og en dump, uhyggelig Rullen hørtes alle Vegne. Hundene tudede, og Kvæget brølede højt og klagende; medens Mennesker strømmede sammen i Kirker og Huse for at søge Trøst i hverandres Selskab. Havets Overflade var blank og stille, men som paavirket af undersøiske Magter, der var tusinde Gange stærkere end Orkanen, rejste det sig pludselig i vældige Dønninger, der brusende rullede op mod Land. Skibene paa Rheden fik travlt med at lette deres Ankere for at komme bort; men da — Klokken lidt før otte om Morgenen — blev deres og St. Pierres Skæbne fuldbyrdet.

Med et Brøl, saa rædselsfuldt og uhyggeligt, som aldrig før hørt af Mennesker, aabnede Vulkanen sig fra øverst til nederst, og fra dette forfærdelige Svælg slog en uhyre Bølge, et Hav af Lyn og blændende Flammer ud. Det var fulgt af et orkanagtigt Vindstød, og som et Helvede af Rædsel kom det over alt levende. Vældige Klippeblokke, brændende Lava, stinkende Dynd og giftig Gas førte det med sig, knusende, forgiftende, ødelæggende og dræ-

bende alt paa sin Vej. Og med ufattelig Hurtighed foer det frem; i Løbet af faa Minutter havde det naaet St. Pierre, der laa halvtredje danske Mil fra Mont Pelée. Jorden rystede, Huse og Kirker vaklede og ravede som berusede, for derefter at synke i Grus og tændes i Brand. Uden for Byen laa en Skov med kæmpemæssige, ældgamle Træer, de blev rykkede op med Rod og ført langt bort, som var de Græsstraa. Paa Rheden laa atten Skibe, som tændtes i Brand eller knustes af nedfaldende Klippestykker, inden de kunde slippe til Søs. Et uhyre, vildt Dødsskrig steg fra Tusinder af Mennesker mod Himmelen; saa forstummede deres Læber for bestandig; men Havets Torden og Vulkanens rasende Brøl var den sidste Lyd, deres Øren opfangede i denne Verden, hvis Undergang de sikkert har troet blev fuldbyrdet hin Helligdags Morgen, da deres bristende Øjne stirrede op mod Orange-Højen og saa selve Guds Moders undergørende Statue styrte til Jorden.

Hvilke navnløse Rædsler er her dog ikke foregaaet blandt Befolkningen i den ulykkelige By, der i Løbet af otte Minutter blev forvandlet til en brændende Hob Ruiner, og hvor 26000 Mennesker i de samme korte Minutter blev dræbte.

Kun ganske faa Huse blev staaende, og næppe tyve af Indbyggerne undgik Døden.

Mellem St. Pierre og Fort de France løb en bred Vej, ad hvilken en Mængde havde søgt at komme bort, og denne Vej frembød efter Katastrofen et frygteligt Syn, da den var opfyldt af døde Mennesker i hele Hobe, af Heste, Cykler og Vogne, knuste og æltede sammen i en forfærdelig Blanding.

Flere Hundrede løb til Stranden og sprang i Havet, men blev skoldede af Vandet, der var næsten kogende under Udbrudet. Fra Skibe paa Rheden blev fyrretyve Mennesker reddede af det franske Orlogsskib „Suchet“, der ankom til Byen kort efter Ulykken; men af disse fyrre døde tolv om Bord og flere senere paa Hospitalet i Fort de France.

En ubeskrivelig Smerte og Kval har raset i St. Pierre i de faa Minutter, men paa den anden Side er Døden kommen ganske let og uanet for mange. „De trak Vejret og døde af det,“ sagde en af de reddede Negre; han mente dermed, at de var døde ved at indaande den giftige Gas. I en af Gaderne stod en Mand ret op og var død. Paa Armen bar han et lille Barn, medens et større stod ved hans Side og endnu holdt fast i hans Frakke. En Moder blev funden med sit Barn ved Brystet, hendes Ansigt havde et roligt og fornøjet Udtryk. Mange havde søgt at beskytte sig

mod Indaandingen af de dræbende Luftarter; thi da de blev fundne som Lig, havde de med den ene Haand klemt Næseboerne sammen, medens de holdt den anden trykket fast mod Munden.

Ogsaa Hr. Tarbot døde let og roligt. Hans Hus laa i Forstaden Fonds Coree og var et af de faa, der ikke blev helt tilintetgjort. Han blev funden i sit Kontor, siddende foran sin opslaaede Hovedbog, og hans brustne Øjne syntes endnu at stirre paa den lange Række Tal i Bogen.

De fromme Søstre i Klosteret Sacre Coeur, gamle Tante Dido, den glade, leende Aurora og Tusinder andre blev begravede under Ruinerne og aldrig fundne.

Efterhaanden lagde Havets Dønninger sig atter, og Vulkanens forfærdelige Spalte trak sig sammen, men over Bjergets Top krydsedes stadig skarpe Lyn, og hule Drøn hørtes af og til fra Jordens Indre, hvor de uhyre Naturkræfter ikke kunde falde til Ro. Askeregnen vedblev dog endnu i mange Dage og dækkede snart St. Pierre og dens Omegn med et graat, sørgeligt Liglagen.

Paa Guadeloupe havde Hr. og Fru Delardes tilbragt nogle behagelige Dage, af og til tænkte de ganske vist paa Datteren, men uden Uro, hun var jo i sikker Forvaring og i gode Hænder, mente de, og der var ingen Tvivl om, at hun ved deres Hjemkomst havde angret sin taabelige Trods og vilde indgaa den Forbindelse, der var bestemt af hendes Forældre eller rettere af Faderen, thi Fru Delardes var altfor lad til at kunne bestemme noget.

En af de første Dage i Maj hørte man paa Guadeloupe, at Mont Pelée var i Virksomhed, men man troede ikke paa nogen alvorlig Fare, i alt Fald ikke for St. Pierre; thi det blev ogsaa meddelt, at mange Flygtninge fra Omegnen drog ind til Byen, hvor de var i Sikkerhed.

Hr. Delardes Forretninger blev afsluttede, og den 7. Maj, sent om Aftenen, forlod Ægtefællerne Byen Pointe à Pitre med et Dampskib for at rejse hjem.

Der var mange Passagerer om Bord; Natten var varm og stille, Morilden lyste i Kølvandet og tegnede Skibets Vej over Havet, medens Tropernes prægtige Stjernehimmel hvælvede sig over det, og alt syntes at tyde paa dyb Fred i Naturen.

Hr. Delardes gik frem og tilbage paa Dækket og anstillede Beregninger over, hvormeget han havde fortjent paa denne Rejse. Han havde kun Grund til at være tilfreds med Resultatet, men alligevel blev han pludselig greben af en underlig knugende Angst;

han kunde ikke forklare, hvoraf den kom, men det var, som om en Anelse, et Varsel om noget forfærdeligt sneg sig ind i hans Sjæl. Han gik ned til sin Hustru, der forlængst var gaaet til Ro, men her fik han ingen Opmuntring; thi hun erklærede at være

altfor udmattet og overanstrængt af Dagens Strabadser til at kunne tale med ham. Saa gik han selv til Køjs, men onde Drømme hjemsøgte ham, og han vaagnede tidlig om Morgenen den 8. Maj ved Dampfløjtens gennemtrængende Hvin.

Da han kom op paa Dækket følte han en lammende Skræk; thi rundt om Skibet stod en tæt Taage af vulkansk Støv og Aske. Forude kunde han se Land, men hvor de var, kunde han ikke afgøre. Han gik op til Kaptajnen, der med mørke Miner stod paa Kammandobroen, og spurgte ham, hvornaar de kunde være i St. Pierre.

Med en underlig lav Stemme svarede Sømanden: „Kan ikke sige det, og maaske er det bedst for os alle, om det varer lidt længe; thi her foregaar underlige Ting i Naturen. Jeg kan se, at det er Kap St. Martin, vi har der inde, men efter det viser vore Kompasser helt galt; en uhyre magnetisk Kraft maa virke paa dem. Og efter Kortet skulde her kun være halvtreds Meter Vand, men vi har loddet og ikke faaet Bund paa tohundrede Metre. Ellers antager jeg, at vi henved Klokken otte kan være nær ved Byen og“ . . .

En dump Rullen, som af Hundreder tungt læssede Vogne paa Stenbro afbrød ham. Den syntes at komme fra Bunden af Havet, og Passagererne kom blege og ængstelige op nede fra Skibet; Fru Delardes var imellem dem.

Store Skarer af Fugle fløj bort fra Land, ud over Havet, det var, som om de flygtede for en truende Fare. Noget senere var det, som om Asketaagen lettede lidt, og Kystlinien kunde nu tydelig ses. Alle stirrede i den Retning, hvor St. Pierre laa, og da Byens Taarne dukkede frem gennem Taagen, blev Stemningen mellem Passagererne atter mere tillidsfuld; en Samtale kom i Gang, og man søgte gensidig at opmuntre hverandre, medens Skibet mere og mere nærmede sig Kysten.

Klokken var bleven hen ad otte, da Havet pludselig rejste sig i uhyre høje Dønninger. En tordnende Larm hørtes, og det var som om St. Pierre, der nu tydelig kunde ses, blev oplyst af en mægtig, uforklarlig Ild.

Skibet rullede voldsomt i den vældige Dønning, og Passagererne klamrede sig fast til det opstaaende, medens de dødblege af Skræk stirrede ind mod Byen.

„Se! Se! Domkirkens Taarn vakler, det vælter, det vælter! Husene styrter sammen, aah Gud! mit Barn, mit Barn! hun kunde have været med os; men du har spærret hende inde, det er dig, der har dræbt hende,“ hvinede Fru Delardes vildt og greb fat i sin Mand; men denne svarede ikke; ligbleg lænede han sig mod Rælingen og saa med stive Øjne ind mod St. Pierre, hvor hans Hjem og hele Ejendom nu blev knust til Grus og Støv.

Saa styrtede hans Hustru bevidstløs om, medens Skibet vendte og for fuld Kraft stod ud til Søs.

Medens St. Pierre saaledes blev ødelagt, var Precheur, der laa nærmere Vulkanen, bleven skaanet, fordi Vinden bar fra; og Dagen efter Udbrudet strømmede en Mængde dødsængstede Mennesker sammen i denne By. De fleste var saarede eller syge, og Henri Savary fik ikke Tid til at tænke paa sine egne Sorger; han maatte være i Virksomhed baade Dag og Nat. Tillige maatte han opmuntre Amelie, hvis Tanker ofte var hos Forældrene, hun vidste jo ikke, om de var vendt tilbage fra deres Rejse og nu laa begravede mellem Ruinerne, som de fleste andre, hun havde kendt og holdt af; men hun var paa det rene med, at al deres Ejendom var ødelagt, og at hun nu var en fattig Pige.

Flere og flere strømmede til Byen, alle Huse var overfyldte, og alle Mennesker græd og jamrede, medens deres Øjne søgte ud over Havet, for at se, om der ikke ad den Vej skulde være Udsigt til at slippe bort fra Vulkanens Nærhed; thi over Land var alle Veje spærrede. Fredag og Lørdag ventede de forgæves, men Søndag Morgen lød et højt Frydeskrig gennem Precheurs Gader; thi man havde faaet Øje paa tre Skibe, der styrede ind mod Byen, og alle løb ned til Strandbredden for at være de første til at komme om Bord.

Da Skibene kom nærmere, kunde man se, at de to var franske, men paa det tredje vajede et Flag, de fleste aldrig havde set. Det var et Splitflag, hvis røde Dug med det hvide Kors skarpt og tydeligt traadte frem i den askefyldte Luft.

„Se det hvide Skib!" raabte de stakkels uvidende Negre og Mulatter, „det har Korsets hellige Tegn i sit Flag, det er Madonna selv, der sender os det til Frelse, lovet og priset være Guds Moder og alle Helgene."

Og snart var alle de indfødtes lange, kajaklignende Baade fyldte og blev roede ud mod Skibene, fra hvilke nu ogsaa Fartøjer kom mod Land.

Det var de franske Skibe „Suchet" og „Pornyer Quertier" samt den danske Krydser „Valkyrien", hvis Faldrebstrapper snart var overfyldte af en larmende og skrigende Mængde, der myldrede om Bord med, hvad de i Hast havde kunnet faa med sig. Der var hvide, sorte, brune og gule Mennesker, syge og sunde, ældgamle, rynkede Mænd og Kvinder, og unge, næppe voksne Mødre med diende Børn ved Brystet. Hist bliver en gammel Mand baaret om Bord, han er helt tildækket med Aske, undtagen i Ansigtet, der har et forpint, lidende Udtryk. Efter ham kommer en

lille Pige, der jubler og ler, thi hun har ikke alene reddet Livet, men ogsaa det kæreste, hun ejer, paa Armen bærer hun nemlig en Hundehvalp, der ser sig om med store, forundrede Øjne. Selv er Barnet næsten nøgent, men Hvalpen har hun dækket med en Klud, at den ikke skal tage Skade af den faldende Aske.

Under Raab og Graad, Puffen og Støden fyldtes „Valkyrien"s Dæk i Løbet af en Times Tid med 582 Mennesker fra Land. Saa kunde der ikke være flere, Maskinen blev sat paa „Fuld Kraft frem" og Kursen mod Fort de France.

Rundt om paa Dækket var Mødre beskæftigede med at give deres Børn Mad og Drikke, og enkelte af Flygtningene var saa udmattede, at de straks segnede om og faldt i Søvn. De mange Høns, der var komne med om Bord, foer omkring i vild Forvirring, medens Hanerne galede og sloges. Paa en rødmalet Kiste sad en ung Mulat og græd højt over Tabet af sine Forældre; tæt ved ham stredes to Negerinder heftigt om en gammel, grøn Paraply.

Der var ikke mange hvide mellem de reddede, men henne paa Agterdækket stod et ungt Par, der holdt hinanden i Haanden og saa ind mod Kysten. Da de fik Øje paa den rygende Hob Ruiner, der for ikke mange Timer siden var en blomstrende By, brast den unge Pige i Graad og udbrød:

„Aah, Henri! hvor rædselsfuldt er dog alt dette. Mon det ikke blot er en forfærdelig Drøm, hvoraf jeg snart vil vaagne? Jeg kan ikke fatte, at Fader og Moder, hele vort Hus og alle dem, jeg har kendt og holdt af, nu er borte for bestandig, hvad skal der dog blive af os?"

Savary trykkede hendes Haand fast og sagde:

„Fat Mod, Amelie, maaske er dine Forældre endnu ikke komne tilbage fra Guadeloupe, men er Ulykken sket, maa vi være hinanden nok, og intet skal da mere skille os her i Verden."

Hun svarede ikke, men vedblev at stirre ind mod den ødelagte By, indtil den svandt bort i Asketaagen.

En ubeskrivelig Forvirring herskede i Fort de France, hvor Regeringen havde sit Sæde. Guvernøren og flere af de højeste Embedsmænd havde været i St. Pierre og var faldne som Ofre for Udbrudet, og nu vidste man næppe, hvorledes man skulde hjælpe de stakkels udmattede, sultne og syge Mennesker, der i Hundredvis strømmede til Byen fra St. Pierres Omegn. Hospitaler og Huse var overfyldte, og paa de aabne Pladser var rejst store Telte til Flygtningene. Vilde Udbrud af Smerte og Sorg lød alle Vegne,

men af og til hørtes dog ogsaa Jubel og Glædesraab, naar Slægtninge genfandt hverandre.

Da „Valkyrien" kom fra Precheur og begyndte at landsætte sine Passagerer, strømmede Folk til Havnen for at se dem. Det var sent om Aftenen, og Tropernes dybe Mørke var faldet paa; Himlen var stadig sort og truende, og langt borte mod Nord glimtede Lynene endnu af og til over Vulkanens Top. Rundt om paa Handelspladsen stod Soldater med Fakler, der kastede et flakkende og fantastisk Lys over den brogede Scene.

Blandt de sidste, der kom i Land, var Amelie Delardes og Henri Savary. Langsomt gik de hen over Pladsen mellem den store Skare Mennesker, der var samlet der.

Da lyder der paa en Gang et højt Raab:

„Amelie! Amelie! mit Barn lever; hellige Guds Moder, lovet og priset være du," og en sortklædt Kvinde baner sig Vej gennem Mængden og falder om Halsen paa Amelie, der bryder ud i Jubel.

„Mama, kære, søde Mama! hvordan har du det dog, og hvorledes er du bleven frelst?"

Men tæt efter Moderen følger en krumbøjet Mand med et forgræmmet Ansigt. Da han naar hen til Datteren, synker han paa Knæ og hulker højt, medens han siger:

„Tilgiv mig! Barn, Barn, kan du tilgive mig? tro mig, jeg har lidt forfærdeligt."

„Kære Fader, jeg har intet at tilgive dig, du har sikkert handlet i den bedste Mening."

„Ja, jeg troede at skabe Lykke og Rigdom for dig, og nu, aah Gud! alt er knust og ødelagt, hele min Ejendom har jeg mistet, fattige og ensomme maa vi tre nu henleve Resten af vort Liv."

„Nej, Fader, vi er flere end tre, du glemmer en," siger Amelie og trækker Henri frem i Fakkelskæret, „her er din Søn, som du har faaet til Erstatning for det, du har mistet; ham vil vi beholde, han er kommen til os gennem Gløder og Flammer."

Foraar.

(Med Billede).

Det er Foraar!

Foraar i Danmark! Kender du en skønnere Tid? Det lyse Bøgeløv og de fine Birke mod de mørke Graner er som en Skønhedsaabenbaring. Og Engen midt i Skoven, hvor Græsset er grønt og tykt og blødt indvævet med hvide, gule og blaa Blomster, der vifter for Vinden, nejer sig og synger Vaaren ind, spreder de smaa Blomstervinger ud i Dag og i Morgen gemmer den under Grønsværen. Men i Dag lever de, i Dag synger de Skaberens Pris.

Der er en Fuglekvidder og Kvinkeleren fra hvert et Bladehang, Travlhed med Reder og Æg — Travlhed — Travlhed! Lad os glædes, lad os synge, den danske Sommer er saa kort, snart har vi Midsommer, og da maa vi tie.

Og Søen vugger Bølgerne mod Skrænten; det klukker og risler, og Stenene pludre, naar Bølgen viger.

Himlen er blaa, lys og kølig som den nordiske Vaarhimmel er, Søen spejler den lyse Farve igen.

De høje Bøge svaje de slanke Grene for den lette Brise op mod Himlen ned mod Søen, ned mod sit eget Spejlbillede af de unge lyse Blade

Foraar i Danmark! Foraar overalt!

Se den unge Kvinde, der langsomt vandrer under Træernes Kroner og nu læner sig mod Bøgestammen. Det er Foraaret selv. Skøn er hun som Vaaren, lys og let. Den hvide Kjole falder blødt om de slanke Lemmer, og det blonde Haar sidder højt som en Krone over den hvide Pande.

Drømmende, lykkelig stirrer hun over Søen. Det er Foraar nu! Med bankende Hjerte venter hun sin Sommer, sin Lykkesommer. Gid Efteraarets klare Dage maa følge paa. Men nu — nu er det Foraar!

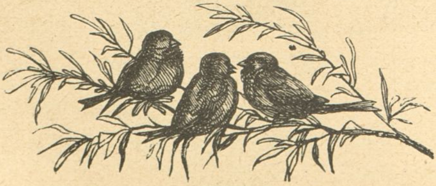

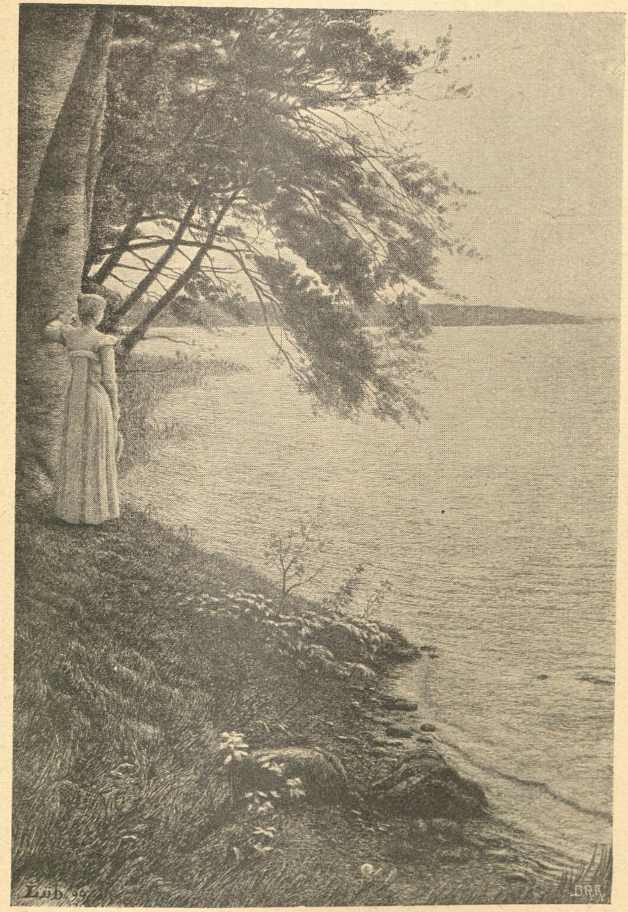

Foraar.

Paaskefestens Plads

i vor Kalender.

Paasken er over 3000 Aar gammel. Den er nemlig nedarvet fra Jøderne. Disse fejrede og fejrer endnu deres Paaske til Minde om Udfrielsen af Ægypten ca. 1500 Aar før Kr. F. Ordet „Paaske" betyder Forbigang Dødsenglen gik forbi og skaanede Israels Folk; de fik Livets Naadegave, og Folket naaede gennem Trængsler ind i det forjættede Land.

Vor Paaske er ogsaa Livets, Opstandelsens Fest, og Festens Bevægelighed skulde netop minde om Livet. Paasken betegner det centrale i Kristendommen og er den ældste af vore tre store Højtider.

Da nu det, som alle kristne Folk ihukommer ved Paaskefesten, just indtraf under en jødisk Paaske, og da Jøderne hørte til de Folkeslag, hvis hele Tidsregning var bygget paa Maaneaaret, har ogsaa de kristne Nationer til alle Tider bibeholdt Maaneaaret ved Paaskeberegningen. Hvad er da et Maaneaar?

Vort almindelige Aar er jo et Solaar, d. v. s. den Tid, Jorden bruger til at vandre Solen rundt: 365 Dage. Et Maaneaar er derimod dannet af 12 Maanemaaneder eller 12 Gange det Tidsrum, der forløber fra Nymaane til Nymaane. Dette Tidsrum mellem to ens Maanefaser udgør gennemsnitlig $29^1/_2$ Dag, og Maaneaaret bliver altsaa 12 Gange $29^1/_2$ eller 354 Dage, d. v. s. 11 Dage kortere end Solaaret. De gamle Folkeslag havde ikke let ved at faa Rede paa Solaaret, hvorimod Maanen ved sine vekslende Faser frembød sig som en bekvem Tidsmaaler. Man passede nøje paa, naar den ganske smalle Maanesegl viste sig lavt i Vest efter Solnedgang, idet „Nyet tændtes" og et nyt Maaneomløb skulde begynde. Araberne og i det hele taget Muhamedanerne har bibeholdt det „fri" Maaneaar og tager ikke Hensyn til Solaaret. Jøderne følger derimod det „bundne" Maaneaar, idet de lemper deres Maaneaar efter Solaaret ved at indføre Skudmaaneder paa i Reglen 30 Dage, hvorved disse Aar bliver snart 354, snart 384 Dage. Paa denne Maade holder Jødernes Maaneaar Skridt med Solaarene.

Den græske Astronom Meton i det 5te Aarhundrede før Kr. F. opdagede, at 19 Solaar saa nær indbefatter 235 Maanemaaneder, at Forskellen kun udgør et Par Timer. Herved fandtes den længe attraaede Forbindelse mellem Sol- og Maaneaaret. Efter 19 Aars Forløb kommer Maaneskifterne altsaa igen paa de samme Datoer, f. Eks. Nymaane den 26de Januar 1838, den 26de Januar 1857, den 26de Januar 1876. Denne Cyklus begynder med Aar 1 før Kr. F., da Nymaanen i dette Aar faldt den 1ste Januar. Antallet af forløbne Aar i den 19aarige Periode kaldes Gyldentallet, fordi det i ældre Tid skreves med Guldtal paa Grund af dets store Betydning i Kronologien. Man finder

Aarets Gyldental som den Rest, der udkommer, naar man dividerer Aarstallet plus 1 med 19. Aaret 1908 har Gyldentallet 9. Naar dette Tal tages 11 Gange, det udkomne divideres med 30 og Resten formindskes med 12 (eller forøges med 18) faas den saakaldte **Epakt**, som betegner Maanens „Alder" den 1ste Januar, d. v. s. Antallet af forløbne Dage siden sidste Nymaane. Man er herved i Stand til at angive Dagene for de følgende Nymaaner i Aaret og finder ligeledes **Paasketerminen**, som er Dagen for Paaske-Fuldmaanen, den første Fuldmaane i Foraaret.

Apostlene og de første Kristne holdt Paasken samtidig med Jøderne, som fejrer den paa selve Foraars-Fuldmaanedagen uden Hensyn til Ugedagen.

Det varede dog ikke længe, før de kristne Menigheder ønskede en ny Ordning, hvorved deres Paaskefest blev skilt fra Jødernes uden dog at fjerne den for langt fra Foraarsfuldmaanen. Dette førte til Bestemmelsen paa det store **Kirkemøde i Nikæa** Aar 325. Her vedtoges da den Grundlov, som endnu gælder, den lyder saaledes:

Paaskedag er første Søndag efter Foraarsfuldmaanen.

Ved Foraarsfuldmaanen forstaas den Fuldmaane, der indtraf paa eller nærmest efter den 21de Marts, og naar det hedder, at Paaskedag skal falde paa første Søndag efter Foraarsfuldmaanen, skal dette „efter" tages bogstaveligt. Var nemlig Foraarsfuldmaanedagen selv en Søndag, blev ikke denne, men først den næste Søndag Paaskedag. Herved mente man at kunne undgaa Sammenfaldet med Jødernes Paaske, hvilket dog ikke altid lykkedes. Sagen er nemlig mere indviklet, end man mente. Grundlaget havde man, men de, der skulde gennemføre Sagen, formaaede det ikke, fordi Videnskaben endnu ikke magtede Opgaven.

Resultatet blev en langvarig Paaskestrid, som førte til, at Festen i forskellige Lande holdtes paa forskellige Tider, ja der var endog Egne, hvor man ikke engang holdt paa, at Paaskedag skulde være en Søndag. I Gallien, det gamle Frankrig, fejrede man længe Paaske paa en bestemt Dato, den 25de Marts, fordi en gammel Tradition gik ud paa, at Kristus var staaet op af Graven paa den Dag. Det var lige 3 Maaneder efter Juledag. Men paa den Maade kom Paasken jo kun undtagelsesvis til at falde paa en Søndag.

Først paa **Carl den stores** Tid ved Aaret 800 var de Lærde kommen til Forstaaelse og Enighed om Fastsættelsen af vor Paaskefest, og saa var der Paaskefred i 800 Aar.

Men nu er der herved en meget vigtig Omstændighed, som de fleste Mennesker ikke kender. Den Maane, Paaskereglen omtaler, er egentlig ikke den sædvanlige Maane, som lyser for os, og hvis Lysskifter staar angivne i Almanakken. Det gaar her som med Solen. Disse Himmellegemer flytter sig ingenlunde regelmæssigt; man kan snarere sige, at de gaar deres egen skæve Gang, og vi har derfor set os nødsaget til at opfinde baade en ideal Sol, Middelsolen, og en ideal Maane, Middelmaanen, som vandrer regelmæssigt frem, idet man har tillagt dem den virkelige Sols og den virkelige Maanes Middelbevægelse.

Disse fingerede Kloder kan naturligvis ikke iagttages — hverken med eller uden Kikkert — men man kan til enhver Tid holde Regnskab med, hvor de er. Man maa finde sig i, at Solen og Maanen snart løber forud og snart sakker bagud, og der bliver som Følge heraf Afvigelser mellem den iagttagne Klodes Sted paa Himlen og den fingerede Klodes Sted. Hvad Maanen angaar, kan Afvigelsen gaa op til 2—3 Dage.

Paaske-Fuldmaanen er altsaa ikke den virkelige, astronomiske Fuldmaane, men en, der findes ved Beregning af Gyldental og Epakt efter bestemte vedtagne Regler. Denne Paasketermin har kun Dato, men intet Klokkeslet, og dette byder den store Fordel, at man bliver uafhængig af de forskellige Klokkeslet rundt om paa Jorden. Den astronomiske Fuldmaanes Øjeblik er jo et bestemt Moment, det nemlig, da Maanen er lige modsat Solen; men dette Moment betegnes jo med alle mulige Klokkeslet hele Jorden rundt.

Gør man ikke Forskel paa den virkelige Fuldmaane og den beregnede, vil man møde Overraskelser. I 1903 spurgte en Præst i et københavnsk Blad, hvorfor Astronomerne ikke havde fulgt Paaskereglen i det nævnte Aar. Almanakken viste nemlig Foraars-Fuldmaane den 12te April, som var en Søndag, og denne Søndag var betegnet som Paaskedag. Dette var, mente Præsten, et Brud paa Paaskereglen; thi efter denne burde først den 19de April have været Paaskedag. Afvigelsen fra Paaskereglen var selvfølgelig kun tilsyneladende. Paasken retter sig efter Middel-Fuldmaanen. Hvis Paasken skulde rette sig efter den astronomiske Fuldmaane, vilde vi i 1903 have haft Paaskedag den 19de April, men i Irland allerede den 12te April. Ja, det kunde endog være gaaet saa vidt, at man paa Sjælland fik Paaske en Uge senere end i Jylland, saafremt vi regnede med den astronomiske Fuldmaane. Nej, man staar sig bedst ved at gaa frem efter Tabellerne, som udelukker al Tvivl.

Da den store Kalenderreform i 1582 blev indført i alle katolske Lande, vilde Protestanterne ikke antage en Ordning, der var udgaaet fra Paven, skønt denne gregorianske Kalender eller „nye Stil", som den kaldtes, i Virkeligheden var et stort Fremskridt. Omsider kom de protestantiske Lande dog ogsaa med, Danmark fra 1700, England fra 1752, Sverrig fra 1753. Som bekendt følger Russerne og alle græsk-katolske Kristne endnu den „gamle Stil" og er i Dato nu 13 Dage tilbage for os. Ved denne Kalenderreform kom den gamle Paaskestrid op igen, og Protestanterne, som havde antaget den nye Stil, vilde dog ikke følge den med Hensyn til Paasken. Man vilde rette sig efter den virkelige Maane, ikke efter Middelmaanen, og dette havde til Følge, at Paasken endog i samme Land blev fejret en Uge tidligere af Protestanterne end af Katolikerne, f. Eks. i 1724 og 1744.

Men fra 1777 blev den gregorianske Kalender fuldt ud gennemført i Danmark med Hensyn til Paasken.

I de senere Aar har der i flere Lande — ogsaa hos os — hævet sig Røster for noget, som man temmelig ukorrekt har kaldet „Paaskens Flytning". Man har ikke villet flytte Paasken udenfor den gamle Ramme, men kun have Rammen indsnevret f. Eks. til

een Uge. At man i sin Tid gjorde Paasken til en bevægelig Fest, kom af, at den skulde minde om Livet, hvis Kendetegn er Bevægelse; men en Bevægelse indenfor 7 Dage kan for saa vidt være lige saa god som en Bevægelse indenfor 35 Dage. For en Del Aar siden blev Sagen behandlet af ansete Videnskabsmænd, blandt hvilke var Professor Foerster i Berlin og C. Tondini i Bologna. Sidstnævnte søgte 1894 Audiens hos Pave Leo XIII og udviklede Sagen for denne. Paven udtalte da, at en Reform paa dette Omraade godt kunde tænkes gennemført. Bestemmelsen paa Kirkemødet i Nikæa var af saadan Art, at Kirken atter kunde ophæve den. Hvad man her i Danmark har villet tilsigte, er at undgaa den Skade for Landbruget, som de mange Helligdage ved Paasketid ofte forvolder, idet disse Dage gør Afbræk i det for Landmanden højst vigtige Foraarsarbejde. Hvor varsom man end bør være med Ændring af Forhold, som har Hævd gennem Aarhundreder, og navnlig paa det kirkelige Omraade, maa vi paa den anden Side huske, at den hellige Skrift intet fastsætter om Kirkeaarets Indretning. Dette er altsammen Menneskeværk og maa kunne gøres om, hvis man kan enes om en bedre Ordning. Man bør, om muligt, holde Paaske uforstyrret af timelige Bekymringer. Vi skulle heller ikke fristes til at bruge Helligdage til Arbejde. Der er næppe Tvivl om, at kirkelige, historiske og videnskabelige Hensyn kan vige for praktiske Hensyn. Det Forarbejde, Astronomer og Kronologer har udført for denne Sag, vil næppe være forgæves.

Man skulde blot have været saa forudseende for 200 Aar siden, at man havde fulgt en Anvisning af Professor Joh. Bernouille. Han holdt paa, at Paaskedag burde være den første Søndag i Foraaret. Da blev Spillerummet for Paasken en Uge, og Paasken kunde aldrig falde i April. Der maatte vel ogsaa nok kunne træffes en hertil svarende Omordning af Kirkeaarets Evangelietekster. Skulde nogen føle sig fornærmet ved en saadan Ændring, ja, virkelig tilsidesat, kan det kun være — Maanen. Men det overlever den nok.

Dato for Paaskedag findes efter følgende Formler af Gauss for Aarstallet N (i det 20de og 21de Aarhundrede).

N divideres først med 19, dernæst med 4 og endelig med 7. Resterne kaldes henholdsvis a, b, c. Derpaa søges Resten d ved at dividere 19 a + 24 med 30, samt Resten e ved at dividere 2 b + 4 c + 6 d + 5 med 7. Da bliver Paaskedag

(22 + d + e) Marts eller (d + e ÷ 9) April.

NB. Udkommer 26de April, tages 19de April; udkommer 25de April og d = 28, a større end 10, tages 18de April.

Torvald Køhl.

En elsket Fugl.

Der findes maaske ikke mange Fugle, der er i den Grad elsket som Gaasen, der jo ogsaa har mange gode Sider, men navnlig et godt Bryst.

Og Folks Kærlighed til den er endda ikke saa meget ung, hvad man kan se af, at Mortensgaasen i adskillige Aarhundreder har hørt til de faste Retter, baade blandt Katholiker og Protestanter. Katholikerne spiser dem den 11te November paa den hellige Mortens Dag. Sagnet fortæller, at da den hellige Morten Aar 375 blev valgt til Biskop, skjulte han sig i sin Undseligbed i en Gaasesti, for at undgaa Valget, men Gæssene røbede ham ved deres Skrigen. Der fortælles ogsaa, at de ved deres Skrigen forstyrrede ham i Studierne, og derfor til Straf maatte paa Stegespiddet.

Vi Protestanter spiser som bekendt Mortensgaasen den 10de November, vel sagtens til Ære for Morten Luther, som blev født paa den Dag, og forøvrigt skal have været en stor Ynder af Gaasesteg.

„Dum som en Gaas“ er jo en almindelig Betegnelse, men derfor behøver den just ikke at være berettiget. Indierne anser den saaledes som Visdommens Sindbillede, og den gamle, romerske Forfatter Plinius roser den baade for hurtig Opfattelse og Klogskab. I Ægypten var Gaasen helliget Gudinden Isis, og allerede for 3000 Aar siden dreves der ved Nilen en meget betydelig Gaaseavl.

Ogsaa hele Middelalderen var Gaasen en meget elsket Fugl, men de gæve Riddersmænd og brave Borgere vilde have Gaasen anderledes tillavet end nu, da vi nøjes med Æbler og Svedsker.

Der skulde Masser af skarpe Krydderier til, Peber, Nelliker, Safran, Muskat, Løg, Ingefær, Honning, Kastanjer, sligt satte man den Gang stor Pris paa.

Af Overtro, som er knyttet til Gaasen, skal kun nævnes, at man tog Varsler af dens Brystben for den kommende Vinter, og vist mange Steder gør det endnu. Var Benet hvidt eller stærkt hvidplettet, blev det en haard Vinter med megen Sne, var det mørkt, blev Vinteren mild.

Og naar saa Gaasestegen var vel fortæret, ventede Hvilen ovenpaa Anstrængelserne i den bløde Seng med de svulmende Dyner, der var fyldte med Gaasedun.

En Troloveſſe.

Hiſtoriſk Fortælling af Marie Henckel.

Med Tegninger af Poul Steffenſen.

En Dag tidlig paa Foraaret 1525 drog en lille Skare hen ad Vejen, der førte fra det den Gang bekendte Ring Nonnekloſter til Skanderborg.

Det var Følget, ſom Rigets Raad og Hofmeſter, navnkundige Hr. Mogens Giø til Krenkerup, Torbenfeldt, Gunderslevholm og Klavsholm, ſamt Lensmand paa Skanderborg Slot havde ſkikket for at hente ſin Datter Birgitte hjem fra Kloſteret, hvor hun i Lighed med adſkillige andre unge Adelsjomfruer var bleven optugtet af den ſtrenge og dydzirede Jomfru Mette Ovesdatter, ſom ikke var bange for at tugte de hende betroede Myndlinge — endog med Ris, naar det gordes Behov.

Paa Bigitte Giø havde denne ſtrenge Optugtelſe dog kun virket til Gavn, for ſaa vidt ſom den havde udviklet hendes af Naturen ſtærke Pligt- og Retfærdighedsfølelſe, hendes beſtemte Vilje og Sandhedskærlighed, og den lidt over fjorten Aar gamle Pige, ſom nu vendte tilbage til ſin Faders Hus, ſaa med et ſaa ſundt og frejdigt Syn paa Livet, hendes klare, blaa Øjne lyſte med et ſaa djærvt og aabent Blik i det tækkelige, om juſt ikke ſkønne Aaſyn, at man ſnart fik Fornemmelſen af, at hun ikke var af dem, der lettelig lod ſig kue.

Det ſamme tænkte kanſke ogſaa Stedmoderen, Fru Margrete Sture, ſom tillige med Hr. Mogens ſelv modtog hende ved Foden af Stentrappen og hilſte hende med et ſtramt Smil, mens Faderen fuld af Stolthed og Glæde ſluttede hende i ſine Arme.

„Ej, ſaa karſk og ſund, du ſer ud, Datterlil," udbrød han fornøjet. „Det tør vel ſiges, at har Mette Ovesdatters Tugt været ſtreng, da har hendes Koſt ej været knap, om en ſkal dømme efter dit gode Huld."

„Nej, paa Mad og Drikke var viſſelig ej knappe Tider," lo Birgitte, „og hendes Tugt var ej heller ſtrengere, end vi fortjente den — Jomfru Mette er en god Kvinde, der bærer ſtor Omſorg for vort Vel, det ſkal jeg vidne."

„Nu, glædeligt er det at vide, at du har været i gode Hænder, for brydſomt er det at optugte ſine Børn vel, naar

en, som jeg, har saa mange Hverv at røgte, og kun kan være saa lidet til Huse. Du være da nu hjertens Velkommen i dit Hjem, og Herren velsigne din Indgang."

Ja, godt var det at være under det fædrene Tag igen og kende sig som en fri voksen Jomfru, tænkte Birgitte, der ærede og saa op til sin Fader, som til intet andet Menneske.

Sin Stedmoder kendte hun saa godt som ikke. Som ganske lille Pige havde hun jo mistet sin egen Moder, den fornemme, retsindige Mette Bydelsbach, og var da af Faderen skikket til Ring Kloster, hvorfra hun kun en enkelt Gang havde gæstet Hjemmet paa et Besøg; nu var det først, at hun skulde lære den Kvinde at kende, som Mogens Giø havde gjort til sin anden Hustru, og forskende hang den unge Piges kloge Øjne ved den statelige Skikkelse, der bredte sig paa Husmoderens Plads, myndig baade i Tale og Færd.

Fru Margrete, der var en Datter af Klavs Sture til Gammelgaard paa Als, havde Ord for at være smuk, men der var et Drag om hendes Mund, et haardt og koldt Blik i hendes Øjne, som Birgitte ikke led, og at hun øvede stort Herredømme over sin Ægtefælle, der ellers var en myndig og bestemt Mand, det fik Datteren snart at fornemme, ligesom hun ogsaa daglig fik Beviser paa, at den Frihed, hun havde glædet sig saa meget til, med den var det kun daarlig bevendt. Thi Stedmoderen mente at burde begynde der, hvor Mette Ovesdatter slap, og skændte og smeldte, fordi hun drev for meget omkring, eller hang over de taabelige Bøger og gamle Haandskrifter, i Stedet for at gøre Gavn og gaa Pigerne til Haande; og mest urimelig var hun, naar Mogens Giø var fraværende fra Hjemmet, hvad der begribeligvis ofte hændte.

Det var jo urolige Tider i Danmarks Rige; Frederik den Første var endnu langt fra befæstet, Kristiern den Andens Tilhængere var stadig paa Færde, og Strid og blodige Fejder rasede rundt omkring, mens den katolske Gejstlighed stred sin sidste Kamp om Luthers Lære, der fandt mere og mere Indgang.

At Mogens Giø, der tjente den nye Konge lige saa tro og nidkær, som han havde tjent Kristiern den Anden, indtil han indsaa, at hans Sag var tabt, under disse Omstændigheder, og som Rigshofmester og en af Landets mest betroede Mænd, snart maatte være her, snart der, er en Selvfølge, og saa blev det jo mest Husfruen, der førte Regimentet i Hjemmet.

Men det viste sig dog, at Birgitte just ikke altid faldt til

Føje under sin Fru Moders ublide Tugt, saa megen sømmelig Ærbødighed, hun end viste hende.

„Gerne vil jeg i alle Maader være eder lydig, og gøre eder til Behag," sagde hun, „men ikke er det min Faders Vilje, at jeg den meste Tid skal færdes mellem Tyendet i Borgestuen."

Fru Margrete gav hende et eftertrykkeligt Ørefast. „Mukker du," raabte hun. „Ikke er du vokset fra Riset endnu, formærker jeg, men den Trods faar vi vel Bugt med."

„Ikke ved Hug, som I bød mig i Dag, Fru Moder, vær sikker derpaa!" Det varme Blod var faret Birgitte op i Kinderne, men hun stod rank med knejsende Hoved og saa den opbragte Stedmoder rolig og fast ind i Øjnene. Saa gik hun hen og satte sig paa Vindusbænken med sit Arbejde.

Men fra den Dag af vidste hun, at der var Fjendskab mellem hende og hendes Faders Hustru.

* * *

Ud paa Sommeren, da Rigshofmesteren var vendt hjem efter en Herredag i København, meddelte han Birgitte, at hun havde faaet en Bejler. Det var den rige Jesper Daa til Enggaard (nu Gyldensten) paa Fyn, et i alle Maader godt og ønskeligt Gifte, og Sagen var alt saa godt som afgjort med Frænders Bifald og Bistaaende; om føje Tid kom Jesper Daa selv hid, for at Trolovelsen kunde fejres paa tilbørlig Vis i den ganske Slægts Nærværelse.

Bleg og skrækslagen stirrede Birgitte paa sin Fader, der klappede hende paa Kinden.

Gefaller Bejleren kanske ikke den naadige Jomfru?" sagde Margrete Sture spydigt.

„Gefaller — ak nej, visselig gjorde han ikke det. Hun havde set ham en eller to Gange tilforn, og led ham ingenlunde. Alt een Gang, da hun endnu næppe var kommen ud af Sløjkjolen, havde hendes Haand jo været bortlovet til en af Rønnoverne; af den Barnetrolovelse var dog lykkeligvis intet vorden, men at hun nu, da hun var kommen til Skelsaar og Alder, uden at spørges skulde bortfæstes til en Mand, krænkede hendes Selvfølelse og Stolthed paa det dybeste. Stor var imidlertid den barnlige Lydighed og Ærbødighed i hine Tider, og tavs, med nedslagne Øjne, stod hun en liden Stund, uden at gøre nogen Indvending, men da hun saa op og mødte Stedmoderens haanlige og triumferende Blik, gav Harmen hende pludselig Mod til at tale.

„Hjertekære Hr. Fader, vredes ej," sagde hun rolig og bestemt, skønt ikke uden at Hjertet slog noget stærkere end ellers, „men om I havde spurgt mig, forinden I gav Jesper Daa eders Ja, da havde jeg svaret, at ingenlunde drikker jeg godvillig Fæstensøl med ham, og saasom Fru Moder mener, at jeg end ej er vokset fra Riset, da tykkes mig kan jeg vel heller ej have Alderen til at trolovës."

Fru Margrete slog Hænderne sammen. „Ingen Sinde i mine livfødte Dage hørte jeg saa galt!" skreg hun. „At sætte sig op mod sine Forældres Vilje og Bud — der ser I selv, Mogens, hvor trodsig hun er."

Mogens Giø rynkede Panden. Visselig maa jeg undres over dig, Birgitte," sagde han strengt. „Lærte du kanske ej, at Barnets første Pligt er Lydighed over for Forældre, som vil dets Ve og Vel?"

„Jo, men jeg lærte tillige, at Forældre ej gør Ret i at øve Vold og Tvang! Om jeg ej følte mig som en fri og ædelbaaren Kvinde, der, naar Tiden kommer, selv ønsker at træffe mit Valg, da var jeg visselig ej den store Mogens Giøs Datter, thi beder jeg da saa mindelig, at Hr. Fader ej fremturer i sit Forsæt, saasom jeg i det Stykke ganske og aldeles ej kan være eder hørig og lydig."

Fuld af Undren betragtede Mogens Giø sin Datter — visselig, han havde ikke kendt hende, før i denne Stund, ikke vidst, hvad der boede i hende, og det var ikke fri for, at han ligesom følte sig lidt stolt af den Viljestyrke, hun lagde for Dagen — der var Grund at bygge paa, det skønnede han nok; ja, hun var visselig hans stolte, kække Datter! Han rømmede sig og skottede saa til sin Hustru, men tog atter hastig og lidt forlegen Øjnene til sig ved at møde hendes talende Blik — det var jo hende, som stred saa ivrig for at faa det Gifte i Stand.

Saa vendte han sig barsk til Birgitte. „Jesper Daa har mit Ord, og det kan ingenlunde brydes for Barnestreger og Nykkers Skyld. Hvad enten det gefaller dig eller ej, faar du lære at lystre og føje dig efter dine Forældres Vilje, det er mit sidste Ord i denne Sag."

Treugersdagen efter indfandt Jesper Daa sig.

Han var hverken køn eller styg, en noget trivelig Mand med lyst Haar og Mundskæg, og temmelig dvaske, vandblaa Øjne, der just ikke var i Stand til let at sætte et ungt Pigehjerte i Brand. Birgitte undveg ham, hvor hun kunde. Hendes sidste Haab havde staaet til, at naar han kom og mærkede, hvor meget hun havde

imod Forbindelsen, at han da af sig selv skulde trække sig tilbage, men saa fintfølende var Jesper Daa ikke, han var ikke til Sinds at lade den rige Fæstemø af den ansete Slægt slippe sig af Hænderne, og det øgede endnu mere hendes Uvilje imod ham.

Standhaftig vedblev hun at sætte sig imod den forhadte Trolovelse; Jomfru Mette Ovesdatter blev hidkaldt for at tale hende til Rette, men hun græd og bønfaldt kun des mere Faderen om at slippe fri. Havde Stedmoderen ikke været, da havde Mogens Giø kanske ogsaa ladet sig bevæge af hendes Sorg, men Margrete Sture, der kun tragtede efter at faa hende vel forsørget og ud af Huset, skyndede paa, at Trolovelsen skulde fuldbyrdes; man var gaaet for vidt til at kunne trække sig tilbage, sagde hun, og deri maatte jo rigtignok hendes Husbond give hende Medhold, saa at Dagen, trods Birgittes Modstand, blev berammet, da Fæstensøllet skulde drikkes i Overværelse af de nærmeste Frænder.

En stor Forsamling af Danmarks ældste og bedste Adelsslægter var det, som gav Møde og søgte at overstraale hinanden ved Klædedragten og rige Smykkers Pragt, men Birgitte var bleg som Døden, da hendes Fader førte hende frem og stillede hende ved Siden af Jesper Daa, og hendes Øjne var røde af Graad. Havde Fæstemanden været af en mere ædelmodig Natur, da havde han i denne Stund sikkert ladet hende fare, men han gjorde sig ingen Skrupler og fortrak ikke en Mine, end ikke, da det skæbnesvangre Ja skulde udtales, og Birgitte fremdeles stod tavs og stirrede mod Jorden, uden at tage imod den Fæstensgave, han rakte frem imod hende.

Kan hænde, at der var dem, som havde ondt af hende, men fra de fleste hævede der sig en forbitret Mumlen — skulde den gamle, ætstore Slægt kanske staa til Skamme paa Grund af et taabeligt Pigebarns Nykker? For om Mogens Giø nu brød sit Ord, da var han jo for æreløs at regne i Jesper Daas og Frænders Øjne — sligt burde visselig ikke taales!

Da traadte han og Margrete Sture frem, og resolut rev Fru Margrete Fæstensgaven, en gylden Halskæde, til sig og hængte den om Birgittes Hals, Fæstensringen blev presset paa hendes Finger, og Jesper Daa var uridderlig nok til med et Smil at tage imod Ofret og den modvillige Fæstemø, som kun under Tvang og bittre Taarer havde givet efter for Nødvendigheden.

„Kun liden Glæde var der ved det Jaord," sagde Pernille Krognæs, da Gæsterne efter Trolovelsesfesten igen drog hver til sit, „og kun liden Glæde faar Jesper Daa af den Fæstemø, det

læste jeg i Birgittes Aasyn! I Dag fik de hende til at lystre, men haardt vil det falde at faa hende trukken til Brudeskamlen og Brudesengen, skal I nok se!"

En liden otte, ni Aars Dreng med et Par store, alvorlige Øjne havde stillet sig foran Birgitte — det var en Søn af Jakob Trolle ovre fra Lillø i Skaane, hvis Hustru ogsaa var af Slægten.

„Græd ej, Jomfru Birgitte," hviskede han, „naar jeg først er vorden stor, da frier jeg eder fra den Fæstemand, I ej lider."

Birgitte maatte mod sin Vilje smile. „Ak, Herluf, det vil have gode Veje — men hvo kan vide — kan hænde jeg tager dig paa Ordet en Gang!"

Det var Herluf Trolles og Birgitte Giø's første Møde!

Om at rede til Bryllup med Jesper Daa var dog ikke Tale for det første paa Grund af Birgittes store Ungdom, hun var jo ikke fyldt femten Aar endnu. Kort efter, at Fæstensøllet var drukket, drog han atter tilbage til Enggaard, og helst ønskede hun aldrig at se hans Aasyn mere.

„I faar lade mig i Ro allenfals de første Aar," sagde hun til Forældrene, „ellers svarer jeg ikke for Følgerne."

* * *

I det tredje Aar derefter døde Fru Margrete Sture.

„Nu tænker jeg, I giver mig Forlov at handle frit og forsøge at formaa Jesper Daa til at løse mig fra mit Ord," sagde Birgitte til sin Fader.

Og Mogens Giø, som nu ikke længer stod under sin magtsyge Hustrus Herredømme, og som desuden mente, at Birgitte maatte kunne komme ind i en endnu rigere og mere anset Slægt, havde da heller ikke længere noget imod, at Datteren ad lempelig Vis søgte at klippe fri for sin Fæstemand, og Birgitte sendte da Jesper Daa hans Fæstensgave og Ring tilbage, med Anmodning om, at han vilde løse hende fra det Løfte, som hun kun nødtvungen havde givet ham, for det maatte han kunne forstaa, at en Brud, tagen med Vold, gav kun liden Lykke, og at hun ingen Sinde vilde kunne vende sin Hu til ham.

Men Jesper Daa var uridderlig og smaalig nok til at staa paa sin Ret, og nægtede fremdeles at give hende fri; formaaede hun ham, sagde han og lo i Skæget, saa skulde hun allenfals have den Klemme paa sig, at hun ikke kunde fæste sig bort til nogen anden Mand.

En Trolovelse var jo i hine Tider omtrent lige saa bindende som selve Ægtepagten, og Mogens Giø's stolte, selvfølende Datter kunde altsaa fremdeles ikke betragte sig som fri! Det var en bitter Tort. „Men," sagde hun, „Gud er min Styrke, paa ham forlader jeg mig."

Aarene gik.

Men skønt Birgitte Giø ikke havde kunnet blive Jesper Daa kvit, havde hun dog fremdeles standhaftig vægret sig ved at lade sig hjemføre som Brud, trods det, at Slægten paa begge Sider trængte paa og gjorde hende Forestillinger; saalunde kunde det jo dog ikke fare fort at gaa, der maatte dog en Gang gøres Ende paa Sagen, mente de, om hun ikke skulde sidde hen som Jomfru alle sine Dage.

„Heller sidde hen som Jomfru til mit Livs Ende, end gaa med Fruelinet i Jesper Daa's Gaard!" sagde hun. Og derved stod det saa hen, og der skete ingen Forandring. —

Det var saa ud paa Sommeren i Aaret 1537.

Store Omvæltninger havde fundet Sted i Danmarks Rige. Kristiern den Anden sukkede i sit Fængsel paa Sønderborg Slot, og paa den Trone, om hvilken saa blodige Kampe havde fundet Sted, sad nu efter første Frederiks Død hans retsindige Søn Kristian den Tredje. Gejstlighedens Magt var brudt ved den katolske Kirkes Fald og Reformationens Indførelse, men Adelens Vælde var større end nogen Sinde, Borgernes og især Bøndernes Kaar fremdeles usle og ringe.

Paa alt dette tænktes dog ikke meget i København i denne Sommer, da alle var optagne af den forestaaende Herredag og Kongeparrets Kroning. Meget havde Staden lidt i de senere Aaringer ved Belejringen, Pest og Hungersnød, men dog havde den saa nogenlunde rettet sig igen; fyrstelige og adelige Herskaber med deres Følge var i denne Tid strømmet til, og de snævre Gader frembød et festligt Skue alt ved Morgenen tidligt den 12. August, da det kongelige Tog satte sig i Bevægelse, for fra Slottet at begive sig til Vor Frue Kirke, hvor Doktor Bugenhagen fra Wittenberg skulde forrette Kroningen.

Forrest red en Skare danske og fremmede Adelsmænd samt Rigets Raader, der bar Regalierne, Mogens Giø de med Ædelstene rigt besatte Krone, saa kom Trompetere og Spillemænd samt fire prægtig udstafferede Herolder, og saa Kong Kristian selv i Kroningsdragt paa en herlig Ganger, fulgt af alle de fremmede fyrstelige Herrer og Affendinge. Derpaa kom atter Herolder og tvende Rigsraader, der bar Dronning Dorotheas Krone og Scepter foran den lueforgyldte Karm, i hvilken hun selv havde Plads tillige med Kongens tvende Søstre, og i andre Karme fulgte Dronningens Jomfruer med den lille femaarige Prinsesse Anna imellem sig, samt alle de danske og udenvælske Adelsdamer, der var ind-

budte til Festen. Et saare pragtfuldt Skue var de brogede Dragter af Silke og Fløjel og de gyldne Smider, der luede i Solens Glans, og Folket jublede som glade Børn. Senere var der stort Gæstebud paa Københavns Slot for Herskaberne, og den følgende Dag afholdtes Dystløb og Turnering paa Karouselpladsen.

Mange skønne Kvinder havde ved den Lejlighed Sæde paa Balustraden for at overvære Skuespillet og uddele Sejrsprisene og Æresdankerne; som en broget Blomsterkrans sad de der i Kreds om Dronning Dorothea, der visselig ikke var den mindst skønne, og mange var de Blikke, der søgte op til de fagre Fruer og Jomfruer, blandt hvilke ogsaa den nu seks og tyveaarige Birgitte Giø befandt sig. Smuk var hun ganske vist ikke, især efter at den første Ungdoms Friskhed var borte, men der laa et eget Skær af Renhed og Klarhed over den høje, hvælvede Pande, og over det hele djærve Aasyn med de brede, stortskaarne Træk og de kloge, tænksomme Øjne, som indgød Tillid og gav hende en Tiltrækningskraft, som Skønheden ofte savner. I et Par Aar havde hun nu tjent Dronningen, som satte megen Pris paa hende, og i det hele taget var hun baade skattet og afholdt ved Hove paa Grund af sin aabne, ærlige Sindelag og retskafne Tænkemaade, sin lyse Forstand og sit gode Hjerte, der gjorde, at man gerne søgte til hende om Raad og Bistand.

„Ej, Birgitte, saa du den Ungersvend, der nys stødte den tykke Jokum Galt af Sadlen?“ spurgte den livlige og vevre Hilleborg Trolle, som sad Birgitte næst. „Det er mit Sødskendebarn. Herluf, han er nys hjemvendt fra Udlandet, hvor han har studeret, men agter sig nu paa Søtogt, siges der, med Peder Skram, hvem Kongen slog til Ridder i Dag i Frue Kirke.“

„Ja saa, er det Herluf Trolle — han har et vakkert Aasyn, endog han er noget klejn og spædlemmet,“ sagde Birgitte; idet hendes Øjne fulgte den unge Adelsmand, der havde sejret.

„Han er end kun tyve Aar, han kan vokse endnu,“ lo Hilleborg. „Men nu ser han herop — Skade, at min egen Ægtemand alt har bekommet min Urtekost — Du faar skænke ham din som Sejrspris, Birgitte —“

„Nu ja, hvorfor ej —“ Birgitte bøjede sig smilende frem, og hendes Urtekost fløj i det samme ud over Skranken og blev fanget af den unge Herluf Trolle paa Spidsen af hans Lanse; høvisk bøjede han sig for hende og gemte saa Urtekosten ved sit

Bryst indenfor Foret af sin Vams, men idet hans og Birgittes Øjne mødtes, mærkede hun, at hun blev rød.

„Kors, saa varm du blev i Kinderne," skæmtede Hilleborg. „Er du og Herluf kanske alt gamle Kendinge?"

„Vist ej," Birgitte rystede med en alvorlig Mine paa Hovedet. „Kun een Gang tilforn saa jeg ham, da var han en Pog, og det var ved en Lejlighed, jeg ej skøtter om at nævne. Undre mig skulde det, om han end mindes det."

Jo, det gjorde han. Ud paa Aftenen, da Dansen gik i Riddersalen, søgte han hende, og stod høvisk hilsende foran hende.

„Saa skulde vi da atter mødes en Gang, Jomfru Birgitte — — om I da ellers kender mig igen," tilføjede han lidt usikker.

„Visselig skulde jeg haft ondt ved i den drabelige Ridder i Panser og Plade ved Turneringen at genkende Drengen fra for tolv Aar siden, om man ej havde sagt mig, hvem I var," svarede Birgitte med et lille Smil. „I har forandret eder meget, Herluf Trolle."

„Ikke saa med eder, Frænke, I ser eder selv ganske lig, tykkes mig."

„Da maa I sikkert ej mindes mig ret," sagde Birgitte leende, men da Herluf svarede, at det gjorde han saare vel, han mindedes det hele fra den Tid, blev hun pludselig alvorlig, og han forstod, at Aarene dog neppe var gaaede saa sporløst hen over hendes Hoved, som det kunde se ud til, men at der maatte være baade Harme og Bitterhed i hendes Sind.

Deltagende stod han der og saa paa hende med de smukke, dybe Øjne, ligesom hin Gang i Barneaarene — da havde hun smilet ad Drengens Tale, nu var det, som hun kendte sig forlegen, og rødmede under Ynglingens Blik. Hun undredes over sig selv, slig ældre og adstadig Jomfru, som var saa meget ældre end han, hele seks Aar! Men hun led ikke at mindes om hin Stund, det var Sagen.

Og saa førte hun Talen hen paa hans Rejser og Ophold udenvælts, og hun mærkede snart, at var han end ung af Aar, saa tænkte og talte han dog som en moden Mand, og mere og mere undredes og glædedes hun over den Forstand og Hjertevarme, der lyste ud af hans Ord, det var, som havde hans Tale en højere Flugt, end den, hun sædvanlig hørte. Men Herluf Trolle paa sin Side tænkte, at han ikke før havde mødt en Jomfru saa klog og vel oplært, saa højsindet og dog saa blysom og tæk-

kelig i al sin Færd! Og de snakkede sammen fast den ganske Aften.

Dette deres andet Møde blev da heller ikke det sidste.

I den Tid, Herluf Trolle opholdt sig i Staden, traf de

jævnligt sammen, baade ved Hove og hos Frænder og Kendinge. Alle roste Herlufs ridderlige Tænkemaade, hans retskafne Vandel og sindige Væsen, der var saa uligt mange andre unge Adelsmænds, og Birgitte maatte af ganske Hjerte istemme denne Ros. Sælsomt, at Drengen, som hun i mange Aar ikke havde ofret en Tanke, nu var vokset op til en Mand, som hun fast maatte sætte over alle andre!

Og de to søgte fremdeles hinandens Selskab, som noget, der faldt af sig selv, det var, som om de i særlig Forstaaelse droges til hinanden. Men om Birgittes Trolovelse talte de ikke, det var, som havde de begge en vis Sky derfor.

Dog, da Herluf saa ud paa Vaaren det følgende Aar skulde drage til Søs, sagde han ved Afskeden til Birgitte, idet han tog hendes Haand: „Ikke har jeg glemt, hvad vi taltes ved sidst, da vi skiltes — I lo ad Pogen, der lovede eder sin Bistand, men — om det nu alligevel hændte en Gang, at I blev fri — mon I da vilde skænke ham Sejrens Løn?“

Og ligesom hin Gang, svarede hun med et Smil: „Ak Herluf, det vil have gode Veje med at vorde fri, men — om det hændte — ja, da tales vi atter ved, tænker jeg! Indtil da vil jeg bede Gud skærme og vogte alle eders Veje!“

Lidt efter var han borte.

Kongen og Dronningen holdt som sædvanlig Hof paa Koldinghus om Sommeren, og Birgitte drog med derover. Men omkring hende var det tomt og øde, først nu følte hun, hvad Herluf Trolle var bleven for hende, og Savn og Længsel fyldte hendes Sind.

* * *

Atter var der gaaet nogle Aar.

Paa Københavns Slot sad Fru Dorothea og arbejdede med sine Jomfruer. Solen skinnede ind gennem de smaa, blyindfattede Glarruder, og kastede lange Striber hen over det fliselagte Gulv i Fruerstuen, hvis Vægge ovenfor de høje Træpaneler var rigt beprydet med skønne Tapitserier og Kontrafejer af fremmede Fyrster og deres Gemaler. Dronningen var ligesom hendes Damer iført en tarvelig, sort Husdragt, uden anden Prydelse end den hvide Linkrave i Halsen, og et Sølvkors, der hang i en Kæde ned paa Brystet. Strengt vaagede hun over, at hendes Jomfruer holdtes til Orden og Arbejde, og tidligt og silde indskærpede hun dem Flid og Sparsommelighed, Gudsfrygt og dydige Sæder, hver Dag

maatte den lille Prinsesse Anna staaende forelæse dem et eller to Kapitler af Biblen.

Arbejdet gik stille fra Haanden, thi Fru Dorothea holdt ikke af, at Tiden spildtes med at snakke og fjase.

„Ved du, at Herluf er kommen hjem, Birgitte?“ hviskede Hilleborg.

„Ja — jeg hørte det hos Faster forgangen Dag.“ Birgitte bøjede sig lidt dybere over sit Arbejde. Hun havde skæmmet sig i de sidste tre Aar, var bleven mager og bleg; havde hun tidligere baaret sin Skæbne med en vis Ro og Ligevægt i Sindet, saa var det, som om hun nu ikke kunde finde Lægedom for den lønlige Smerte, der tærede paa hende. Thi Kærligheden til Herluf Trolle havde slaaet dybe Rødder i hendes Hjerte, skønt hun altid havde kæmpet imod, og hvad skulde det vel føre til? selv om hun havde været fri, kunde hun saa tro paa, at han vedvarende havde fæstet sin Hu til hende, og at de flygtig udtalte Ord ved Afskeden havde været mere end et Øjebliks Opblussen? Trofast var han vel af Sind, men han var end saa ung, hun fyldte snart de tredive — de var for ulige et Par, for gammel var hun til at give slige Elskovstanker Rum! Og med et Suk havde hun sagt sig selv, at det ene rette var, at hun for Fremtiden drog sig tilbage fra ham og forsøgte at glemme ham.

„Hvad skader dig i Dag, Birgitte? Du er sær bleg om Kind,“ sagde Dronningen.

„Mig skader intet, eders Naade, jeg er ganske karsk.“

„Da er der vísselig noget andet, som tynger dig. Har din Fæstemand kanske begæret, at du snart skal gøre Alvor af Sagen og drage Brudelinet paa? eller skulde det være, som der ymtes om, at en anden —“

Nu farvedes Birgittes blege Kinder af et Purpurskær. „Jeg beder eders Naades Højmodighed skaane mig,“ sagde hun alvorligt og fast, og Dronningen spurgte ikke mere. Men da Arbejdet var endt for den Dag, vinkede hun hende ind til sig i det næste Kammer.

„Uret har du haft i ej at fortro dig til mig, Birgitte, endog du ved, hvor kær jeg har dig, og hvor nær dit Vel gaar mig an,“ sagde hun. „En anden har haft mere Tillid til mig — Herluf Trolle havde i Gaar Foretræde hos mig.“

„Herluf Trolle,“ udbrød Birgitte, og hendes Røst skælvede. Saa havde han dog ikke glemt hende.

„Ja, han ønsker at bejle til dig, som det lader; hvad Svar har du at give ham?“

„Hvad andet, eders fyrstelige Naade, end det, som en bortfæstet Mø har at give?" svarede Birgitte ikke uden Bitterhed. „Gud forlade min beske Stifmoder og Jesper Daa deres Synd imod mig! Vægret mig har jeg i alle disse Aar ved at gaa til Altret med den lede Karl, og dog har han holdt mig bunden, har bragt den Skam og Tort over mit Hoved! Foragte ham gjorde jeg længst — først nu har jeg dog ret tilfulde lært, hvor svært det er ej at kende sig fri!"

„Jeg forstaar dig — du har Herluf Trolle kær, Birgitte, ej saa?"

„Visselig har jeg ham kær," svarede Birgitte efter et Øjebliks Betænkning. „Det kom saadan af sig selv, men — det er Daarskab af mig, Gud bedre — — han faar lade mig fare — det er det Svar, jeg har at give, og som baader ham bedst, ham saa vel som mig."

„Ikke lader han sig nøje dermed, tænker jeg. Allenfals har han taget sig den Sag an, som dine Frænder alt for længe har ladet ligge. Han har Haab om at vinde dig, om du kunde blive løst fra dit Løfte, siger han, og har nu bedt mig staa eder bi — hvad han visselig ej skal have gjort forgæves."

„Men Jesper Daa — kan eders Naade mene, at han nogen Tid skulde give Køb — —"

„Vi faa at se. Endnu har dog vel en Konges Magtsprog Ret og Gyldighed? Thi skal du vide, at jeg alt i Aftes talte med min kongelige Husbond og Herre, som nu skikker Befaling til Universitetets Professorer, at de nøje skal undersøge, om den Trolovelse, der blev indgaaet nødtvungen fra din Side, har nogen ret Gyldighed*), hvorefter da alle Parter sig har at skikke. Er du tilfreds dermed, Birgitte Giø?"

Birgitte formaaede ikke at tale for den Bevægelse, der var ved at overvælde hende, hun greb kun Haanden, som Dronningen rakte hende, og kyssede den.

„Eders Naade var mig stedse god," stammede hun omsider. „Gud lønne eder —"

„Og een endnu — han, som opkastede sig til din Ridder," sagde Dronningen smilende, og klappede hende paa Kinden. —

En Tid forløb nu i den største Uro og Spænding for Birgitte Giø, som ikke vidste, om hun var købt eller solgt, mens Haab og Frygt vekslede i hendes Sind.

---

*) Allen: De tre nordiske Rigers Historie.

Men saa kom der en Dag, da Herluf Trolle glædestraalende stod for hende.

„I er nu frank og fri, Birgitte Giø!“ sagde han. „Professorerne har afgivet den Kendelse, at saasom I kun ved Tvang og Trusler gav Jesper Daa eders Ja, da savner Trolovelsen Ret og Gyldighed, og han har intet Krav paa Eder længer. Og nu — skænker I mig nu den Løn, som jeg alt længe attraaede?“

„Ak, Herluf, hvi kom dette ikke længe, længe før? alle disse Aar holdt han mig hen, spildte min Ungdom! Om jeg nu gav mig til eder, handlede jeg da ret? vilde ej en yngre, en skønnere Fæstemø passe bedre for eder? haardt falder det mig, min Hjertens Ven, at slippe eder, men — det faar saa være — I faar lade mig fare —“

Men Herluf Trolle drog hende ind til sig. „Om jeg gør! — Dit Hjerte har du bevaret ungt, Birgitte — skønnere og bedre end du er ingen i mine Øjne, og ingen anden Kvinde vil jeg nogen Tid faa kær! Det bæres mig for, at hvor vi to drager hen og bygger tilsammen, der vil den sande Lykke fæste Bo!“

Og han fik Ret. Thi hvad Herluf Trolles og Birgitte Giø's Hjem — først paa Græsedegaard, hvorhen de drog som Nygifte, og senere paa det skønne Skovkloster, der nu bærer Herlufs Navn — hvad det blev, det ved enhver. I over en og tyve Aar levede de et rigt og lykkeligt Samliv, sammenknyttede ved de inderligste Baand, indtil Herluf Trolle i Aaret 1565 endte sit ædle Liv i Kampen for Fædrelandet. Det var under Pommerns Kyst i Krigen mod de Svenske, at Søhelten den 4. Juni fik sit Banesaar, og den 25. udaandede han i København, men endnu den Dag i Dag lever hans og Birgitte Giø's Navn jo i det Minde, de har rejst sig, og vil sikkert leve indtil sene Tider.

FINIS

Stella.

En Ridehoppes Saga.

(Motivet laant fra en virkelig Tildragelse ved Grube-Ulykken i Courrières i Marts 1906).

Stella hed en prægtig Skimmel,
Plag, lagt til som Riddehoppe
for den unge Fru Grevinde
paa en nordfransk Herregaard.
Stella „uden Frygt og Dadel"
bar paa silkestukken Sadel
Fruen, knejsende af Adel,
blussende og frisk af Vaar.

Saa en Dag den unge Ganger
stod paa Græs i Folehaven
Lynets hvasse Zigzag-Straale
fo'r den knitrende forbi.
Og da næste Gang dens Frue
red den, — hvilket ynksomt Skue!
Stella sky for hver en Tue
flakked' vildt ad kendte Sti.

Snart Grevinden var af Sadlen,
klapped' Stellas Hals og Manke,
trykked' ømt dens valne Mule
til sin hede Rosenkind.
„Stakkels Dyr!" — I Skumringstimen
under Aftenklokkens Kimen
ledte hun den selv ved Grimen
hjem. Den var jo næsten — blind.

Skydes maatte Stella ikke;
det forbød bestemt Grevinden.
Den blev sat i Folehaven
som en springsk, forløben Plag.
Naadsens Kaar ej smage vilde.
ak! den trivedes saa ilde,
at Forvalteren, den milde,
ynkedes en skønne Dag.

Og han tog den med til Marked,
solgte den i Courrières
til sin Ven, en Grube-Ejer,
der til Syn ej stilled Krav.
Indespærret som en Fange
Stella vrinsked' sky og bange,
strejfed' i de dunkle Gange
om som i en aaben Grav.

Snart den vænnedes til Mulmet
og i Selen spændt for Kærren
trælled' den i Labyrinthen
som et gammelt Øg med Spat.
Med et blindt Vizir for Øjet
Hovedet mod Jorden bøjet,
Minegangene den pløjed'
i en evig, bælgmørk Nat.

Aldrig mer dens svage Øjne
bag Vizirets skumle Klapper
skulde se et Glimt af Dagen
og den sommergrønne Jord.
I den klamme Grubekælder,
hvor en Skyggeverden træller,
Stella over brudte Sveller
stolpred i det traadte Spor.

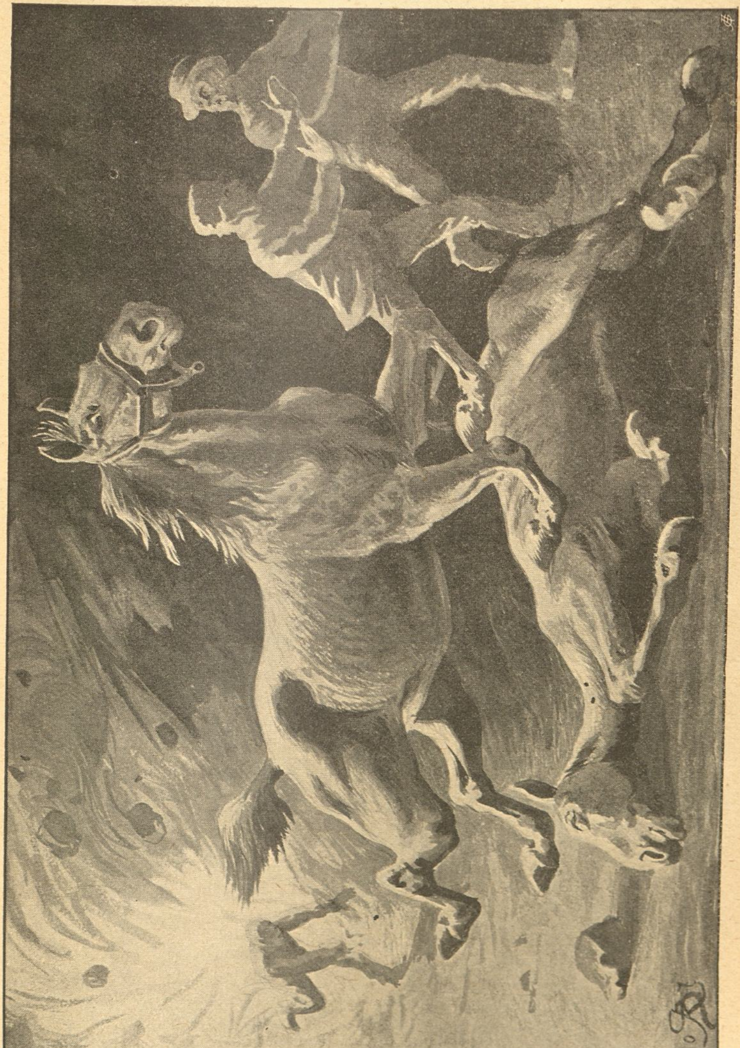

Saa en Nat en Sprængning gjalded'
gennem Minekryptens Gange;
Ilden blussed' flere Steder,
der blev lyst i hver en Brønd.
Hvælv og Lofter hørtes falde,
og de lysskv Heste — alle
rev sig løs i deres Stalde
skræmte ved det dumpe Drøn.

Veg forvildet ind i Mørket,
og en giftforpestet Aande
slog dem kvælende i Møde.
Fra den sprængte Mines Skød;
Stella, ræd ved Grubeskælvet,
stejled' foran dette Helved,
slog sin Pandeskal mod Hvælvet,
styrted' om og laa som død.

Og da Stella atter vaagned',
alt var mørkt og tyst og stille. —
I den pestopfyldte Hule
saa den sig med eet forladt.
Og den rejste sig med Møde
mat, forhungret halvt til Døde,
fo'r den op at søge Føde
her i denne Ørkennat.

Endelig den fandt ad Sporet
ind igen til Minestalden.
Dér laa Rødder og lidt Havre,
og den mætted' sig derved.
Ak! men Sulten kom tilbage,
og dens Kræfter kendtes svage.
Der gik Timer, der gik Dage; — —
den tilsidst aad Krybben med.

Saadan gik der tyve Dage;
saa med et som halvt i Drømme
skimted' Stella midt i Mulmet
stærke Glimt af Dagens Skin.
— Var den mer' ej indemuret?
Ned igennem Brønden skured'
atter — Elevatorburet;
vrinskende den sprang derind.

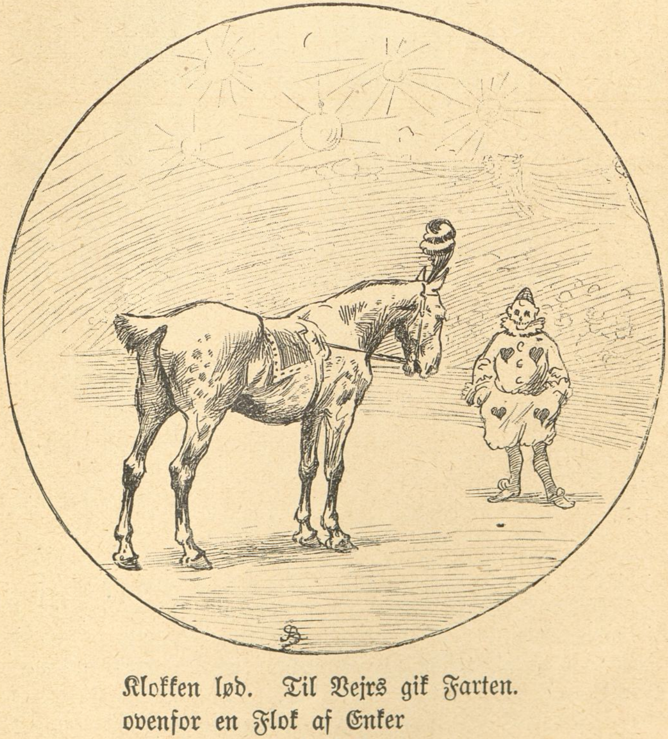

Klokken lød. Til Vejrs gik Farten.
ovenfor en Flok af Enker
og af sønneløse jubled':
„Stella lever — lever end!"
Den blev striglet ren og badet,
den blev plejet, den blev madet,
den blev prist og sat i Bladet;
alle talte kun om den.

Næste Dag med Nord-Expressen
kom Pariser-Direktøren
for til Circus at erhverve
flux den genopstandne Hest.
Nok en ubarmhjærtig Herre
lod da Stella indespærre,
for Reklamens Thespiskærre
trælle, som den kunde bedst.

Og et tusindtunget Vivat
slog den jublende i Møde
fra de tætbesatte Bænke.
— Var det ikke Ironi? —
Nej! saa hjærteløs er Tiden;
blind og lysky Invaliden,
hjemmevant paa Skyggesiden,
fejres i — et Feeri!

Paris, Okt. 1906.

Adolf Langsted.

Fra Folkelivet.

Jens Husmand staar og graver sin Jord, det er lige i Foraarstiden, saa kommer Præsten gaaende. „Goddag Jens, se sikke' dejligt Foraarsvejr, nu kommer det op af Jorden, alt hvad der er i den."

„Da war det it godt, Hr. Pastor, for a skal sej Dem, a haar trej Kwonner (Koner) der er i Jorden, kommer di op aal trej, saa faar a kateme for manne, a haar nok aa gyer mæ hende a haar, Hr. Pastor."

S.

Vi og Kineserne.

Hvad vi mener om Kineserne, ved vi, men derimod ikke, hvad Kineserne mener om os Evropæere. Maaske det kunde more Læserne at høre, hvad en fornem Kineser, som i flere Aar har opholdt sig i Evropa og skrevet en Bog om evropæiske Forhold, mener om Evropæerne og Evropas Kultur.

Bogen hedder, betegnende nok, „de fremmede Djævle", den Betegnelse, Kineserne anvender om alle Evropas Nationer.

Hvad han mest undrer sig over er, at Folk kysser hinanden. „Denne Høflighed," siger han, „bestaar i, at de med Læberne rører ved den nederste Del af den andens Kind, og saaledes frembringer en smældende Lyd. Det virker meget frastødende."

Om Maaden, hvorpaa Kvinderne behandles, siger han: „Mand og Kone gaar paa Gaden med hinanden under Armen og der er ingen, som ler deraf. En Mand kan gøre de laveste Arbejder uden at han derfor ringeagtes." Han taler med Medynk om, at der ved Bordet bydes Kvinderne først og siger om Kvinderne: „De skal hver Dag spadsere paa Gaden. Hvis en Mand forlangte, at hans Kone skulde blive hjemme, vilde han blive sat i Fængsel til Skræk og Advarsel for andre Mænd. Mændene har kun en Hustru hver, ikke en Gang Kongen har flere."

„Kvinderne anse en smal Midje for noget meget smukt, og mange af dem gaar derfor med et Harnisk under Klæderne."

Om den evropæiske Mand siger han: „Naar man spiser Suppe skal man gøre saa lidt Støj som mulig. Alt skal gaa efter Klokken, et Æg skal koge 3 Minutter, en Høne skal ligge 1 Time i Gryden, det er meget mærkeligt. Vinene synes han særlig godt om, men han tror, at Portvinen er lavet af Faareblod."

Om Maaden at hilse paa bemærker han: „Naar to Mænd møder hinanden, anses det for høflig at tage Hatten af, men mange føre blot Haanden til Øret."

Dansen har navnlig vakt hans Forundring: „Man indtager visse Stillinger, slynger Armene om hinanden og hopper og springer til stor Fornøjelse for begge Parter.

For Fængslerne nærer han stor Beundring. Han finder dem baade rummelige og elegante, men han vilde dog ikke bryde sig om at have dem saaledes i Kina, „thi saa vilde man faa alt for mange Forbrydere, da mange naturligvis gerne vil sidde i saadanne Stuer og spise saadan god Mad."

Skudaarets Ret.

Som enhver ved, har Kvinderne Ret til at fri, naar det er Skudaar, det siges der da, og om Oprindelsen til denne Ret fortælles følgende: Det var i Aaret 1288 i Kongeriget Skotland, at de vise Fædre i den lovgivende Forsamling kom paa den Tanke, at det egentlig var uretfærdigt mod den kvindelige Halvdel af Menneskeheden, at kun Manden havde Ret til at fri, da jo dog Kærlighed, Frieri og Ægteskab er lige vigtige for begge Parter.

Resultatet blev saa en Lov, hvis Ordlyd var følgende: „Som gældende Lov kundgøres, at i Kongeriget Skotland under Hendes Majestæt Dronning Margaretas Regeringstid skal ugifte Kvinder saavel af høj som af lav Byrd og Stilling i de Aar, der kaldes Skudaar, have Frihed og Rettighed til at fri til den Mand, som behager hende, og skal han da tage hende til sin lovlige Hustru eller om han ej det vil, give hende Skadeserstatning i Penge. Men kan han bevise, at han med en anden Kvinde trolovet er, da skal han fri være."

Da Dronning Margareta døde, blev denne Lov bekræftet paany.

Ideen naaede ogsaa baade til England og Frankrig, saaledes blev det Aar 1616 kundgjort i London, at „saaofte, som Skudaar indtræder, skal Kvinderne have lovligt Privilegium til det Aar at give Kærlighedserklæringer til den Mand, hun vil have til Mage, og Manden maa ikke, under Tab af præstelig Velsignelse, møde hendes Forslag hverken med Foragt eller Spot."

Nu er der vist ingen Dame, der for Alvor vilde give sig til at fri, fordi det er Skudaar, men tidligere blev denne Ret jævnlig benyttet, tilmed blandt de højere Klasser, og det var da hævdvunden Skik, at hvis Damen fik en Kurv, skulde Manden læge hendes Hjertesaar ved at forære hende en Silkedragt.

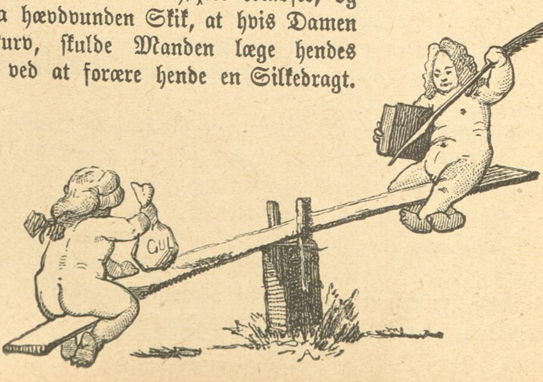

Gamle Drakenberg.

Af Hans Rasmussen.

Den 16de Oktober 1772 var der stor Begravelse i Aarhus. Fra begge Kirkers Taarne ringedes der fra Kl. 12 til $1^1/_2$. Byens unge Karle bar Kisten, som blev sat ned i Domkirken i „de Ebbesønners“ aabne Begravelse, og selve Stiftsprovst P. E. Monrad holdt Talen med Tekst fra Visdommens Bog 4, 8—9.

Det var heller ikke nogen almindelig Mand, der laa i Kisten. Det var den Gang Skik, at der ovenpaa Kisten var en Plade med en kort Levnedsbeskrivelse af den afdøde. Paa denne Kiste havde Klokkeren, Hr Cramer, skrevet følgende:

„Stille!
Opmærksomme!
Ved denne stille Bolig.
Her gemmes en af Forsynet
udmærket gammel Mand, 146 Aar.
Hvo?
Sv. Christian Jakobsen
Drakenberg,
fordum Højbaadsmand ved Holmen i København.
Født, hvor? I Norge den 18de Novbr. 1626.
Hvor? Paa Blomsholm i Schelde Sogn.
Af hvem? Hans Fader, højædle og velbaarne Hr. Capitajne
Jakob Drakenberg, hans Moder, højædle og velbaarne
Fru Margrete Lisbeth Juul.
Var gift, naar? Og med hvem?

I hans Alders 111te Aar giftede han sig med en gammel, ærværdig Matrone paa 60 Aar, Maren Michelsdatter Bagge, begyndt i Aarhus og fuldbyrdet i København 1737 d. 24de Oktober i Hr. Greve Friderich Christian Danneskjolds Hotel, hvor disse gamle blev ledsagede til Brudeskamlen af Hr. Greve Ulrich Adolph og Hr. Christian Conrad Danneskjold. Efter hendes Død levede han frisk og sund til hans Død, naar? den 9de Oktober 1772, gammel 146 Aar.

I hans Alders 106te Aar hentede han tilfods sin Døbeseddel til Bevis for denne hans høje Alder, i hvilken han betalte Naturens Gæld, og gemmes her i Haab om en ærefuld Opstandelse.

Gravskrift:

Til Hvile gik den gamle Mand,
som Gud, 6 Konger tjente
ved Holmen i Højbaadsmands-Stand,
til højere Gud ham hented.

Kærkommen var Guds Klokkeslet,
da Aar var ud' med Rente,
et hastigt Bud da faldt ham let,
dermed han Aarene endte.

Men nu han gik fra Verden ud,
hvad var det, han forliste?
hans Navn er her, hans Sjæl hos Gud,
hans Ask' i denne Kiste.

Opsat til Ære
af Cramer."

— Den høje Alder, som Drakenberg opnaaede, er uden Sidestykke i vor Historie. Jeg haaber derfor, Læserne vil have Interesse af at høre noget nærmere om hans Liv og Personlighed.

Efter at være født paa Gaarden Blomsholm i Skede Sogn i Bohuslen i Norge den 18de November 1626, maatte den lille Christian tidlig ud at prøve Verden, idet han i sit ottende Aar blev sendt til sin Farbroder, Skibskapitajn Bernt Drakenberg i Holland. Fra sit 13de til sit 31te Aar sejlede han dels med denne Farbroder, dels med hollandske, engelske og norske Skippere, hvorefter han 1657 ved Krigens Udbrud blev Underkonstabel paa Flaaden. Fra 1660—64 var han Kvartermester paa Holmen; men det rolige Liv her hjemme kunde han ikke døje. I elleve Aar tumlede han sig derefter om i Verden; snart var han i Vestindien, snart i Brasilien og snart i Middelhavet; en Gang blev han i Nordamerika fangen af en fransk Sørøver, som han dog lykkelig slap fra.

Ved Krigens Udbrud i 1675 var han igen hjemme og tjente nu Kongen til 1681, da han paany fik Afsked. I fem Aar førte han derefter en af Grev Danneskjolds Smakker; men saa maatte han igen ud paa lange Rejser. Her havde Drakenberg det Uheld i sit 68de Aar nede ved Spanien at blive fangen af en Sørøver, der førte ham til Algier, og nu var han Slave i 15 Aar og 5 Maaneder. Paa Slavetorvet i Algier blev han solgt til en Tyrk fra Tripolis, hos hvem han var i 5 Aar; han maatte, som sine Lidelsesfæller, bl. a. trække Plov; men da de var 8 Mand for hver Plov, fandt Drakenberg det ikke saa anstrengende. — Siden blev han solgt paa Cypern til en Englænder, som havde nogle

Vinplantager i Forpagtning af Sultanen; men da Englænderen døde, blev Drakenberg solgt til en rig Jøde i Aleppo, hvem han tjente i 5 Aar. Saa lykkedes det ham under store Farer og Lidelser sammen med nogle andre Slaver i Aaret 1710 at flygte i en aaben Baad. Efter 11 Dages Forløb naaede de Malta og kom derefter til Livorno. Drakenberg gik saa gennem Italien og Frankrig til Bordeaux. Her fik han at vide, at Danmark-Norge igen var i Krig med Sverrig; han kom til Norge med en Skipper fra Arendal og blev i 1712 — i sit 86de Aar — Kvartermester paa Galejen „Stormarn“ i den norske Galejflaade.

I denne hans Egenskab hændte det en Gang, at han kom i Strid med Løjtnant Peder Wessel, den senere Tordenskjold. Drakenberg var sendt med 4 Mand fra Frederikstad til Kristiania for at hente Penge. Saa hilste han ikke paa Wessel, der stod i et Bislag, og den varmblodige Wessel sprang frem og slog Drakenberg over Ryggen med sin Kaarde. Men Drakenberg tog Kaarden fra ham og kastede den over Huset. Nu blev han sat i Arrest; men da han rejste i Kongens Ærinde, slap han med at sidde der en Time. — Senere var Drakenberg paa Fregatten „Søridderen“; men da hans Syn blev svagere, fik han i Aaret 1717 sin Afsked. Med en hollandsk Smakke gik han i December Maaned til Holsten; men i den forfærdelige Stormflod Juleaften strandede Skibet ved Husum. Drakenberg kom dog levende i Land og kom over Lybæk til Lolland, hvor han var i nogle Aar, til han 1722 kom til Jylland og i næsten 7 Aar var Gæst hos Oberstløjtnantinde Berregaard paa Ørslevkloster. Her skete det, da han var 100 Aar, at han var med Ost paa Viborg Torv, og da en Mand lastede Osten, gav Drakenberg sig til at prygle ham. Men de øvrige Borgere tog Manden i Forsvar, og det endte med, at Drakenberg fik saa mange Prygl, at han maatte køres hjem og laa i nogen Tid syg. Den Præst, som besøgte ham under Sygelejet, formanede ham til at angre sine Synder; men Drakenberg mente, at han ikke døde den Gang, og at han nok endnu en Gang skulde stedes for sin jordiske Konge.

Senere kom Drakenberg i Grev Danneskjold Samsøes Tjeneste. Her skete det en Gang ved en Middag i 1732, medens Drakenberg stod bagved Grevens Stol, at nogle Gæster tvivlede om, at Drakenberg skulde være 106 Aar. De talte fransk, men Drakenberg forstod dem og blev saa vred over deres Tvivl, at han sporenstregs vandrede til sit Fødesogn for at hente sin Døbeseddel Den fik han, og den saa ud som følger:

„Monsieur Christian Jakobsen Drakenberg er barne-

født paa Blomsholm i Schelde Sogn, da man skrev 1626 den 18de November af ærlige og ægte Forældre. Hans Fader har været den ærlige og velbyrdige Hr. Kapitaine Jakob Drakenberg og Moderen den ædle og velbaarne Frue Margrethe Lisbeth Juul, hvilket saaledes i Sandhed er, og af fordum daværende Sognepræst Hr. Peder Johansen Wynsten er han bleven døbt og christnet og ydermere bleven indskreven af ham i Kirkebogen, det jeg underskrevne og selv har extrateret af den gamle Kirkebog og end ydermere attesterer med min egen Haand.

Datum Schelde Præstegaard i Bohuus Lehn, den 2den Decbr. 1732.

Cornelius Nicolai,
Præst i Schelde.
(L. S.).

I Aaret 1735 blev Drakenberg paa Fredensborg forestillet for Kong Christian VI og Familie. Kongen lod ham spise ved et lille Bord, og Drakenberg udbragte en Skaal med de Ord: „Gud velsigne Kongen og det hele kongelige Arvehus!"

Kongen tilstod ham Højbaadsmands Løn for Resten af hans Levetid og gav ham 12 Dukater, og den lille Kronprins Frederik gav ham 3 Dukater.

I sit bevægede Liv havde Drakenberg ikke haft Tid til at gifte sig; men da han i Aaret 1737 kom til Aarhus, friede han til en Skipperenke ved Navn Maren Michelsdatter Bagge; han fik Ja, og Trolovelsen skete hos Raadmand Staehr; men selve Bryllupet blev fejret med stor Stads i København den 24de Oktober i Grev Danneskjolds Palæ paa Kongens Nytorv. Kapellanen ved Nicolaj Kirke, Christen Reenberg, forrettede Vielsen. Den Dag manglede Drakenberg 25 Dage i 111 Aar; Bruden var kun 60 Aar; men hun døde faa Aar efter.

Efter hendes Død kom Drakenberg i 1750 til Allinggaard i Jylland, hvor Ejeren, Christian Fischer og Frue, sørgede godt for ham. Dagen efter Ankomsten fik han Koldfeber. Han fortalte, at han for 80 Aar siden havde haft samme Sygdom i Portugal, og at Lægen, som helbredte ham, havde lovet, at han aldrig mere skulde faa den Sygdom; nu bandede han ham, fordi han havde narret ham.

Paa en Rejse var han paa Ørslevkloster. Her tilbød han at løbe omkap med to Tjenere. Den ene af dem var saa godmodig at lade Drakenberg komme forbi sig; men den anden Tjener kom først til Maalet. Drakenberg blev herover saa fortrydelig, at

han bukkede begge Ender sammen paa Sejrherren med saa stor Voldsomhed, at den arme Tjener kom til at spytte Blod og døde faa Dage efter.

I August 1752 kom Drakenberg galt af Sted paa Skive Marked. Han boede om Natten hos en Enke, hvor ogsaa 6—7 tyske Glashandlere og Skærslibere overnattede. Da disse ud paa Natten syngende og støjende kom hjem, vækkede de Drakenberg, som blev saa ophidset, at han foer ud af Sengen med en lang Kniv i Haanden og saarede flere af dem; selv fik han saa mange Prygl, at han maatte ligge til Sengs i tre Uger. I Betragtning af, at Drakenberg gik i sit 126de Aar, fik Byfoged Dorscheus, Godsejer Fischer, Allinggaard, o. fl. de fornærmede til at frafalde Tiltale mod ham.

Aaret efter var Drakenberg i saa god Stand, at han en Dag gik fra Allinggaard til Viborg og tilbage igen, en Tur paa 6 Mil. Medens han opholdt sig paa denne Gaard, friede han til en ung, smuk Bondepige, hvem han forestillede, at han hos Kongen vilde udvirke, at hun efter hans Død skulde beholde hans Pension. Da hun alligevel gav ham en Kurv, blev han meget vred og forlod Gaarden. Han boede nu nogle Aar hos Gartneren paa Aakjær, i hvilken Tid han uden Held friede baade til Piger og Enker. Han optraadte meget forelsket med mange indsmigrende Talemaader, idet han ikke forsømte at kysse den tilbedte paa Haanden; men lige lidt hjalp det. Om en Pige, som foretrak en jævnaldrende Smed for ham, sagde han foragteligt: „En Pige, som kan tage en sort Smed, er ikke værd at faa en saa smuk, gammel Mand som jeg".

Sine sidste Aar tilbragte Drakenberg i Aarhus, hvor Grev Danneskjold havde lejet en Kone, Maren Bagers, og siden en gammel Pige, Karen Jensdatter, til at passe ham.

De to sidste Aar, han levede, holdt han af at ligge længe i Sengen om Morgenen og var kun oppe 6—8 Timer om Dagen.

Da han var 140 Aar gammel, laa han i nogen Tid til Sengs; Provst Middelboe besøgte ham i denne Tid flittigt, og siden levede Drakenberg meget eksemplarisk; særlig gav hans hidsige Sind sig ikke flere voldsomme Udslag. I sine sidste Leveaar fik han et Slagtilfælde, af hvilket han ingensinde ganske kom sig; hans Forstand var noget omtaaget, saa han om Natten snart syntes at høre Englestemmer, snart troede, at der myldrede Djævle frem.

Den 27de September 1772 fik han Opkastninger, og spiste fra den Dag ikke mere; han vilde heller ikke have Brændevin eller Øl, men drak kun lidt The og Vin. Provst Middelboe gav ham

CNK

Sakramentet, og endelig sov han stille og rolig hen den 9de Oktober — 146 Aar gammel paa 40 Dage nær.

Hvad Drakenbergs Udseende angaar, da var han ikke ret høj af Vækst, men bredskuldret og firskaaren, med stærke Muskler, Sener og Knogler. Han var meget stærk, og naar han tog Folk i Haanden, kunde han faa dem til at skrige. Han kunde ikke lide, at nogen spurgte ham om hans Alder. En Gang spurgte en Officer i Kolding ham om, hvor gammel han var. Drakenberg tav. „Du er jo 120 Aar“, blev den anden ved. Drakenberg bad nu Officeren tage sig i Haanden, og da klemte han til, saa Officeren gik i Knæ.

„Se, nu er jeg 20 Aar,“ sagde Drakenberg, „de 100 har jeg kastet bort.“

Han var rød i Ansigtet og meget blodrig, hvorfor han fire Gange om Aaret lod sig aarelade (altid i tiltagende Maane). Da han var 130 Aar, kurerede han Forstoppelse ved at synke en Bøssekugle. Daarlige Tænder fjærnede han ved at staa op paa en Stol, binde et Seglgarn fast i Loftet og i Tanden og saa springe ned. Paa det helt skaldede Hoved bar han en sort Fløjls-Kalot. Søð Vælling og Æggekage var hans Livretter; han holdt ogsaa meget af Hvidløg; Brændevin, Øl og Mjød drak han gerne; men han holdt altid Maade.

Han holdt af at gaa i Kirke, til Skrifte og Alters, ligesom han med Andagt sang en Salme Morgen og Aften.

Paa Orebygaard ved Sakskøbing findes et Portræt af ham; det er malet 1749, altsaa da han var 123 Aar gammel.

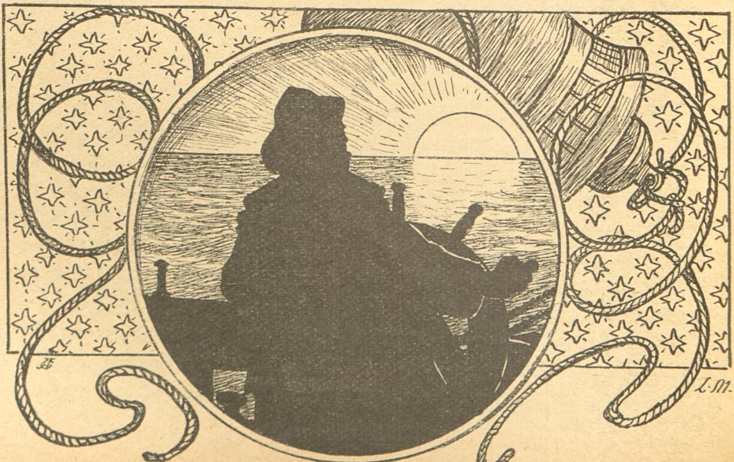

Is.

Historien om Grev Ivan Wladimir.

Af Carl E. Simonsen.

Hvad her fortælles er Sandhed, jeg har det fra en Læge, der har skrevet det hjem fra Manschuriet til Norge.

Dagen og Slaget var endt.

Grev Ivan Wladimir, Løjtnant ved Grev Stackelbergs Stab, laa døende paa Lasarettet i Liao=jang=tsjou, hvor Banen mellem Mukden og Port Arthur gaar. I Kampen mellem Japanerne under Oku var han bleven haardt saaret, baade i det ene Ben og i Brystet. Grev Ivan var en høj, lysblond Yngling, en Moders forkælede Dreng, men Regimentets og alle Damers Fryd. Han var stærk og solbrændt og havde gode blaa Øjne. Der var noget saa kært og trofast og solidt over denne Kæmpe, at man blev i godt Humør bare ved at se ham.

Og ham havde Japanerne med haard Haand saaret . . .!

Grev Ivan Wladimir laa i en Slags Feltseng, og over dens Hovedgærde havde Sygeplejersken, Søster Sonja, hængt Billedet af den hellige Nikolaj. Og hver Gang hun saa og tænkte paa sin grevelige Patient, bad hun for hans unge Sjæl, for hun vidste, at han skulde dø.

„Søster Sonja," sagde Grev Ivan, som det forkælede Barn, han var, „gnid mit Ben, det bliver saa koldt!"

„Grev Ivan," sagde Søster Sonja smilende, „lig nu endelig rolig, snart kommer Lægen, men da der er saa mange haardt saarede, varer det noget."

„Søster Sonja," fortsatte Greven med tilkæmpet Militærro, „det haster ikke med mig."

Og den tapre Officer bed Tænderne sammen i Smerte, fik Taarer i Øjnene; men ikke en klagende Lyd slap over hans Læber. . . .

Søster Sonja rettede hans Hovedgærde, lagde Tæppet lige paa Sengestedet og gav ham Vand at drikke . . . Derefter saa hun til det saarede Ben og gned det med en blød, ulden Klud . . . Det var jo bare at lindre Smerterne; hun vidste jo, at Grev Wladimir var saa haardt saaret, at han ikke kunde taale en Amputation. . . .

Grev Ivan faldt hen i en Døs, og Søster Sonja dækkede ham forsigtigt til med det tynde, uldne Tæppe, der havde kostet ti, men ikke var en Rubel værd.

Søster Sonja saa til de andre saarede, gav En lidt at drikke, skænkede En et Smil og lovede En at skrive et Brev, saa snart hun fik Tid. . . .

Grev Ivan vaagnede. Hans Øjne søgte Sonja. „Giv mig lidt Is," sagde han, „min Tunge er tør og brændende."

Søster Sonja nikkede og smilte.

Hun vidste, at Grev Ivan var vant til at faa alle, endog urimelige Ønsker opfyldte, men hvorledes skulde hun faa Is her i Liao-jang-tjou?

Søster Sonja gik til Overlægen.

„Grev Ivan Wladimir ønsker Is," sagde hun til den gamle Overlæge, som aldrig fik Søvn og sjælden Mad, da Japanernes Kugler og Hug gav ham saa overmenneskeligt at bestille.

„Generalen har Is," sagde han med et meget fortællende Smil, „for at kunne afkøle sine Drikke, men vi har intet." . . .

Og Sonja skyndte sig til Generalens Bolig, hvor to Soldater med skarpladte Geværer gik Vagt.

„Hvor skal du hen," spurgte den ene Soldat og satte hende med paatagen Strenghed Geværpiben for Brystet.

„Til Generalen, for at bede om lidt Is til Grev Ivan Wladimir, der er saaret," svarede Sonja.

„Generalen maa ikke forstyrres," sagde Vagten smilende, „han har sat sig til at udregne, hvorledes han kan slaa Japanerne, inden de naar Mukden."

„Jeg beder om Is til den døende Grev Ivan Wladimir af General Stackelbergs Stab." . . .

„Om du var Guds Moder selv, turde vi ikke lade dig passere," sagde den anden Soldat, og saa kærtegnende paa Sonjas smukke Ungpigeskikkelse.

„Kan jeg ikke komme til at tale med Adjudanten," fortsatte Sonja og trængte paa.

„Nej, Søster," svarede Soldaten, „for han hjælper Generalen at tænke." . . .

Da faldt et Kanonskud, — endnu et.

„Nu begynder Kampen igen . . . for tyvende Gang gaar Japanerne angrebsvis mod Liao-jang," sagde den ene Soldat til den anden.

Soldaterne nævnede aldrig den tredje Stavelse i Byens mærkelige Navn.

„I Dag slipper vi," sagde den ene af Soldaterne og grinte, saa hans hvide Tænder saas.

„Lad mig faa Lov til at tale med Generalens Ordonans," fortsatte Sonja, der fremdeles stod ved Generalens Port, „jeg maa have Isen," vedblev hun, „til den døende paa Lasarettet."

Soldaterne svarede hende ikke mere.

De gik frem og tilbage paa Posten, lyttende efter Kanontordenen, den lød østerpaa, ude i de manschuriske Bjerge, der, hvor hver Morgen den varme og gyldne Sol og Japanerne kom.

Og Sonja gik tilbage til Lasarettet, hvortil der nu kom nye Saarede, som var komne ind med Jernbanetoget fra Hai-tsjang... Flere var døde under Vejs ... Lægerne fik atter travlt.

Sonja gik til Lasarettet og sin Stue.

Grev Ivan Wladimir laa med sammenbidte Tænder ... Han saa bedende paa Sonja.

„Isen kommer straks," sagde hun, „den vil lædske Dem, Grev Ivan Wladimir, og naar Overlægen er færdig med de haardtsaarede, de, der maa dø, kommer han her ... jeg har lige talt med ham."

Grev Ivan nikkede til Sonja og smilte barnligt.

„De slaas igen," sagde han lidt efter, „jeg kan høre, at vi skyder ... Kuroki angriber igen, den Skurk! ... Er det Artilleri, som kører her forbi, Søster Sonja?"

Søster Sonja nikkede, hun svarede hverken Ja eller Nej, for hun kunde ikke bringe over sit Hjerte at sige, at Vognrumlen, man hørte, hidrørte fra et Vogntog med Saarede, som var kommen med Jernbanen fra Hai-tsjang, og som nu kørtes til det overfyldte Lasaret.

*
*   *

Men Grev Ivan Wladimir saa i Feber for sig, hvorledes General Kuropatkin tog Revanche for Nederlaget ved Yalefloden og Kai-tsjou ... Han saa, at Kammeraterne rykkede frem og mejede Japanerne ned, som en Bonde mejer Korn i Høstens Tid ... Han saa, hvorledes Kosakkerne paa deres halvvilde Heste jog Japanerne hjem ... Hvorledes Kanonerne, som Kuropatkin havde faaet op paa et højtliggende Terræn, fik Munden lukket paa det japanske Skyts ... Han saa, at en hvid, russisk Fane med det hellige, blaa Andreaskors i dukkede op langt borte bag de japanske Stillinger ... Det betød, forstod han, at nu havde da Russerne endeligt sejret....

*
*   *

Og i den Tro døde Grev Ivan Wladimir.

Søster Sonja saa at han skiftede Farve, at Munden aabnedes, at Blodet stille, boblende væltede ud af denne. Hun skyndte sig til ham, lyttede til hans Hjerte, aabnede Øjelaagene og saa, at Øjnene var bristede . . .

Døden var indtraadt.

Sonja saa op paa Helgenbilledet over Sengen, hvor det skinnede paa den hvide Væg!

Og hun bad en inderlig Bøn for Grev Ivan Wladimir af General Stackelbergs Stab, der nu var gaaet hjem for sammen med sine Kammerater sejrrigt at holde Indtog i det evige, det lukkede Land. . . .

„Søster Sonja," sagde den anden unge Kvinde, der bar det røde Kors' Mærke om sin ene Arm, her er Is fra Generalen til Grev Ivan Wladimir.

„Tak," sagde Sonja, „nu kan vi give den til de andre saarede, for Grev Ivan Wladimir er død."

Den unge Sygeplejerske af „Det røde Kors", der var kommen med Isen, forbausedes over, at Sonja græd.

„Er De syg?" spurgte hun.

Sonja rystede paa Hovedet.

I Dag kunde hun kun græde. . . .

Sonja gik ind i Midicinrummet — og den anden Pige gik til sin Gerning.

Men da Læger og Sygeplejersker paa Lasarettet et Par Timer senere gik gennem Værelset, hvor Grev Ivans Kiste stod, saa de, at der foruden Billedet af den gode, hellige Nikolai tillige laa friske Blomster paa Liglinet. . . .

Det var sjældent at se i Liao-jang-tjou, for der døde saa mange Soldater, at man ikke kunde faa Kister end sige Blomster til alle Ligene.

Men paa Grev Ivan Wladimir laa Roser og Liljer i en pyntelig Buket.

De Nyfødtes Øjenbetændelse.

Fra 1ste til 4de eller 5te Dag efter Fødselen angribes Nyfødtes Øjne ikke sjældent af en meget smitsom, for Synet særdeles farlig Sygdom. Den viser sig ved, at Øjenlaagene — især det øverste — bliver røde, svulme, ofte i høj Grad. Der udflyder af Øjnene en Vædske, der i Begyndelsen er blakket, slimet, men hurtig kommer til at se ud som flødelignende Materie.

Det er absolut nødvendigt, at Lægen straks tilkaldes, saa snart de mindste Tegn til Sygdommen viser sig, da den hurtig kan tiltage og bringe Synet i Fare.

Indtil Lægen kan komme til Stede, bør Behandlingen bestaa i den fuldstændigste og hyppigst mulige Fjernelse af Materie fra Øjnene.

Hertil udfordres: 1) Renset Vat*) (Sygevat), der altid bør findes i Huset, naar en Fødsel forestaar. 2) Kogt rent Vand.

Vandet koges godt og hældes derefter paa en vel udskyllet 3 Pægle-Flaske, der tilproppes med en Tot Sygevat. 3 a 4 G. daglig maa en saadan Flaske fyldes med frisk, kogt Vand.

Øjnene renses saaledes: Den, der foretager Rensningen, breder et Stykke rent, gammelt Lærred, Haandklæde, over sit Skød, lægger Barnets Hoved i Skødet, imellem Laarene, for ved et let Tryk med disse at kunne holde Hovedet stille. En anden Person sidder lige over for og holder Barnets Nederkrop. I en Suppetallerken, der staar paa et Bord ved Siden, er der ophældt c. $1/2$ Pægl af det kogte, men afkølede Vand. I dette har man forud — med vel rensede Hænder og førend al Berøring af Barnet — dyppet og vel gennemfugtet 6—8 Totter Vat saa store som en Valnød, der lægges op paa Tallerkenens Rand, hvorfra den ene efter den anden kan tages, uden at man behøver at dyppe sine Fingre, der har været i Berøring med Barnets Øjne, i Vandet.

Med venstre Haands Pege- og Tommelfinger fjerner man nu Barnets Øjenlaag ganske let fra hinanden — uden at trykke paa Øjet. Den materieagtige Vædske kommer da frem, og den opsuges ved at trykke Vattotten let imod Øjenspalten. Den kastes derpaa i en ved Siden af staaende tom Tallerken, over hvilken er lagt et gammelt Lærredsstykke, der rager ud over Tallerkenranden. Med den ene Vattot efter den anden vedbliver man nu at opsuge Væsken, idet man ved smaa Træk og Bevægelser af Øjenlaagene med Pege- og Tommelfinger saa vidt muligt faar al Materien til at flyde ud. De brugte Vattotter samles i Lærredet over den ene Tallerken. Lærredet og Totterne kastes i Ilden og brændes, ligesom Tallerkenen med Vandet renses og afvaskes. Plejersken vasker sine Hænder omhyggelig i Sæbevand og renser sine Negle, helst med Neglebørste.

Dette gentages hver 10de Minut, hver Gang med frisk kogt Vand og nye Vattotter. For ikke at forstyrre Barnet for meget kan Rensningen af og til foretages, medens Barnet ligger i Vuggen.

Er kun det ene Øje angrebet, maa det undgaas at berøre det andet Øje, og Barnet maa i Vuggen lægges paa Siden, med det syge Øje nedad, for at Vædsken fra dette Øje ikke skal flyde over i det raske. Man maa forhindre Barnet fra med sine Hænder at kunne berøre sine Øjne.

Barnet maa ikke ligge hos Moderen, men for sig selv. Efter Diegivningen, under hvilken et rent Stykke Lærred lægges om Barnets

---

*) købes paa ethvert Apothek i Pakker à 25 Øre.

V. Stein's
analytisk-kemiske Laboratorium,
ved Fr. Christensen.
Grundlagt 1857.
Nørrevoldgade 12, Kbh.
Telefon Nr. 4143. — Telegram-Adresse: Stein's Laboratorium.
Kemiske, mikroskopiske, bakteriologiske og hygiejniske Undersøgelser af enhver Art. Papirundersøgelser, Undersøgelser af Levnedsmidler, Vand, Brændselsstoffer, Gødnings- og Foderstoffer, Jord etc. Giftundersøgelser.

Hoved, maa Brystvorter og deres Omgivelse omhyggelig afvaskes med kogt Vand. Moderen maa med sine Hænder ikke berøre Barnets Ansigt.

Under Barnets Hoved i Buggen lægges et rent Lærredsstykke, der jævnlig borttages, renses og fornyes.

Sygdommen, der i Regelen opstaar ved Smitte under Fødselen, kan dog ogsaa bibringes Barnet senere ved Omgivelsernes Berøring af Barnets Øjne med smitteførende Ting (Fingre — Svampe — Lærred etc.).

I Stuen bør sørges for frisk Luft og en noget dæmpet Belysning. Barnet maa ligge med sit Ansigt bortvendt fra Lyset. G.

Gak til

MAGNUS HANSEN

og bliv viis.

Ca. ½ Million **brugte Bøger.**

Skolebogsforretning: Nørrevoldgade 11.

Absolut **største** Lager af **brugte Skolebøger.**

Magnus Hansen's Eftfl.s } **Nørrevoldgade 19.**
Litteratur-Afdeling } **Gl. Kongevej 134.**

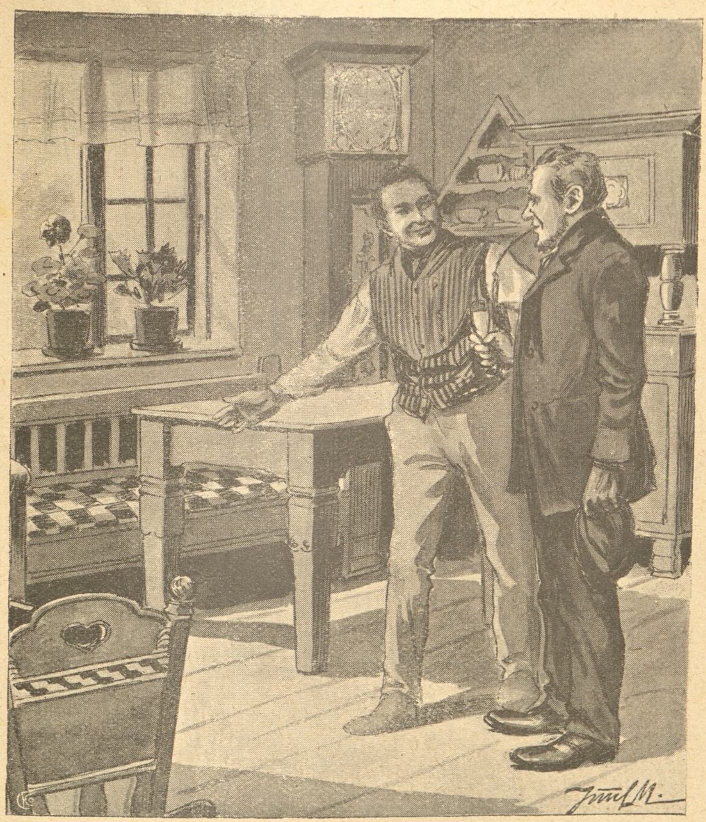

Nej se dog — sikke fine Møbler Du har faaet Hans! — hvem har lavet dem?

Det har Per Hjulmand, han holder ogsaa „**Aftenposten**", og deri har Tegningerne staaet.

Det er sandt, Du spurgte efter en god Pige, Søren. Du skulde se efter i „Aftenposten"s Tillæg, „**Avertissementstidende**", der er Masser af brillante Folk, som søger Plads derigennem.

Ja, Du holder maaske ikke „Aftenposten" Søren, men det skulde Du, den koster kun 1 Kr. 75 Øre pr. Kvartal og kan bestilles hos Landposten eller paa Postkontoret, og det er et storartet Blad!

C C

Varemærke

Om Udstyr.

I alle Livets Forhold gælder det om at være paa den rette Side, og det er De, naar De gør Deres Indkøb direkte fra en gros Lageret. — Alt til godt Køkkenudstyr, besparende Gasapparater og Ovne, Vaske- og Vridemaskiner, Tøj-Ruller, emaill. og fortinn. Kogekar, galvaniserede Ballier og Spande etc. etc. — Alt til smuk Borddækning, Spisestel, Øl-, Vin- og Vandglas, Karaffer, Fingerskaale, Isassietter, Kaffestel, Chokoladestel, Knive, Gafler, Skeer etc. etc. — Alt til god Belysning, Elektriske-, Gas- og Petroleums-Lamper og Belysningsartikler, Bord-, Hænge- og Standerlamper, Ampler, Kroner, Armstager, Kupler, Væger, Lampeglas. — Det anbefales enhver Husmoder, Højskole, Klinik, Pensionat, Restauratør og Beværter at aflægge et Besøg, og De vil erfare, at De vil spare 10 à 20 pCt.

Christian Christensen, Telefon 7007, **Vestergade 7**, Opg. i Porten, Kbh.
Frederiksberg-Afdeling, Telefon 27607, **Falkonèrallé 82**, Mezzaninen.

Vil Du tjene Penge?
Vil Du spare Penge?
Vil Du være selvhjulpen?

Saa køb:

Roms Haandgerningsbog.

Den bringer fuldstændig Vejledning til Udførelse af en Mængde Arbejder, saa *klart* og *tydeligt*, at enhver kan lære det af Bogen.

Kort sagt, ethvert Arbejde, der kan forekomme til Nytte og Pryd i Hus og Hjem: **Du søger ikke forgæves Oplysning derom i Haandgerningsbogen**. Det er en utrolig Mængde Anvisninger til at lave alle mulige Ting, som **Haandgerningsbogen bringer** paa sine henved 600 Sider, oplyst med over 700 Tegninger.

Man finder derfor vanskeligt nogen Bog, det lønner sig bedre at eje end *Roms Haandgerningsbog.*

Derfor er den ogsaa solgt i 10 store Oplag, ialt over 30,000, foruden ca. 10,000 Særtryk. Den er tillige udkommet paa Svensk, Tysk og Hollandsk.

Da **tiende Udgave** nu er udsolgt, indbydes herved til Subskription paa **ellevte** forøgede Udgave af *Roms Haandgerningsbog*, der udgives i 12 Hæfter, hvert paa 48 Sider, til 40 Øre Hæftet.

Subskription modtages i alle Boglader.

N. C. Roms Forlagsforretning,
København B.

Klip Kuponen af efter denne Streg.

Folkets Almanaks

Kæmpe Præmie-Kupon.

Nedenstaaende 10 Bøger, tilsammen 1540 Sider, som før har kostet ialt **Kr. 17.35**, kan nu faas mod Indsendelse af denne Kupon for den utrolig billige Pris

2 Kr. 50 Øre.

I Landflygtighed. Et historisk Livsbillede fra Reformationstiden af **C. Barner.** 250 Sider. Opr. Pris 2.50

Paa Fredericia Vold. Skildringer af **Georg Aarslev.** 64 Sider med 30 fint udførte Illustrationer. Opr. Pris 1.00

Fald og Frelse eller fem og tyve Aar som kagstrøgen Rasphuslivsfange i Danmark, og fem og tyve Aar som ærlig, fri og lykkelig Borger i Nordamerika. Egenhændige Optegnelser af en endnu levende, udgivne med en Indledning af hans forhenværende Sjælesørger **C. H. Visby,** Sognepræst i Storehedinge. 125 Sider. Opr. Pris 1.50

Eventyrbogen — Spøgelser. Danske Folkesagns Eventyr af **S. Borregaard** med Tegninger af **Poul Kronemann.** 32 Sider. Opr. Pris 0.25

Hvem af de To? Roman af **R. Rosenfeld.** 276 Sider. Opr. Pris 3.50

Digte af Carl Andersen. 152 Sider. Opr. Pris 1.50

Krischan Wehnkes Æventyr af **Th. Piening** 162 Sider. Opr. Pris 2.00

Før, under og efter en fornøjelig Jul. Hverdags Skizze af **Nemo** 90 Sider. Opr. Pris 1.00

Faith Stanby En Fortælling fra Revolutionen i Frankrig 1792. 184 Sider. Opr. Pris 1.60

Familieliv af **Ellen Tang.** Fortælling. 215 Sider. Opr. Pris 2.50

Klip ud efter Stregen.

Beløbet indsendes pr. Postanvisnning tilligemed Porto 20 Øre, ialt altsaa 2 Kr. 70 Øre, hvorefter Bøgerne straks tilsendes, eller Bøgerne bestilles hos nærmeste Boghandler, hos hvem Kuponen samtidig afleveres.

Lad ikke denne enestaaende Lejlighed til for 2 Kr. 50 Øre at komme i Besiddelse af en hel Bogsamling af kendte Forfattere ubenyttet; slaa Dem sammen med en eller flere, at De snart kan sikre Dem denne

Kæmpe Bog-Præmie.

N. C. Rom,
Jernbanegade 3 og 5. Kbhvn. B.

Den bedste Underholdning

for store og smaa er Fotografien. Med **Ennas** Fotografi-Apparater kan **Enhver** straks fotografere overalt Pris fra **5 Kr.** med komplet Tilbehør. Letfattelig Anvisning medfølger. Garanti for ethvert Apparat.

Skriv efter Prisliste
som sendes gratis. Telef. 19074.
Amatør-Fotografen,
Vimmelskaftet 47, København.

N. C. Rom:

Cement-Husflid.

Vejledning for Landboere til
forskellig Cementstøbning.

Andet forøgede Oplag med 36 Tegninger.

Enhver Landboer bør købe denne Bog, hvis Pris kun er **75 Øre.**

N. C. Roms Forlagsforretning,
København B.

Nu kun 8 Kroner

koster vore aldeles udmærkede **Guitar-Citer Columbia,** 51 Cm. lange, med 41 Strenge, 5 Akkord., 5 Basser, Nøgle, Ring, Stemme-Indretning, Stemmepibe og 10 Nodeblade. Enkelte Nodeblade koster 10 Øre. Enhver endog Børn kan **straks spille** paa dette prægtige Familie-Instrument med dets **herlige Hjemmets-Musik** efter Nodebladene, som anbringes under Strengene. Smaa Instrumenter kun 4, 5 og 6 Kr. **Harpecitere** med Søjle og Harpehoved efter vedstaaende Afbildning, aldeles vidunderlige Instrumenter, koster nu kun 10 Kr. Ligefrem herlige og solide **Harmonikaer** med lovligt beskyttede Nyheder, saasom 10 Tangenter, 2 Registre, 2 Basser, Spiralfjedre, som ikke kan gaa itu, for Tangenterne og Bassen, bedste Stemmer, stærkeste Orgeltone, koster: 2 Stemmer nu kun 4½ Kr., 3 Stem. 6 Kr., 4 Stem. 7 Kr., 6 Stem. 11 Kr., 2 Rækker med 21 Tangenter og 4 Basser 9½ Kr. Forsendes mod Efterkr. Porto 1 Kr. Selvundervisning gratis. Katalog gratis og franko. Man bedes kun bestille hos den store Instrumentfabrik

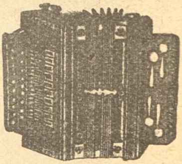

Herfeld & Comp.,
Neuenrade 37, Tyskland.

Mindre og derfor billigere og ikke saa værdifulde Harmonikaer leverer vi ikke.

Guldmedaille Bryssel 1897.

Guldmedaille paa Verdensudstillingen i Paris 1900.

BARNÄNGENS BLÆK

er

det bedste.

Iste Klasses Guldmedaille Bryssel 1895.

Guldmedaille Stockholm 1897.

Prisbelønnet i Moskva 1872, København 1872, London 1873, Wien 1873, Paris 1874, Moskva 1882, København 1888, Melbourne 1889, Chicago 1893, San Francisco 1894, Nishnij-Novgorod 1896, Tennessee 1897.

Faas i enhver Bog- og Papirhandel i Danmark.

NEW DEPARTURE,

Verdens bedste

Frihjuls-Frihjulsnav,

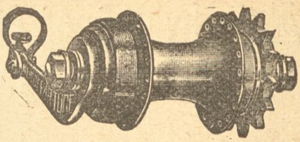

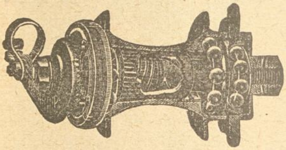

gør Cykling
10 × lettere,
100 × behageligere,
1000 × sikrere.

Lad Dem ikke overtale til at tage noget andet Nav!

Mathilde og hendes Venner,

af Emanuel Henningsen,

er en af de bedste danske Børnebøger, der nogen Sinde er udkommet. Det er den fornøjeligste og fineste Børnelæsning, der kan tænkes, frisk og tankeudviklende, forædlende og opdragende. Og samtidig er Skildringen af Mathilde og hendes Venner saa fængslende, at Bogen vil læses med største Interesse af alle Voksne.

Denne fine Bog er udkommet i en ny, smukt udstyret Udgave med Tegninger af *Poul Steffensen,* og egner sig særlig til Festgave for Børn.

Bogladepris 1 Kr. 50 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,
København B.

Hver Mands Brev- og Formularbog.

Selv om man er flink til at føre Pennen, træffer det sig dog ofte, at man staar usikker overfor, hvorledes mangt et **Brev, Kontrakt, Ansøgning, Salgsbrev, Testament** o. m. a. bør være affattet for at have den rette Form.

Alt dette faar man udmærket Besked om i den ved N. C. Rom udgivne Brev- og Formularbog, der faas i enhver Boglade indbunden for 1 Kr. 50 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning, København B.

Ægte hvid Oportovin

anbefalet af Læger } Mrkt. [+] Pris hel Flaske **2 Kr.**

Cognac, fin Champagne

Do., Salignac	**Pris pr. hel Fl.**	**1,50, 2 og 3 Kr.**
Do., Drue Espanol & Main dorée	— —	**1,00**
Do., Stjerne	— —	**0,85**

Endvidere mine fortrinlige **Kirsebærvine** og øvrige danske Frugtvine à 75 Øre pr. Fl.

St Croix Rom paa en Pots Dunke, inklusive Dunk **1 Krone,** samt alle andre Vine & Spirituosa i bedste Kvaliteter anbefales.

Peter Buch,

Helmerhus, V. Boulevard 13, Kjbhvn. B.

Telefon 1107.

Mine Varers **gode** Renomé turde være den bedste Borgen for deres Godhed.

Har De Rotter og Mus?, bør De henvende Dem til Bakteriologisk Laboratorium „Ratin“s Salgskontor for Danmark, hvor de eneste eksisterende Midler til rationel Udryddelse af Rotter og Mus faas.

„Ratin“ frembringer en smitsom dødelig Sygdom hos Rotter og Mus og har i Praksis vist sig uskadelig for Mennesker og Husdyr.

Raad og Oplysninger angaaende den formaalstjenligste Maade at udrydde Rotter og Mus paa gives gratis.

Postadresse: „RATIN“,

Pilestræde 1. København K,

Organ. Jern-Mikstur. **FERGAN** Eneberettiget.

Denne overordentlig styrkende og hurtigvirkende Jernmikstur indeholder ifølge Prof. Steins Analyse al Jernet i organisk Forbindelse som Albuminat. Lægevidenskabelige Forsøg har godtgjort, **at de røde Blodlegemer tiltager** ved Brug af Fergan. **Fergan** angriber ikke Tænderne og er af fortræffelig Virkning i Tilfælde af **Blodmangel, Blegsot** og **Svækkelsestilstande,** saavel hos Voksne som Børn. — **Fergan** er overordentlig velsmagende og appetitvækkende. — Faas med Brugsanvisning paa **Apothekerne i Flasker** à **1,65** og **1,00.**

Vejrspaadomme for 1908.

„Mennesket spaar, men Gud raa'er".

Januar: 1.—8. Frost og Sne. 9.—16. Vekslende Vejr. 17.—23. Tøvejr. 24.—31. Mild Frost.

Februar: 1.—10. Frost og en Del Sne. 11.—19. Meget koldt. 20.—28. Sne.

Marts: 1.—7. Klar Frost. 8.—13. Sne og Tø. 14.—21. Mildt Vejr. 22.—31. Frisk Vind og klart Solskin.

April: 1.—5. Bygevejr. 6.—12. Ustadigt. 13.—19. Regn. 20.—25. Tør Blæst. 26.—30. Smukt Vejr.

Maj: 1.—8. Smukt, stille Vejr. 9.—14. Kulde og Blæst. 15.—19. Mildere. 20.—24. Jævnlig Regn. 25.—31. Varme.

Juni: 1.—6. Foranderligt. 7.—16. Blæst og Regn. 17.—23. Klart Sommervejr. 24.—30. Varme, Torden.

Juli: 1.—7. Varme. 8.—17. Foranderligt. 19.—24. Varme og Torden. 25.—31. Regnbyger.

August: 1.—10. Varme. 11.—16. Bygevejr og Blæst. 17.—23. Varme. 24.—31. Tør Blæst.

September: 1.—12. Mildt varmt Vejr. 13.—21. Ustadigt med Regnbyger. 22.—30. Smukt Efteraarsvejr.

Oktober: 1.—8. Foranderligt. 9.—11. Stærk Blæst. 12.—18. Stille Vejr. 19.—26. Kulde. 27.—31. Vekslende Vejr.

November: 1.—6. Regn. 7.—11. Smukt. 12.—17. Blæst og Sne. 18.—24. Frost. 25.—30. Klart Vejr.

December: 1.—10. Frost og Sne. 11.—15. Tø. 16.—23. Blæst og Kulde. 24.—31. Frost og Sne.

Det metriske System i Maal og Vægt,

af Skoleinspektør **H. P. Sørensen**, Vejledning i det **metriske System i Maal og Vægt**, som er indført i Danmark ved Lov af 4. Maj 1907. Denne Vejledning er ualmindelig klar og vel tilrettelagt og indeholder en Mængde Oplysninger, som man kun vanskeligt vil finde andetsteds, saaledes om **Kornvægt**, Guld- og Sølvvægt, Medicinalvægt, Probervægt, Skibsmaal, Mægler-Kurtage, samt en Række Tabeller om Længdemaal, Flademaal, Rummaal og Vægtmaal efter det metriske System og meget mere.

Bogen faas i alle Boglader og koster kun 50 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning,

København B.

2 Kroner. Husholdningspakken. 2 Kroner.

1 **Brødkniv.** Prima Solingen.
1 **Knivpudser „Praktisk“.** Pudser 8 Knive paa 1 Minut og paa begge Sider paa een Gang.
1 **Proptrækker.** Selvoptrækkende.
1 **Fløde- og Æggepisker.** Amerikansk med Svinghjul.
1 **Kartoffelskræller.** Kan ogsaa bruges til Agurkhøvl, Æblestikker og Muskatrivejern.

Ved Indsendelse af 2 Kr. pr. Postanvisning sendes alle ovennævnte Varer omgaaende og franko.

Fuldstændige Køkkenudstyr fra 15 Kroner.

Katalog gratis og franko.

Georg Rugh, Strandvej 163, Hellerup.

Lager af Køkkenudstyr.

Husk! Dersom De mangler et bestemt gaaende Uhr, da skriv til **A. J. Andersens Uhrlager.** Selv de billigste Uhre vil tilfredsstille Dem ved Gangen.

Ægte Sølv Remontoir, dobbelt Kapsel, 8 Stene **10 Kr.** — Prima Kvalitet. — 10 Stene **12 Kr.** — 15 Stene **14 Kr.** — alle med dobbelt Guldrand i Herre- og Dameuhre. Prima Talmi Halskæder med Skyder **2 Kr.** Prima Talmi Herrekæder **2 Kr.** Forsendes kun fra **A. J. Andersens Uhrlager,**

Rolighedsvej 1, Kjøbenhavn F.

Filial: Nørrebrogade 164, Kjøbenhavn N.

Prisliste gratis.

Emanuel Henningsens udvalgte Fortællinger.

Disse livfulde og spændende, ægte danske Folkelivsbilleder, hvor dyb Alvor og et gnistrende Humør veksler, er enstemmigt anbefalet i den danske Presse som en ypperlig sund og fornøjelig Familielæsning. I et fortrinligt klart Sprog skildres Personer og Begivenheder saa levende, at Læseren fængsles fra først til sidst og med største Deltagelse følger Fortællingens Gang. Ethvert Hjem bør eje Emanuel Henningsens Fortællinger, der i Vinter udgaar i en særdeles smukt udstyret, meget billig Folkeudgave med et Hæfte à 35 Øre hver 14. Dag.

N. C. Roms Forlagsforretning,
København B.

Hver Mands Ret,

indeholdende Uddrag af alle de Love, der har særlig Interesse for Landboere.

En praktisk Vejleder, ved Hjælp af hvilken man i paakommende Tilfælde kan komme til Kundskab om Begrænsningen af sine **Rettigheder** og **Pligter,** idet man her vil kunne finde **alle de gældende Lovbestemmelser, der har væsentligst Betydning i det daglige Liv.** — **„Hver Mands Ret“** faas gennem alle Boglader, hæftet i Omslag 3 Kr. 50 Øre, elegant indbunden 4 Kr. 50 Øre.

N. C. Roms Forlagsforretning, København B.

C. Th. Rom & Co.,

Isenkramforretning, Maskinforretning

Axelhus 2 B. Kjøbenhavn B.

Værktøj for alle Haandværk.

Ny Prisliste med c. 600 Illustr. kan faas mod skriftl. Anmodning.

Værktøj og Raamateriale for Husflid.

Svenske Maskinhøvlejern, Rundsave, Staal.

Træbearbejdningsmaskiner fra Jonsered.

Have- og Mark-Haandredskaber.

Den amerikanske Staalplov „Albion".

Saa- og Radrensemaskinerne **„Planet jr".**

Mejemaskiner • • Selvbindere • • Slaamaskiner

fra Massey Harris & Co. Toronto, Kanada.

Komplet Lager af originale Reservedele for

Massey Harris og Buckeye Maskiner.

Bygningsbeslag, Søm, Jerntraadsfletning, Kæder,

Patent Ideal Svingrammebeslag, er det nyeste Vinduesbeslag.

Patent Ideal Dørfjedren kan paasættes enhver Dør.

Ideal Stakittet bestaar af Jerntraad og Træ,

er det stærkeste, varigste og smukkeste Hegn.

Komplet Lager af Køkkenudstyrs Artikler.

Roms Henkogningsglas er de bedste, der findes.

Roms Patent Brødskæremaskiner fra 5 til 45 Kr.

Amerikanske Kødhakkemaskiner.

Amerikanske Vridemaskiner, enestaaende Kvalitet.

Knive, prima Kvalitet i alle Former.

Staal-Skøjter af bedste Modeller i prima Kvalitet.

Illustrerede Prislister udleveres gratis.

Folkets Almanak for 1908 indeholder:

Aarets Kalender med Markedsfortegnelse for hver Maaned.
Fortegnelse over Markederne i de forskellige Landsdele.
Lyn og Lynafledere. Af cand. mag. *L. F. la Cour.*
Nytaar. Af *J. Johansen.*
Drægtighedstabel. Festkalender.
Gamle Drakenberg. Af *Hans Rasmussen.*
Is. Historien om Grev Ivan Wladimir. Af *Carl E. Simonsen.*

Gløder og Flammer. Fortælling af *Arkelius.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Foraar. Med Billede.
Paaskefestens Plads i vor Kalender. Af *Torvald Køhl.*
En elsket Fugl.
En Trolovelse. Fortælling af *Marie Henckel.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Stella. Digt af *Adolf Langsted.* Tegninger af *Resen Steenstrup.*
Fra Folkelivet. — Vi og Kineserne. — Skudaarets Ret.

Lommetørklædet. Fortælling af *Friis Jensen.* Tegn. af *V. Kongsdal.*
Herremandens Kiste. Af *Børge Janssen.* Tegn. af *Alfred Schmidt.*
Et Tilbageslag. Fortælling af *Martin Skovbo.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
Paa Elgjagt i Värmland. Af *V. Kongsdal.* Tegninger af Forf.
Husdyrene og Vejret.

Stærke Nis Gyvel. Fortælling af *Palle Juel.* Tegn. af *V. Kongsdal.*
Turisternes Ø. Lidt om moderne Turistliv. Af *Børge Janssen.* Tegninger af *Alfred Schmidt.*
Et Besøg. Med Billede.
Hvorfor? Fordi!
En uselig En. Af *Otto Sommer.* Tegninger af *Louis Moe.*
Svartskæg. Tegninger af *Resen Steenstrup.*

Komtessen, der drømte. En Historie fra en lille By. Af *Axel Thomsen.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
I Sabinerbjergene. Rejseskildring af *Rose Bruhn.* Med Billeder.
Mærkelige Byer.
Altid godt for noget. Tegning af *Harald Jordan.*
Hvid Jul og grøn Paaske. Af *Mimi Dorph.* Tegninger af *Poul Steffensen.*
De gamle Huse. Skitse af *Friis Jensen.* Tegn. af *Poul Steffensen.*
Stor Forandring af Temperatur og Klima i Danmark.

Ugens Nyheder er Danmarks mest læste Ugeblad.

Ugens Nyheder er et opbyggeligt, interessant, folkeligt, belærende, tiltalende, praktisk Blad.

Enhver Husmoder bør holde

Ugens Nyheder,

derved gavner og glæder hun sig selv, sin Mand, sine Børn og Tjenestefolk.

„Ugens Nyheder“ udgaar hver Uge fra København i et stort 8-sidigt Format, indeholdende 32 Spalter Læsning.

„Ugens Nyheder“ indeholder Artikler til Fremme af aandeligt og materielt Velvære, smaa og store Afhandlinger om mangt og meget, som har Interesse for ethvert Hjem.

„Ugens Nyheder“ bringer ofte Artikler, indeholdende Raad og Vink til Husmødrene.

„Ugens Nyheder“ har tvende Rubrikker, kaldet „Juridisk Raadgiver“ og „Sundhedsraad“. Forespørgsler, henhørende derunder, besvares gratis for Abonnenterne (disse tvende Afdelinger ledes af en anerkendt dygtig Jurist og Læge).

„Ugens Nyheder“ forsikrer sine Abonnenter for 250 Kroner ved Død, fremkaldt ved Ulykkestilfælde.

„Ugens Nyheder“ udgaar saa tidlig fra København, at det om Lørdagen er omdelt over hele Landet. Bladet bliver saaledes en kærkommen Gæst om Søndagen.

„Ugens Nyheder“ koster kun 1 Kr. Kvt.,

Porto iberegnet.

Bestilles hos Posten og i Bogladen.